

Prezydent Miasta Zabrze

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU
MIASTA ZABRZE
NA LATA 2008-2020
ZA 2012 ROK**

Zabrze, 2013 r.

Niniejsze sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 za 2012 r. zostało opracowane na podstawie źródłowych danych pozyskanych:

- z wydziałów i biur Urzędu Miejskiego w Zabrzu,
- z miejskich jednostek organizacyjnych ,
- z firm zlokalizowanych i działających na terenie miasta,

oraz innych instytucji.

Redakcja: Zespół Planowania Strategicznego i Analiz Statystycznych

Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Urząd Miejski w Zabrzu

Prezydent Miasta Zabrze: Małgorzata Mańka-Szulik

Naczelnik Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta: Aleksandra Wayda

Opracowanie: Ewa Popławska

Wszystkim Państwu za zaangażowanie oraz za włożony nakład pracy w proces przygotowania danych potrzebnych do sporządzenia sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Miasta na lata 2008-2020 za 2012 rok oraz do powstania niniejszego dokumentu serdecznie dziękujemy.

Zespół redakcyjny

Przy każdorazowym publikowaniu danych częściowych z niniejszego dokumentu lub całości dokumentu konieczne jest podanie źródła.

Spis treści

NAJWIĘKSZY POTENCJAŁ KAŻDEGO MIASTA TO LUDNOŚĆ

- OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO	21
- OPRACOWANO NA PODSTAWIE DANYCH WYDZIAŁU SPRAW OBYWATELSKICH URZĘDU MIEJSKIEGO W ZABRZU	35
PRIORYTET P1. ŚRODOWISKO GOSPODARCZE	45
PRIORYTET P2. NOWOCZESNE SPOŁECZEŃSTWO MIEJSKIE	67
PRIORYTET P3. ATRAKCYJNE PRZESTRZENIE PUBLICZNE	113
PRIORYTET P4. USŁUGI METROPOLITALNE	125
CELE HORYZONTALNE	129
ZAŁĄCZNIKI:	165

DODATEK A

ZAŁĄCZNIK NR 1

WYKAZ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH NA TERENIE MIASTA ZABRZE

ZAŁĄCZNIK NR 2

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W ZABRZU
(CENTRUM EDUKACJI I DOSKONALENIA ZAWODOWEGO "PUNKT 21")

ZAŁĄCZNIK NR 3

ORGANIZACJA I WSPÓŁORGANIZACJA CYKLICZNYCH IMPREZ KULTURALNYCH

ZAŁĄCZNIK NR 4

ZESTAWIENIE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH ZREALIZOWANYCH PRZEZ MIASTO
ZABRZE W 2012 r.

ZAŁĄCZNIK NR 5

REJESTR OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH NA TERENIE MIASTA
ZABRZE- STAN W DNIU 01.01.2013 r.

Wstęp

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 to program rozwoju społeczno-gospodarczego miasta ujmujący w swych zapisach główne wyzwania i zadania, przed jakimi stoi społeczność lokalna oraz władze samorządowe w procesie wspólnego budowania lokalnego środowiska życia, realizowany zgodnie z uchwałą nr XXII/284/08 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 17 marca 2008 r.

Przyjęta Strategia Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 realizowana jest w oparciu o wizję miasta o treści:

**„ZABRZE BĘDZIE MIASTEM KREUJĄCYM SWÓJ ROZWÓJ OPARTY NA RÓWNOWADZE
POMIĘDZY HISTORIĄ I NOWOCZESNOŚCIĄ, ŚLĄSKĄ TOŻSAMOŚCIĄ
I METROPOLITALNYM KONTEKSTEM ORAZ ATRAKCYJNOŚCIĄ MIESZKANIOWĄ
I INWESTYCYJNĄ.”.**

Główne założenia powyżej sformułowanej wizji to:

- uzyskanie pozycji znaczącego ośrodka miejskiego, opartego na podstawie nowoczesnego społeczeństwa, aktywnie podejmującego globalne wyzwania;
- poprawa i wzbogacenie atrakcyjności miejskich przestrzeni publicznych, wpływających na zadowolenie mieszkańców, zaspokojenie potrzeb estetycznych użytkowników miasta oraz współtworzącą materialne podstawy identyfikacji tożsamości i dumy lokalnej, uwzględniającej również historię miasta;
- Zabrze ma być miejscem pozwalającym na rozwój przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw nowoczesnej technologii i lokalnej specjalizacji, z kapitałem polskim i zagranicznym.

W oparciu o określoną wizję w ramach przyjętej Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 wyznaczono cztery priorytety rozwoju:

- Priorytet 1: Środowisko gospodarcze,
- Priorytet 2: Nowoczesne społeczeństwo miejskie,
- Priorytet 3: Atrakcyjne przestrzenie publiczne,
- Priorytet 4: Usługi metropolitalne,

oraz określono **cele strategiczne**, które definiują intencyjne stany i zamierzenia, a także następujące **cele horyzontalne**:

- CH 1. Skuteczna promocja miasta,
- CH 2. Rewitalizacja miasta,
- CH 3. Poprawa estetyki miasta,
- CH 4. Poprawa jakości środowiska naturalnego,
- CH 5. Współpraca wielopodmiotowa,

które powiązane są tematycznie odpowiednio z poszczególnymi ww. priorytetami rozwoju miasta.

Niniejszy dokument opracowany w formie sprawozdania ma na celu wyjaśnienie oraz przybliżenie procesu realizacji zadań przez poszczególne podmioty w ramach przyjętej strategii rozwoju miasta, a także ma przedstawić stopień zaawansowania realizacji tych zadań w 2012 r. z uwzględnieniem danych z przeprowadzonej Analizy porównawczej dynamiki rozwoju miasta Zabrze oraz miast Aglomeracji Górnośląskiej, pozyskanych z dokumentu o tym samym tytule.

W sprawozdaniu z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 za 2012 r. podejmowane i podjęte działania w zakresie postanowień ujętych w strategii zostały zaprezentowane według niżej wymienionych kierunków działań i przedsięwzięć rozwojowych, dla poszczególnych priorytetów zgodnie z następującym układem:

PRIORYTET P1. ŚRODOWISKO GOSPODARCZE

C 1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej miasta na rzecz wzrostu potencjału zatrudnienia

K.1.1. Wyznaczenie wielkości i struktury terenów inwestycyjnych

PR.1.1.1. Opracowanie Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (tereny inwestycyjne)

PR.1.1.2. Określenie zasad i formy udostępniania terenów inwestycyjnych

K.1.2. Uzbrajanie w infrastrukturę techniczną terenów inwestycyjnych

PR.1.2.1. Inwestycje w ramach gospodarki wodno-ściekowej

PR 1.2.2. Inwestycje w ramach zaopatrzenia w ciepło scentralizowane

PR.1.2.3. Inwestycje w infrastrukturę transportową i komunikacyjną

K.1.3. Usprawnienie działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów

PR.1.3.1. Przygotowanie zbioru ofert inwestycyjnych

PR. 1.3.2. Udział w targach ofert inwestycyjnych

K.1.4. Wyznaczanie profilu i specjalizacji w zakresie edukacji

PR.1.4.1. Aktualizacja lokalnego programu rozwoju szkolnictwa

K.1.5. Wspieranie poprawy użyteczności zawodowej mieszkańców poprzez kursy, przekwalifikowania, studia podyplomowe

PR.1.5.1. Uczestnictwo w inicjatywach samorządu gospodarczego, instytucji działających na rynku pracy

K.1.6. Kreowanie i wykorzystywanie efektów sąsiedztwa

PR.1.6.1. Opracowanie koncepcji polityki w zakresie miejskiego rynku nieruchomości

PR.1.6.2. Skomunikowanie terenów inwestycyjnych (m.in. budowa autostrady A1, budowa DTŚ odcinek Zabrze do węzła z A1 Sośnica, budowa drogi Nowopaderewskiego)

C 2. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

K.2.1. Wspieranie tworzenia i rozwoju instytucji otoczenia biznesu

PR. 2.1.1. Przygotowanie oferty lokali użytkowych dla małych i średnich przedsiębiorstw

PR 2.1.2 Pomoc organizacyjna w tworzeniu nowych i rozwoju istniejących instytucji otoczenia biznesu

PR 2.1.3 Pomoc w tworzeniu i wsparcie rozwoju systemu preferencyjnych kredytów i poręczeń dla rozwijających się przedsiębiorstw.

K.2.2. Kształtowanie aktywnych przedsiębiorczych postaw mieszkańców

PR.2.2.1. Uczestnictwo w projektach wspierających przedsiębiorczość mieszkańców

PR.2.2.2. Usprawnienie działań administracyjnych służących rozwojowi przedsiębiorczości

PR 2.2.3. System ulg w podatkach lokalnych skierowanych do przedsiębiorców aktywnie wspierających rozwój miasta i zatrudnienia oraz do osób rozpoczynających działalność gospodarczą

C 3. Wzmacnianie profilu gospodarczego miasta

K.3.1. Tworzenie warunków ułatwiających przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe

PR.3.1.1. Stworzenie platformy kontaktów gospodarczych

PR.3.1.2. Imprezy, targi i imprezy wystawiennicze

K.3.2. Integracja środowisk gospodarczych

PR.3.2.1. Zabrzańskie Forum Małej i Średniej Przedsiębiorczości

PR. 3.2.2. Uczestnictwo w inicjatywach klastrowych

PR 3.2.3 Wspieranie inicjatyw organizacji gospodarczych działających na terenie miasta

K. 3.3. Wzbogacanie profilu gospodarczego miasta

PR 3.3.1. Budowa Centrum Logistycznego

C 4. Transfer nowych technologii oraz dostęp do informacji gospodarczej

K.4.1. Wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych

PR.4.1.1. Uczestnictwo w przedsięwzięciach innowacyjnych

PR.4.1.2. Utworzenie parku przemysłowo - technologicznego

PR. 4.1.3. Projekt Centrum Czystych Technologii Węglowych

PR 4.1.4. System Informacji o Terenie

K.4.2. Tworzenie warunków do kooperacji podmiotów działających w branży medycznej

PR 4.2.1. Projekt BioMedTech**PRIORYTET P2. NOWOCZESNE SPOŁECZEŃSTWO MIEJSKIE****C 5. Poprawa bezpieczeństwa**

K 5.1. Wzmocnienie poziomu bezpieczeństwa w najbardziej zagrożonych dzielnicach

PR 5.1.1. Monitoring wizyjny najbardziej niebezpiecznych obszarów miasta

K 5.2. Przeciwdziałanie wandalizmowi

PR 5.2.1. Skuteczne egzekwowanie kar za akty wandalizmu

PR 5.2.2. Naprawianie uszkodzonych i zdewastowanych urządzeń miejskich

PR 5.2.3. Powołanie komórki organizacyjnej ds. szybkiej interwencji

K 5.3. Współpraca z policją

PR 5.3.1. Program „Razem bezpieczniej”

C 6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców

K 6.1. Wzrost znajomości języków obcych, umiejętności w zakresie obsługi Internetu, rozwijanie talentów, zainteresowań lokalną tradycją

PR 6.1.1. Program zajęć pozalekcyjnych

K 6.2. Racjonalizacja kierunków kształcenia

PR 6.2.1. Program rozwoju systemu edukacji, głównie zawodowej oraz specjalnej

K 6.3. Wspieranie rozwoju szkół wyższych w zakresie unowocześniania kierunków kształcenia

PR 6.3.1. Inicjowanie i uczestnictwo w projektach kreujących i zbogacających ofertę dydaktyczną szkół wyższych

K 6.4. Podniesienie standardu funkcjonowania placówek edukacyjnych

PR 6.4.1. Remonty obiektów edukacyjnych

PR 6.4.2. Zakup wyposażenia dydaktycznego

PR 6.4.3. Budowa nowych szkół warunkowana rozwojem budownictwa mieszkaniowego

C 7. Rozwój różnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców

K 7.1. Tworzenie różnorodnej oferty kulturalnej dla mieszkańców

PR 7.1.1. Kreowanie nowych oraz wspomaganie istniejących imprez kulturalnych

PR 7.1.2. Program wspierania aktywności i instytucji kulturalnych

K 7.2. Tworzenie warunków dla działalności kulturalnej

PR 7.2.1. Program wspierania młodych talentów

PR 7.2.2. Adaptacja zasobów komunalnych dla potrzeb działalności kulturalnej

PR 7.2.3. Budowa nowych siedzib dla istniejących instytucji kulturalnych

C 8. Aktywizacja sportowo-rekreacyjna mieszkańców

K 8.1. Podniesienie atrakcyjności i użyteczności istniejących urządzeń i obiektów sportowo-rekreacyjnych

PR 8.1.1. Wsparcie działalności sportowo-rekreacyjnej, w tym imprez i zajęć pozalekcyjnych

PR 8.1.2. Program remontów i modernizacji istniejących obiektów sportowo-rekreacyjnych

K 8.2. Tworzenie nowych urządzeń infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

PR 8.2.1. Program rozwoju systemu ścieżek rowerowych

PR 8.2.2. Program budowy parków aktywnej rekreacji dla dzieci i młodzieży w poszczególnych dzielnicach miasta

C 9. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych

K 9.1. Modernizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych

PR 9.1.1. Program remontów i modernizacji

K 9.2. Przywrócenie świetności zabytkowych zasobów mieszkaniowych

PR 9.2.1. Program odnowy zabytkowych zasobów mieszkaniowych

K 9.3. Restrukturyzacja zarządzania lokalnymi zasobami mieszkaniowymi

PR 9.3.1. Program gospodarki mieszkaniowej (remonty i modernizacje)

PR 9.3.2. Prywatyzacja lokali mieszkalnych

C 10. Racjonalizacja działań w ramach polityki społecznej

K 10.1. Poprawa skuteczności zaangażowania w rozwiązywanie problemów społecznych

PR 10.1.1. Aktualizacja Strategii rozwiązywania problemów społecznych

PR 10.1.2. Uczestnictwo w przedsięwzięciach organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej

PR. 10.1.3. Projekty w zakresie poprawy dostępności obiektów publicznych dla osób niepełnosprawnych

K 10.2. Zapobieganie marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta

PR 10.2.1. Program przeciwdziałania patologiom społecznym

PR 10.2.1. Minimalizowanie skutków wykluczenia społecznego

K 10.3. Wspieranie działalności placówek służby zdrowia

PR 10.3.1. Modernizacja szpitali

PR 10.3.2. Projekty w zakresie poprawy jakości świadczenia usług przychodni

C 11. Kształtowanie warunków dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego

K 11.1. Zapewnienie dostępu do Internetu i wykorzystanie technologii ICT

PR 11.1.1. Budowa zabrzańskiej szerokopasmowej sieci światłowodowej

PR 11.1.2. Budowa lokalnych sieci szerokopasmowych

PR 11.1.3 Stworzenie miejsc bezprzewodowego dostępu do Internetu tzw. hot-spot'ów

PR 11.1.4. Wdrożenie nowych systemów tele – informatycznych w administracji publicznej, w tym usług publicznych on - line

PR 11.1.4. Projekty w zakresie elektronicznego udostępniania zasobów bibliotecznych, muzealnych, archiwalnych.

PRIORYTET P3. ATRAKCYJNE PRZESTRZENIE PUBLICZNE**C 12. Zapewnienie ładu przestrzennego**

K 12.1. Uporządkowanie, budowa obiektów i urządzeń miejskich

PR 12.1.1. Opracowanie Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmian w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (ustalenie struktury przestrzennej)

PR. 12.1.2. Rewaloryzacja centrum miasta

PR 12.1.3. Określenie zasad współpracy z właścicielami obiektów

PR 12.1.4. Projekty rewitalizacyjne

PR 12.1.5. System informacji o terenie, w tym baza danych o nieruchomościach

C 13. Podniesienie standardu urządzeń infrastruktury komunalnej w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

K 13.1. Modernizacja istniejącej i rozwój nowej infrastruktury komunalnej miasta

PR 13.1.1. Program poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Zabrze

PR 13.1.2. Dostosowanie systemu gospodarki odpadami do wymogów ochrony środowiska i potrzeb miasta

C 14. Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta

K 14.1. Modernizacja istniejącej infrastruktury komunikacyjnej drogowej i kolejowej

PR 14.1.1. Program remontów i modernizacji dróg

PR 14.1.2. Program modernizacji komunikacji tramwajowej

K 14.2. Budowa nowych dróg i ulic

PR 14.2.1. Program rozbudowy infrastruktury drogowej miasta, w szczególności w układzie północ-południe

C 15. Rozwój budownictwa mieszkaniowego

K 15.1. Wyznaczenie oraz uzbrojenie w infrastrukturę techniczną terenów przeznaczonych pod budownictwo niskiej i wysokiej intensywności

PR 15.1.1. Opracowanie Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmian w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (tereny mieszkaniowe)

PR. 15.1.2. Program gospodarki mieszkaniowej (nowe obiekty)

K 15.2. Pozyskanie inwestorów prywatnych i społecznych, w tym TBS dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego

PR 15.2.1. Oferta inwestycyjna dla deweloperów mieszkaniowych

PR 15.2.2. Wspieranie przedsięwzięć mieszkaniowych TBS

PRIORYTET P4. USŁUGI METROPOLITALNE

C 16. Rozwój turystyki w oparciu o obiekty przemysłowe

K 16.1. Wspieranie działalności i inicjatyw turystyki przemysłowej

PR 16.1.1. Program Zabrze Śląski Ośrodek Kultury i turystyki Przemysłowej

PR 16.1.2. Tworzenie warunków dla rozwoju zróżnicowanej bazy noclegowej na terenie miasta

C 17. Rozwój usług medycznych

K.17.1. Wspieranie działalności Śląskiego Centrum Chorób Serca

PR 17.1.1. Współpraca ze Śląskim Centrum Chorób Serca, określenie zakresu i wspólnych projektów

C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury i sportu

K 18.1. Kreowanie produktu kulturalnego miasta przy współudziale lokalnych środowisk artystycznych

PR 18.1.1. Inicjowanie oraz organizacja imprez kulturalnych w oparciu o istniejące obiekty i instytucje (koncerty, przeglądy, wystawy)

PR 18.1.2. Inkubator młodych artystów w obiektach przemysłowych

PR 18.1.3. Adaptowanie atrakcyjnych obiektów

(w tym przemysłowych) na potrzeby twórców „kwartał artystów”

K 18.2. Wspieranie działalności istniejących instytucji kulturalnych

PR 18.2.1. Budowa siedziby Filharmonii Zabrzeńskiej

PR 18.2.2. Modernizacja Domu Muzyki i Tańca

PR 18.2.3. Aktywizacja działalności teatru

K 18.3. Kreowanie produktu sportowego miasta

PR 18.3.1. Modernizacja lub budowa stadionu Górnika Zabrze

PR 18.3.2. Aktywizacja działalności Hali Sportowej MOSiR

C 19. Rozwój placówek naukowych oraz szkolnictwa wyższego

K 19.1. Wspieranie działalności istniejących placówek naukowych

PR 19.1.1. Współpraca w obszarze nauki ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym - określenie zakresu i wspólnych projektów

PR 19.1.2. Współpraca z Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla

PR 19.1.3. Przygotowanie warunków dla realizacji projektu BioMedTech

PR 19.1.4. Aktywizacja i współpraca z innymi instytutami naukowymi - określenie zakresu i wspólnych projektów

K 19.2. Wspieranie rozwoju infrastruktury szkolnictwa wyższego

PR 19.2.1. Pomoc w tworzeniu infrastruktury dydaktycznej dla AWF-u, Politechniki Śląskiej, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz innych szkół wyższych

C 20. Poprawa międzynarodowej dostępności komunikacyjnej miasta

K 20.1. Tworzenie warunków dla realizacji inicjatyw komunikacyjnych

PR 20.1.1. Budowa centrum przesiadkowego

PR 20.1.2. Budowa połączeń dróg miejskich ze zjazdami z autostrad i DTŚ

CELE HORYZONTALNE

CH 1. Skuteczna promocja miasta

KH 1.1. Kształtowanie atrakcyjnego wizerunku miasta

PRH 1.1.1. Zintegrowana strategia promocji miasta

KH 1.2. Promowanie wybranych produktów miejskich – promocja zewnętrzna

- PRH 1.2.1.** Program promocji turystyki przemysłowej
- PRH 1.2.2.** Program promocji imprez i obiektów kulturalnych
- PRH 1.2.3.** Program promocji gospodarczej miasta
- PRH 1.2.4.** Program promocji metropolitalnej miasta

CH 2. Rewitalizacja miasta

- KH 2.1.** Rewitalizacja terenów miejskich
 - PRH 2.1.1.** Projekty rewitalizacyjne zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich
- KH 2.2.** Rewitalizacja terenów przemysłowych
 - PRH 2.2.1.** Projekty rewitalizacyjne zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Przemysłowych

CH 3. Poprawa estetyki miasta

- KH 3.1.** Tworzenie miejsc przyjaznych mieszkańcom
 - PRH 3.1.1.** Budowa nowych i odnowienie istniejących skwerów, parków, zaułków, terenów zieleni miejskiej
 - PRH 3.1.2.** Projekty dla Miejskiego Ogrodu Botanicznego
- KH 3.2.** Wprowadzenie obiektów małej infrastruktury w istniejącą zabudowę
 - PRH 3.2.1.** Stworzenie przestrzeni dla twórczości artystycznej
- KH 3.3.** Przywołanie wybranych elementów przedwojennego klimatu miasta
 - PRH 3.3.1.** Waloryzacja historyczna miasta
 - PRH 3.3.2.** Adaptacja wybranych obiektów do nowych funkcji
- KH 3.4.** Odnowienie elewacji i remonty budynków
 - PRH 3.4.1.** Projekty rewitalizacyjne
 - PRH 3.4.2.** Określenie zasad współpracy z prywatnymi właścicielami obiektów (w zakresie odnawiania elewacji budynków)
- KH 3.5.** Tworzenie nowych obiektów wyróżniających miasto
 - PRH 3.6.1.** Projekty prywatnych inwestorów w dziedzinie mieszkalnictwa, kultury, gospodarki, sportu i rekreacji, edukacji

CH 4. Poprawa jakości środowiska naturalnego

- KH 4.1.** Wspieranie działań proekologicznych

PRH 4.1.1. Przedsięwzięcia zorientowane na poprawę jakości powietrza (likwidacja niskiej emisji)

PRH 4.1.2. Przedsięwzięcia zorientowane na zmniejszanie zanieczyszczenia wód

PRH 4.1.3. Przedsięwzięcia zorientowane na właściwe gospodarowanie odpadami (w tym: modernizacja i rozbudowa Zakładu Segregacji oraz Kompostowania oraz system zbiórki odpadów)

PRH 4.1.4. Przedsięwzięcia zorientowane na zmniejszanie hałasu,

PRH 4.1.5. Przedsięwzięcia zorientowane na poszanowanie energii

PRH 4.1.6. Inicjatywy w zakresie wdrażania nowych technologii proekologicznych

CH 5. Współpraca wielopodmiotowa

KH 5.A. Aktywne poszukiwanie partnerów rozwoju miasta

KH 5.B. Zacieśnianie współpracy z podmiotami działającymi w mieście

PRH 5.1. Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć w ramach koncepcji partnerstwa publiczno-prywatnego

PRH 5.2. Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć z sektorem obywatelskim

PRH 5.3. Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć w ramach Górnośląskiego Związku Metropolitalnego

PRH 5.4. Współpraca z miastami partnerskimi

NAJWIĘKSZY POTENCJAŁ KAŻDEGO MIASTA TO LUDNOŚĆ (NA PODSTAWIE DANYCH GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO)

W 2012 r. Miasto Zabrze liczyło 179 452 mieszkańców. Liczba ludności Zabrza w porównaniu z 2011 r., zmniejszyła się o 880 osób. Poniżej w tabeli opisano przebieg zmiany liczby ludności Zabrza w poszczególnych latach 2005-2012 na podstawie danych statystycznych z Głównego Urzędu Statystycznego.

Dane dotyczące ludności publikowane przez Główny Urząd Statystyczny prezentują liczbę ludności, która nie uwzględnia stałych mieszkańców Zabrza zameldowanych czasowo w innych gminach na terenie Polski.

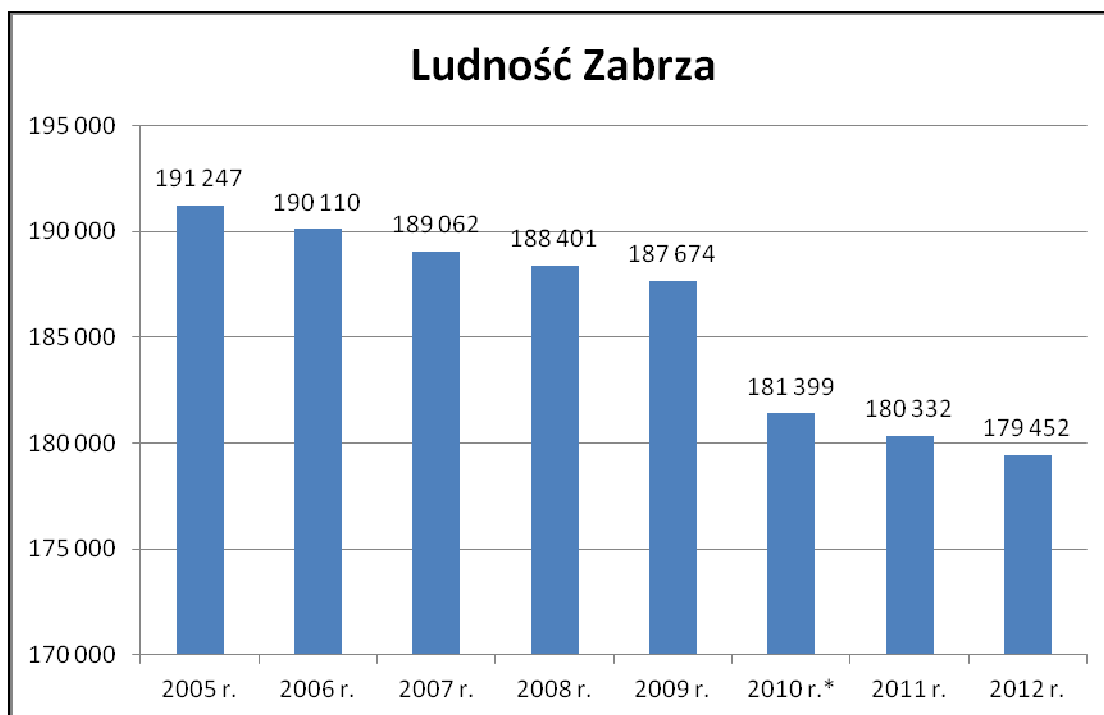
TABELA Liczba ludności Miasta Zabrze w latach 2005-2012

Liczba ludności Miasta Zabrze w latach:								
Rok/iłość osób	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.*	2011 r.	2012 r.
Faktyczne miejsce zamieszkania, z tego:								
	191 247	190 110	189 062	188 401	187 674	181 399	180 332	179 452
mężczyźni	92 586	91 957	91 419	91 006	90 608	87 810	87 206	86 736
kobiety	98 661	98 153	97 643	97 395	97 066	93 589	93 126	92 716
Zameldowani na pobyt stały, z tego:								
	191 643	190 424	189 426	188 678	188 029	-	-	-
mężczyźni	92 775	92 128	91 613	91 156	90 821	-	-	-
kobiety	98 868	98 296	97 813	97 522	97 208	-	-	-

* GUS skorygował wcześniej opublikowane dane

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

RYSUNEK Liczba mieszkańców Zabrze w latach 2005-2012.

* GUS skorygował wcześniej opublikowane dane

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Powyżej opisane w tabeli i przedstawione na wykresie dane, obrazują ciągły spadek liczby ludności Miasta Zabrze. W ciągu ostatnich 13 lat, tj. od 2000 r., liczba ta zmniejszyła o 18902 osoby. Średnia spadku liczby mieszkańców, w tym okresie, wynosi 1454 osób na rok. Natomiast największy ubytek liczby mieszkańców w badanym okresie nastąpił w 2010 r., liczba ludności zmniejszyła się wtedy o 6275 osób.

W następnej tabeli przedstawiono liczbę mieszkańców oraz ubytek liczby mieszkańców w stosunku do roku wcześniejszego.

TABELA Ubytek liczby mieszkańców Zabrze w latach 2000-2012

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	2011	2012
[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
197 111	195 666	194 638	193 665	192 546	191 247	190 110	189 062	188 401	187 674	181 399	180 332	179 452
-1 243	-1 445	-1 028	-973	-1 119	-1 299	-1 137	-1 048	-661	-727	-6 275	-1 067	-880

* GUS skorygował wcześniej opublikowane dane

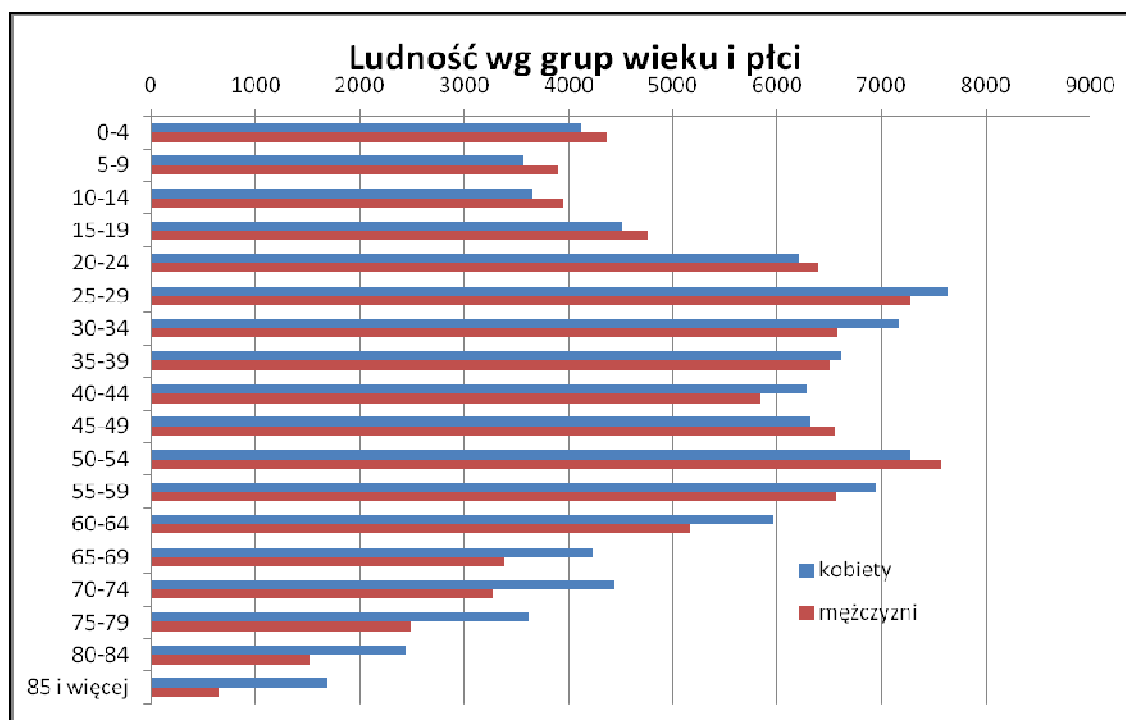
Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Poniżej w tabeli i na wykresie przedstawiono strukturę ludności w Zabrzu z podziałem na grupy wieku i płci w 2012 r.

TABELA Struktura ludności Zabrze z podziałem na grupy wieku i płci w 2012 r.

		Liczba				Liczba	
Wiek	Ogółem	mężczyzn	kobiet	Wiek	Ogółem	mężczyzn	kobiet
0-4	8 489	4 368	4 121	45-49	12 880	6 559	6 321
5-9	7 470	3 905	3 565	50-54	14 852	7 569	7 283
10-14	7 602	3 954	3 648	55-59	13 516	6 562	6 954
15-19	9 263	4 755	4 508	60-64	11 131	5 159	5 972
20-24	12 617	6 404	6 213	65-69	7 622	3 386	4 236
25-29	14 920	7 280	7 640	70-74	7 708	3 276	4 432
30-34	13 749	6 579	7 170	75-79	6 105	2 488	3 617
35-39	13 134	6 508	6 626	80-84	3 949	1 508	2 441
40-44	12 119	5 838	6 281	85 i więcej	2 326	638	1 688

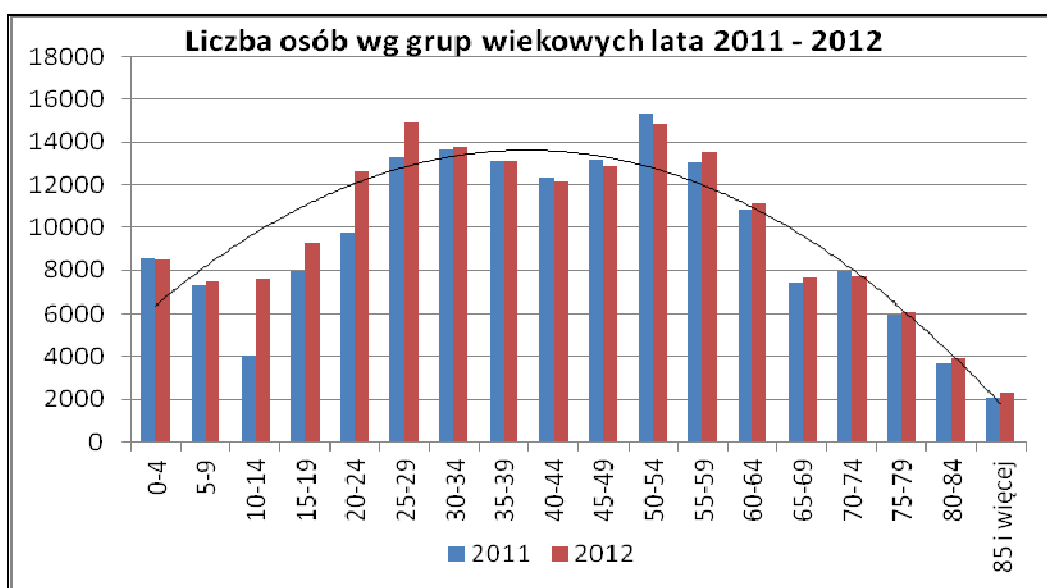
Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

RYSUNEK Ludność Zabrze wg grup wieku i płci w 2012 r.

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Powyższy wykres przedstawia, iż w większości grupach wiekowych przeważają liczebnie kobiety, zwłaszcza biorąc pod uwagę kolejne grupy wiekowe od 55-59 lat do 85 i więcej, natomiast w grupach wiekowych od 0 do 24 lat przeważają mężczyźni. Nagły spadek liczby mężczyzn zaczyna się w grupie wiekowej od 25 do 29 lat. Dość dużą grupę osób stanowią osoby w wieku od 50 do 54 lat oraz od 25 do 29 lat, w pierwszej przeważają liczebnie mężczyźni, a w drugiej kobiety.

Następnie porównując dane z 2012 r. dotyczące liczby ludności z podziałem według grup wiekowych z danymi z 2011 r., stwierdzić należy wzrost liczby osób w większości grupach wiekowych, co pokazuje kolejny wykres przedstawiający zmiany liczby ludności w latach 2011-2012.

RYSUNEK Liczba osób wg grup wiekowych w Zabrzu w latach 2011-2012

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Tak, jak pokazano powyżej na rysunku znaczny wzrost liczby osób odnotowano w grupach wiekowych od 10 do 14 roku życia, od 15 do 19 roku życia, od 25 lat do 29 roku życia oraz od 55 lat do 59 roku życia. Bardzo pozytywnym zjawiskiem jest fakt, iż wzrasta liczba osób w przedziale wiekowym od 0 do 39 lat.

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowo liczbę osób według podziału na wiek od 0 do 18 lat. Z danych pokazanych w tabeli wynika, iż od czterech lat wzrasta liczba nowonarodzonych dzieci. Ponadto odnotowano wzrost liczby dzieci, które w ciągu kilku lat będą spełniały obowiązek szkolny, jednak odnotowano spadek liczby dzieci w wieku 3 lat, są to dzieci które mogą uczestniczyć już w zajęciach przedszkolnych.

TABELA Liczba osób w Zabrzu w poszczególnych latach 2006-2012, wg wieku od 0-18 lat.

Wiek/Rok	2006	2007	2008	2009	2010*	2011	2012
0	1 644	1 655	1 783	1 778	1 790	1 560	1 590
1	1 553	1 642	1 646	1 781	1 773	1 777	1 579
2	1 541	1 538	1 641	1 657	1 828	1 764	1 775
3	1 415	1 528	1 526	1 628	1 673	1 806	1 751

4	1 458	1 425	1 517	1 509	1 604	1 654	1 794
5	1 625	1 451	1 412	1 501	1 491	1 589	1 635
6	1 723	1 611	1 439	1 397	1 472	1 481	1 557
7	1 701	1 712	1 596	1 444	1 370	1 468	1 463
8	1 735	1 694	1 702	1 590	1 390	1 372	1 452
9	1 751	1 726	1 683	1 699	1 499	1 384	1 363
10	1 845	1 752	1 728	1 670	1 582	1 496	1 381
11	1 858	1 831	1 744	1 723	1 570	1 578	1 485
12	2 108	1 849	1 824	1 734	1 638	1 558	1 565
13	2 155	2 095	1 842	1 810	1 685	1 628	1 548
14	2 311	2 133	2 094	1 846	1 757	1 676	1 623
15	2 397	2 307	2 119	2 081	1 769	1 748	1 675
16	2 600	2 402	2 314	2 115	1 993	1 755	1 765
17	2 745	2 580	2 375	2 303	2 045	1 984	1 741
18	2 906	2 742	2 574	2 369	2 227	2 034	1 987

* GUS skorygował wcześniej opublikowane dane

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Od kilku ostatnich lat niezmiennie maleje liczba ludności Miasta Zabrze, co powoduje, iż maleje gęstość zaludnienia. Również niezmiennie utrzymuje się liczba kobiet przypadających na liczbę 100 mężczyzn. Od 2010 r. corocznie spada liczba małżeństw w mieście. Natomiast wzrasta liczba urodzeń żywych na 1000 ludności, jednak jednocześnie zwiększył się wskaźnik zgonów na 1000 ludności, co ma przełożenie na przyrost naturalny ludności, który od 2010 r. przyjmuje wartości ujemne. W następnej tabeli przedstawiono liczbowo wybrane wskaźniki demograficzne dla Miasta Zabrze:

TABELA Wskaźniki demograficzne dla Miasta Zabrze w poszczególnych latach 2005-2012.

Wybrane wskaźniki demograficzne dla miasta Zabrze	J.m.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.*	2011 r.	2012 r.
gęstość zaludnienia (w os./km ²)	osoba	2 377	2 365	2 352	2 343	2 334	2 256	2 243	2232
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	107	107	107	107	107	107	107	107
małżeństwa na 1000 ludności	--	4,7	5	5,5	6	6,2	5,6	5,2	4,9

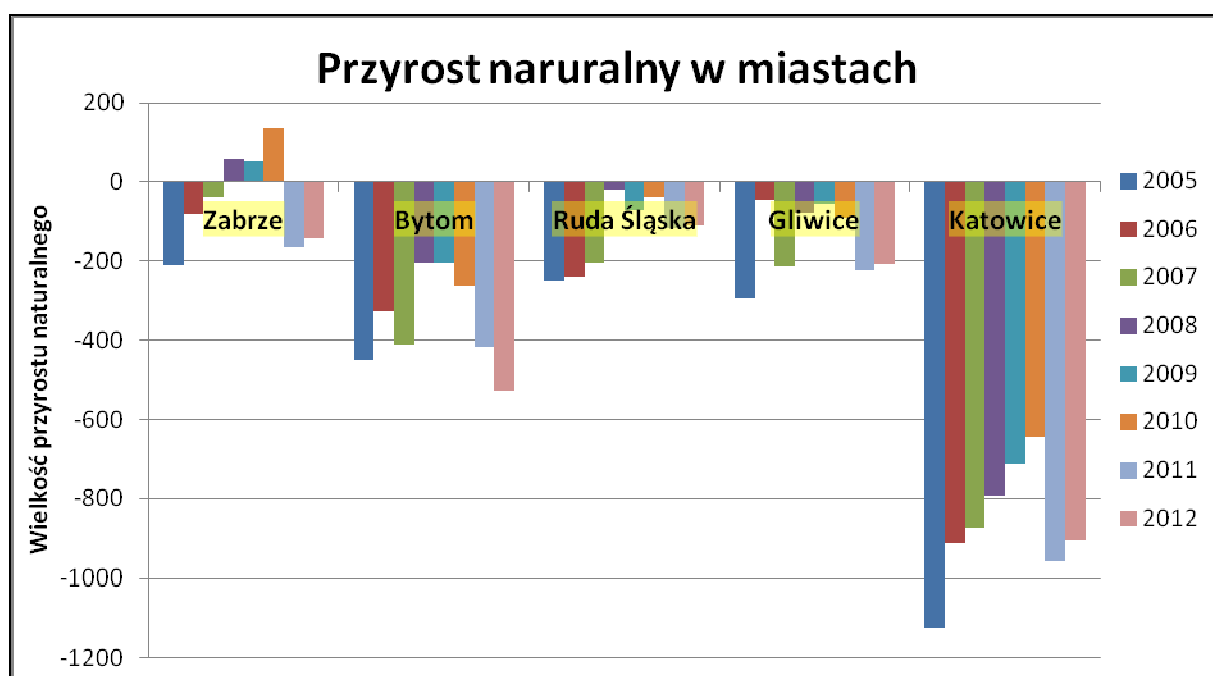
urodzenia żywe na 1000 ludności	--	8,3	8,8	8,8	9,6	9,6	10	8,7	9,1
zgony na 1000 ludności	--	9,4	9,2	9	9,3	9,3	9,3	9,6	9,9
przyrost naturalny na 1000 ludności	--	-1,1	-0,4	-0,2	0,3	0,3	0,8	-0,9	-0,8

* GUS skorygował wcześniej opublikowane dane

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Kolejny wykres dla porównania obrazuje przyrost naturalny w wybranych miastach województwa śląskiego w tym i w Zabrzu:

RYSUNEK Przyrost naturalny w wybranych miastach woj. Śląskiego.

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Następna tabela obrazuje liczbowo ruch naturalny, oznaczający zmiany w stanie liczebnym i strukturze ludności według płci, wieku i stanu cywilnego, spowodowany faktem zawierania związków małżeńskich, rozwodzenia się, urodzeń oraz zgonów. Dane dotyczące ruchu naturalnego opracowane zostały według klucza przyjętego w statystyce publicznej, odpowiednio:

- Małżeństwa - według miejsca zameldowania męża przed ślubem,

- Rozwody - według miejsca zameldowania osoby wnoszącej powództwo,
- Urodzenia - według miejsca zameldowania matki noworodka,
- Zgony - według miejsca zameldowania osoby zmarłej.

TABELA Ruch naturalny w Zabrzu w latach 2005-2012.

Ruch naturalny w Zabrzu w latach 2005-2012								
	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Urodzenia żywe ogółem, z tego:	1597	1676	1677	1821	1805	1 825	1 574	1 637
Mężczyźni	827	889	863	911	934	940	809	856
Kobiety	770	787	814	910	871	885	765	781
Zgony ogółem, z tego:	1808	1757	1715	1764	1752	1 688	1 739	1 780
Mężczyźni	1028	1001	911	959	906	899	975	983
Kobiety	780	756	804	805	846	789	764	797
Niemowlęta	17	19	8	19	19	9	10	15
Przyrost naturalny	-211	-81	-38	57	53	137	-165	-143
Zawarte małżeństwa	902	954	1074	1133	1176	1 012	941	889
Rozwody	460	520	416	400	397	370	350	353

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Jak wynika z powyższych danych od 2011 r. w Zabrzu odnotowuje się ujemny przyrost naturalny, na który miała wpływ zwiększona liczba zgonów mieszkańców. Podobnie, jak w przedstawionych wcześniejszych danych, również ta tabela obrazuje większą liczbę narodzeń, jednak nie na tyle duży jest to wzrost, aby przyrost naturalny w Zabrzu przyjmował dodatnie wartości, jak to miało miejsce np. w 2010 r..

W 2012 r. niepokojąco zwiększyła się liczba zgonów niemowląt oraz zmniejszyła się liczba zawieranych małżeństw. Natomiast ilość rozwodów od dwóch lat utrzymuje się na równym poziomie.

Kolejny wykres obrazuje przyrost naturalny według płci w Zabrzu w poszczególnych latach 2005–2012. W 2012 r. przyrost naturalny kobiet w Zabrzu po siedmiu latach ponownie przyjął wartość ujemną.

RYSUNEK Przyrost naturalny wg płci w Zabrzu w latach 2005-2012.

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

W 2012 r. 88 682 mieszkańców Zabrze to były osoby w wieku rozrodczym, w tym 43 923 mężczyzn oraz 44 759 kobiet, bardziej szczegółowe dane dotyczące ludności miasta w wieku rozrodczym zostały opisane w następnej tabeli.

TABELA Ludność Zabrze w wieku rozrodczym w 2012 r.

Wiek rozrodczy	ogółem	mężczyźni	kobiety
15-19	9 263	4 755	4 508
20-24	12 617	6 404	6 213
25-29	14 920	7 280	7 640

30-34	13 749	6 579	7 170
35-39	13 134	6 508	6 626
40-44	12 119	5 838	6 281
45-49	12 880	6 559	6 321
Suma	88 682	43 923	44 759

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Kolejna tabela przedstawia podział ludności według możliwości wykonywania pracy. Dla przedstawienia danych z liczby ludności miasta wyodrębniono liczebność poszczególnych grup wiekowych, gdzie do grupy:

- wieku przedprodukcyjnego zalicza się osoby w wieku od 0 do 17 lat
- wieku produkcyjnego zalicza się kobiety w wieku od 18 do 59 lat oraz mężczyzn w wieku od 18 do 64 lat.
- wieku poprodukcyjnego zalicza się kobiety powyżej 60 lat oraz mężczyzn powyżej 65 lat.

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli, maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, coraz wyższa jest liczba osób w wieku poprodukcyjnym, czyli osób, które są w wieku emerytalnym.

TABELA Ludność w Zabrzu wg grup wieku z podziałem na płeć w latach 2005-2012.

ROK	2005 r.	2006	2007	2008	2009	2010*	2011	2012
Ludność ogółem	191 247	190 110	189 062	188 401	187 674	181 399	180 332	179 452
W wieku przedprodukcyjnym ogółem	35 653	34 165	32 931	31 985	31 266	29 929	29 278	28 742
Mężczyźni	18 405	17 676	17 031	16 493	16 189	15 479	15 148	14 921
Kobiety	17 248	16 489	15 900	15 492	15 077	14 450	14 130	13 821

W wieku produkcyjnym ogółem	125 613	125 513	125 138	124 729	123 947	119 373	118 112	117 028
Mężczyźni	64 088	63 905	63 803	63 686	63 357	61 444	61 020	60 519
Kobiety	61 525	61 608	61 335	61 043	60 590	57 929	57 092	56 509
W wieku poprodukcyjnym ogółem	29 981	30 432	30 993	31 687	32 461	32 097	32 942	33 682
Mężczyźni	10 093	10 376	10 585	10 827	11 062	10 887	11 038	11 296
Kobiety	19 888	20 056	20 408	20 860	21 399	21 210	21 904	22 386

* GUS skorygował wcześniej opublikowane dane

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

W zakresie pojęć statystycznych w ramach wieku produkcyjnego wyodrębnia się wiek mobilny i niemobilny. Grupa wieku mobilnego z definicji to grupa osób zdolnych do zmiany stanowiska, miejsca pracy, bądź też przekwalifikowania się. Do tej grupy wieku zalicza się osoby w wieku od 18 do 44 lat, natomiast do grupy wieku niemobilnego kobiety w wieku od 44 do 59 lat oraz mężczyźni w wieku od 44 do 64 lat. W Zabrzu przeważa liczba osób zdolnych do zmiany stanowiska, miejsca pracy bądź też przekwalifikowania się, nad osobami, które mogą nie podjąć się takich zmian. Największą grupą osób zdolnych do zmian są kobiety. W porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się liczba osób zarówno w wieku mobilnym oraz niemobilnym.

TABELA Ludność Zabrze w wieku mobilnym i niemobilnym z podziałem na płeć w latach 2009-2012.

Wiek mobilny i niemobilny wg płci	w 2009 r.	w 2010 r.*	w 2011 r.	w 2012 r.
W wieku produkcyjnym mobilnym ogółem	76 112	72 631	71 625	70 621
Mężczyźni	37 360	35 704	35 217	34 670
Kobiety	38 752	36 927	36 408	35 951
W wieku produkcyjnym niemobilnym ogółem	47 835	46 742	46 487	46 407

Mężczyźni	25 997	25 740	25 803	25 849
Kobiety	21 838	21 002	20 684	20 558

* GUS skorygował wcześniej opublikowane dane

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Następna tabela przedstawia wskaźniki obciążenia demograficznego Miasta Zabrze. Na uwagę zasługuje fakt, iż tendencją ogólnopolską jest wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym. Rośnie również wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

TABELA Wskaźniki obciążenia demograficznego Miasta Zabrze w latach 2005-2012

Wskaźniki obciążenia demograficznego	J.m.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.*	2011 r.	2012 r.
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	52,3	51,5	51,1	51,0	51,4	52,0	52,7	53,3
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	84,1	89,1	94,1	99,1	103,8	107,2	112,5	117,2
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	23,9	24,2	24,8	25,4	26,2	26,9	27,9	28,8

* GUS skorygował wcześniej opublikowane dane

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

W 2012 r. nie odnotowano znaczącej różnicy udziału liczb ludności poszczególnych ekonomicznych grup wieku w łącznej liczbie ludności w porównaniu z ubiegłymi latami. Zanotowano niewielką różnicę między liczbą osób w wieku

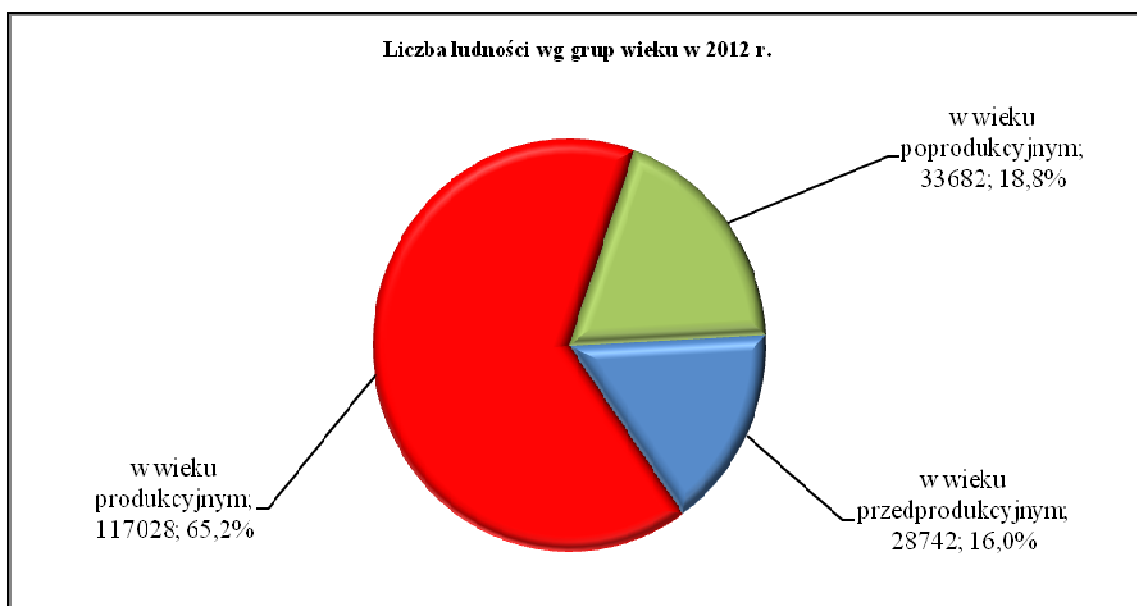
poprodukcyjnym, a liczbą dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym, z tym, że przeważa liczebnie grupa osób w wieku poprodukcyjnym, na co wskazują dane z ostatnich ośmiu lat opisane w kolejnej tabeli oraz stan rzeczy w 2012 r. zobrazowany w następnym wykresie.

TABELA Udział liczby ludności ekonomicznych grup wieku w łącznej liczbie ludności w Zabrzu.

Udział liczby ludności ekonomicznych grup wieku w łącznej liczbie ludności	J.m.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
w wieku przedprodukcyjnym	%	18,6	18,0	17,4	17,0	16,7	16,5	16,2	16,0
w wieku produkcyjnym	%	65,7	66,0	66,2	66,2	66,0	65,8	65,5	65,2
w wieku poprodukcyjnym	%	15,7	16,0	16,4	16,8	17,3	17,7	18,3	18,8

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

RYSUNEK Udział liczby ludności ekonomicznych grup wieku w łącznej liczbie ludności w Zabrzu w 2012 r.

Źródło: <http://www.stat.gov.pl>

Na strukturę i liczbę ludności w mieście wpływ mają także migracje, zarówno w ruchu wewnętrznym, czyli na terenie kraju, jak i w ruchu zagranicznym.

Saldo migracji corocznie przyjmuje wartości ujemne, w większości przypadków spowodowane jest to wymeldowaniami wewnątrz krajowymi do innych miast. W 2012 r. odnotowano mniejszą liczbę wymeldowań, przy czym zwiększyła się liczba wymeldowań mieszkańców Zabrza na wieś. Ponadto zmniejszyła się liczba zameldowań w Zabrzu, ale odnotowano zwiększenie liczby nowych mieszkańców przybywających ze wsi. Pozostałe szczegółowe dane dotyczące migracji na terenie Miasta Zabrze przedstawia opisana poniżej tabela:

TABELA Migracje na terenie Miasta Zabrze na pobyt stały wg typu i kierunku w latach 2005-2012.

Migracje na pobyt stały wg typu i kierunku na terenie Miasta Zabrze									
	J.m.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
zameldowania ogółem	osoba	1 201	1 144	1 338	1 121	1 153	1 051	1 068	1056
zameldowania z miast	osoba	931	864	1 031	818	881	814	830	821
zameldowania ze wsi	osoba	243	237	246	235	188	177	188	203
zameldowania z zagranicy	osoba	27	43	61	68	84	60	50	32
wymeldowania ogółem	osoba	2 180	2 282	2 298	1 926	1 855	1 949	1 970	1854
wymeldowania do miast	osoba	1 206	1 112	1 157	1 059	1 073	1 196	1 237	1133
wymeldowania na wieś	osoba	441	535	536	479	488	513	491	503
wymeldowania za granicę	osoba	533	635	605	388	294	240	242	218
saldo migracji ogółem	osoba	-979	-1 138	-960	-805	-702	-898	-902	-798

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Analizując dane dotyczące liczby ludności Miasta Zabrze, należy zaznaczyć, iż odnotowywany corocznie spadek liczby ludności w dużej mierze związany jest z ujemnym saldem migracji wewnętrznych i zagranicznych, które nie przyjmuje

wartości dodatnich co najmniej od siedmiu lat. Szczegółowe dane w tym temacie zostały przedstawione w kolejnej tabeli.

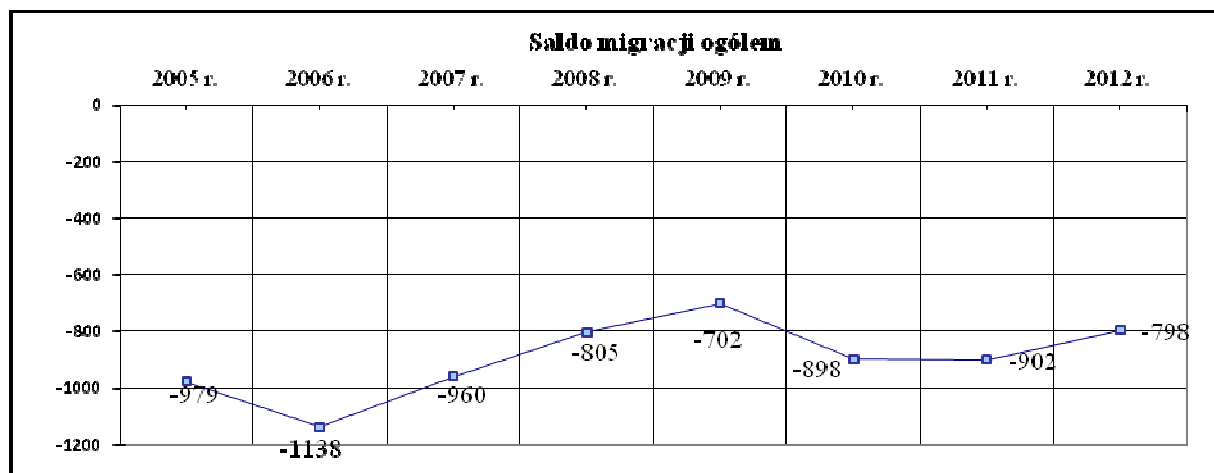
TABELA Migracje wewnętrzne i zagraniczne w latach 2005-2012.

MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE									
Migracje na pobyt stały na terenie miasta wg typu, kierunku i płci migrantów									
	J.m./rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
zameldowania w ruchu wewnętrznym ogółem, w tym:	osoba	1 174	1 101	1 277	1 053	1 069	991	1018	1024
mężczyźni	osoba	543	525	596	476	466	484	470	495
kobiety	osoba	631	576	681	577	603	507	548	529
zameldowania z zagranicy ogółem, w tym:	osoba	27	43	61	68	84	60	50	32
mężczyźni	osoba	15	29	31	35	53	32	29	16
kobiety	osoba	12	14	30	33	31	28	21	16
wymeldowania w ruchu wewnętrznym ogółem, w tym:	osoba	1 647	1 647	1 693	1 538	1 561	1709	1728	1636
mężczyźni	osoba	743	783	781	729	748	810	825	801
kobiety	osoba	904	864	912	809	813	899	903	835
wymeldowania za granicę ogółem, w tym:	osoba	533	635	605	388	294	240	242	218
mężczyźni	osoba	250	306	313	191	134	130	112	85
kobiety	osoba	283	329	292	197	160	110	130	133
saldo migracji wewnętrznych ogółem, w tym:	osoba	-473	-546	-416	-485	-492	-718	-710	-612
mężczyźni	osoba	-200	-258	-185	-253	-282	-326	-355	-306
kobiety	osoba	-273	-288	-231	-232	-210	-392	-355	-306
saldo migracji zagranicznych ogółem, w tym:	osoba	-506	-592	-544	-320	-210	-180	-192	-186
mężczyźni	osoba	-235	-277	-282	-156	-81	-98	-83	-69
kobiety	osoba	-271	-315	-262	-164	-129	-82	-109	-117
saldo migracji ogółem	osoba	-979	-1 138	-960	-805	-702	-898	-902	-798

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

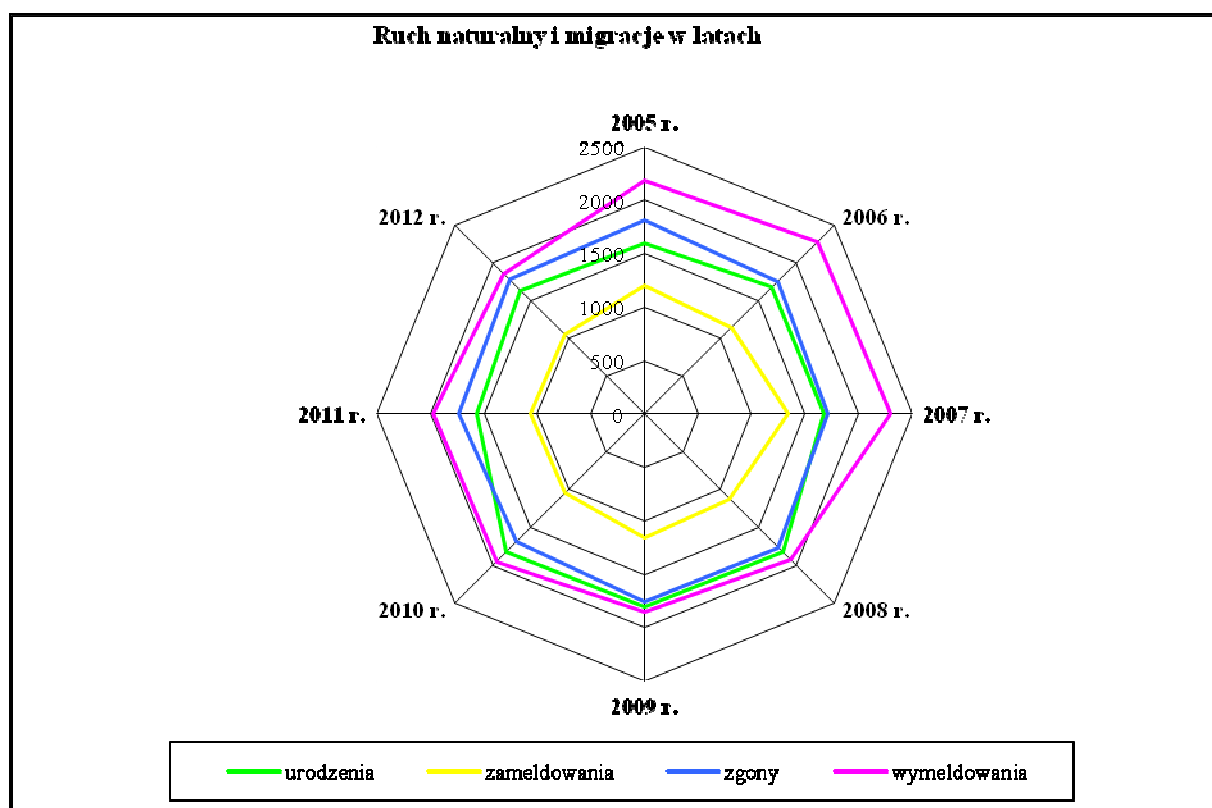
Niekorzystny ubytek ludności wynikający z ruchu naturalnego oraz migracji, przedstawiają poniższe wykresy, porównujące lata 2005-2012. W 2012 r. saldo migracji na terenie Miasta Zabrze ponownie przyjęło wartość ujemną, ale wyższą niż w ostatnich dwóch latach.

RYSUNEK Saldo migracji na terenie Miasta Zabrze w latach 2005-2012.

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

RYSUNEK Ruch naturalny i migracje na terenie Miasta Zabrze w latach 2005-2012.

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

**NAJWIĘKSZY POTENCJAŁ KAŻDEGO MIASTA TO LUDNOŚĆ
(NA PODSTAWIE DANYCH
WYDZIAŁU SPRAW OBYWATELSKICH
URZĘDU MIEJSKIEGO W ZABRZU)**

Liczba mieszkańców Zabrze zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 170 884 osób. W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące ludności miasta Zabrze z podziałem na płeć oraz grupy wiekowe.

TABELA. Ludność Miasta Zabrze z podziałem na płeć i grupy wiekowe – stan 31.12.2012 r.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety
0-18	14 506	13 569
18-60	51 390	53 510
60->	15 883	22 026
Razem:	81 779	89 105

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Kolejne tabele opisują ilość mieszkańców Zabrze z podziałem na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (zgodnie z definicjami statystycznymi) w poszczególnych latach od 1995r. do 2012 r..

TABELA. Ludność Miasta Zabrze w wieku przedprodukcyjnym w latach 1995-2012

Rok	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
1995	27055	25 573	52628
1996	26507	24952	51459
1997	25694	24278	49972
1998	24934	23467	48401
1999	23984	22641	46625
2000	23299	22045	45344
2001	22158	21031	43189
2002	21081	19944	41025
2003	20077	18970	39047
2004	19235	17995	37230

2005	18405	17248	35653
2006	17372	16115	33487
2007	16348	15288	31636
2008	15854	14859	30713
2009	15516	14442	29958
2010	15214	14231	29445
2011	14854	13897	28751
2012	14506	13569	28075

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

TABELA. Ludność Miasta Zabrze w wieku produkcyjnym w latach 1995-2012

Rok	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
1995	65330	60898	126228
1996	65289	60933	126222
1997	65512	61153	126665
1998	65075	61379	126454
1999	64750	61500	126250
2000	64478	60949	125427
2001	64297	61063	125360
2002	64379	61467	125846
2003	64481	61587	126068
2004	64349	61572	125921
2005	64088	61525	125613
2006	65838	64332	130170
2007	55931	58444	114375
2008	55225	57706	112931
2009	54025	56477	110502
2010	53491	55820	109303
2011	52486	54638	107124
2012	51390	53510	104900

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

TABELA. Ludność Miasta Zabrze w wieku poprodukcyjnym w latach 1995-2012

Rok	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
1995	6 182	16 264	22 446
1996	6 636	16 805	23 441
1997	7 054	17 285	24 339
1998	7 534	17 788	25 322
1999	7 987	18 291	26 278
2000	7 960	18 380	26 340
2001	8 397	18 720	27 117
2002	8 774	18 993	27 767
2003	9 234	19 316	28 550
2004	9 696	19 699	29 395
2005	10 093	19 888	29 981
2006	10 732	20 638	31 370
2007	14 542	20 236	34 778
2008	14 730	20 528	35 258
2009	15 334	21 189	36 523
2010	15 440	21 364	36 804
2011	15 668	21 795	37 463
2012	15 883	22 026	37 909

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Podsumowując przedstawione powyżej w tabelach dane dotyczące ludności Miasta Zabrze, należy stwierdzić, iż zmniejszyła się liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym, natomiast zwiększyła się liczba mieszkańców Zabrza w wieku poprodukcyjnym.

Kolejna tabela opisuje liczbę ludności Miasta Zabrze z podziałem wg poszczególnych grup wiekowych:

TABELA. Ludność Miasta Zabrze z podziałem wg poszczególnych grup wiekowych – stan 31.12.2012 r.

Przedział wieku	Ilość kobiet	Ilość mężczyzn	Razem
0-4	3 202	3 403	6 605
5-9	3 710	3 989	7 699
10-14	3 452	3 713	7 165

15-19	4 151	4 375	8 526
20-24	5 424	5 612	11 036
25-29	6 864	6 419	13 283
30-34	6 989	6 403	13 392
35-39	6 388	6 059	12 447
40-44	6 043	5 437	11 480
45-49	5 975	6 024	11 999
50-54	6 705	6 811	13 516
55-59	6 937	6 538	13 475
60-64	6 048	5 236	11 284
65-69	4 405	3 488	7 893
70 i więcej	12 812	8 272	21 084
RAZEM	89 105	81 779	170 884

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Analizując powyższe dane można wnioskować, iż najliczniejszymi grupami wiekowymi w Zabrzu są grupy mieszkańców w wieku od 50 do 54 lat oraz w wieku 70 lat i więcej.

Następna tabela zawiera dane dotyczące liczby mieszkańców w poszczególnych dzielnicach Zabrze z uwzględnieniem podziału na płeć.

TABELA Liczba ludności w poszczególnych dzielnicach Miasta Zabrze wg podziału na płeć – stan 31.12.2012 r.

Dzielnica	Mężczyźni	Kobiety	Razem
RAZEM	81779	89105	170884
BISKUPICE	5278	5428	10706
CENTRUM POŁUDNIE	18762	21098	39860
CENTRUM PÓŁNOC	11837	13029	24866
GRZYBOWICE	1044	1145	2189
GUIDO	3958	4254	8212
HELENKA	4662	5249	9911
KOŃCZYCE	1041	1149	2190
MACIEJÓW	1752	1867	3619
MAKOSZOWY	1063	1143	2206

MIKULCZYCE	6800	7327	14127
OS. MIKOŁAJA KOPERNIKA	2390	2429	4819
OS. MŁODEGO GÓRNIKA	582	642	1224
OS. TADEUSZA KOTARBINSKIEGO	3326	3543	6869
ZANDKA	1193	1266	2459
PAWŁÓW	1051	1155	2206
ROKITNICA	6847	7706	14553
ZABORZE POŁUDNIE	2207	2239	4446
ZABORZE PÓLNOC	7986	8436	16422

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

W nawiązaniu do powyżej opisanych danych w 2012 r. najliczniej zaludnioną dzielnicą Miasta Zabrze była dzielnica Centrum Południe, a najmniej zaludnioną była dzielnica osiedla Młodego Górnika.

Ponadto w ramach uzupełnienia informacji dotyczących danych o zameldowanych osobach na terenie Miasta Zabrze na dzień 31.12.2012 r. liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy na terenie Miasta Zabrze wynosiła 173 249 osób, z czego liczba osób zameldowanych na pobyt stały w Zabrzu stanowiła 170 884 osób, a liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy stanowiła 3039 osób, w tym 674 osoby, które były zameldowane równocześnie na pobyt stały i czasowy.

Następna tabela przedstawia dane dotyczące liczby ludności Zabrza faktycznie zamieszkałej na terenie miasta, czyli liczby osób zameldowanych w Zabrzu na pobyt stały lub czasowy ponad 3 miesiące w poszczególnych latach 1995-2012.

TABELA. Liczba ludności faktycznie zamieszkałej na terenie Miasta Zabrze w latach 1995-2012.

Rok	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Różnica względem poprzedniego roku
1995	98567	102735	201302	-
1996	98432	102690	201122	-180
1997	98260	102716	200976	-146
1998	97543	102634	200177	-799

1999	96721	102432	199153	-1024
2000	95737	101374	197111	-2042
2001	94852	100814	195666	-1445
2002	94234	100404	194638	-1028
2003	93792	99873	193665	-973
2004	93280	99266	192546	-1119
2005	92586	98661	191247	-1299
2006	92514	99798	192312	+1065
2007	87759	95013	182772	-9540
2008	87187	94559	181746	-1026
2009	85950	93275	179225	-2521
2010	85149	92516	177665	-1560
2011	84154	91496	175650	-2015
2012	82961	90288	173 249	-2401

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Na podstawie zestawionych powyżej danych uzyskujemy informację, iż liczba ludności faktycznie zamieszkałej na terenie Miasta Zabrze od 1995 r. nieprzerwanie zmniejsza się. Ponadto od wielu lat odnotowuje się liczebną przewagę kobiet. W 2012 r. na 100 mężczyzn zameldowanych w Zabrzu przypadało 109 mieszkanki Zabrza.

Kolejne zestawienia i tabele, będą opisywać dane liczbowe dotyczące migracji ludności Miasta Zabrze w 2012 r., w tym migracje zewnętrzne i wewnętrzne.

TABELA. Migracje ludności na pobyt stały – Miasto Zabrze 2012 r.

napływ			odpływ			Saldo migracji
ogółem	w tym		ogółem	w tym		
	z miast	z zagranicy		do miast	za granicę	ogółem
1084	1054	30	3606	3588	18	-2522

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Saldo migracji zewnętrznych i wewnętrznych:

TABELA. Saldo migracji wewnętrznych na terenie Miasta Zabrze w 2012 r.

	Zameldowania	Wymeldowania
Migracje wewnętrzne	3780	3555

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

TABELA. Saldo migracji zewnętrznych na terenie Miasta Zabrze w 2012 r.

Nazwa gminy lub kraju	Zameldowania	Wymeldowania
Urodzenia	1647	
Wszystkie gminy	1054	1473
Wymeldowania donikąd		2115
Zgony		1726
Suma	2701	5314

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Po zestawieniu danych dotyczących migracji ludności w 2012 r., należy zauważyć, iż w Zabrzu odnotowano znacznie więcej wymeldowań od zameldowań. Ponadto na dzień 31.12.2012 r. było zameldowanych 126 cudzoziemców na pobyt stały oraz 117 cudzoziemców na pobyt czasowy, w tym w 2012 r. 86 cudzoziemców zameldowało się na pobyt stały lub na pobyt czasowy, a 7 cudzoziemców wymeldowało się.

Następnie poniżej w tabeli zostanie opisany liczbowo ruch mieszkańców Zabrze za granicę kraju.

TABELA. Zagranica - ruch mieszkańców Zabrze w 2012 r.

L.p.	KRAJ	ZAMELDOWANIA	WYMELDOWANIA
1.	ARMENIA	2	0
2.	BIAŁORUŚ	1	0
3.	EKWADOR	1	0
4.	FRANCJA	0	1

5.	HISZPANIA	1	0
6.	IRLANDIA	1	1
7.	LITWA	1	0
8.	MONGOLIA	1	0
9.	NIEMCY	10	13
11.	NORWEGIA	1	0
12.	ROSJA	1	0
13.	STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI	2	0
14.	UKRAINA	3	0
15.	WIELKA BRYTANIA	5	3
RAZEM:		30	18

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Na podstawie powyższych danych (zameldowań i wymeldowań) największy ruch mieszkańców Zabrze odnotowano „z” i „do” Niemiec lub Wielkiej Brytanii.

Na koniec informacji dotyczących ludności Miasta Zabrze w kolejnych tabelach zostanie pokazana odpowiednio liczebność mieszkańców poniżej 18 roku życia oraz przyrost naturalny.

Liczba mieszkańców Zabrze poniżej 18 roku życia na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 28 075 w tym:

- 14 506 mężczyzn,
- 13 569 kobiet.

TABELA Szczegółowa liczebność ludności Miasta Zabrze z podziałem na wiek do 3 lat do 19 lat w 2012 r.

Liczba osób	Kobiety	Mężczyźni	Razem
w wieku 3 lat	857	926	1783
w wieku 4 lat	844	887	1731
w wieku 5 lat	856	895	1751
w wieku 6 lat	779	801	1580

w wieku 7 lat	731	796	1527
w wieku 18 lat	839	875	1714
w wieku 19 lat	946	974	1920

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Przedstawione powyżej dane pokazują, iż w 2012 r. w ogóle ludności Miasta Zabrze przeważają kobiety, natomiast w każdym roczniku mieszkańców w wieku od 3 lat do 19 lat występuje sytuacja odwrotna to mieszkańcy płci męskiej są w większości.

TABELA. Przyrost naturalny na terenie Miasta Zabrze w latach 2001-2012

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
urodzenia	1647	1476	1456	1563	1570	1663	1656	1884	1734	1740	1618	1647
zgony	1688	1646	1638	1660	1779	1702	1704	1731	1714	1655	1698	1726
przyrost naturalny	-41	-170	-182	-97	-186	-39	-48	153	20	85	80	-79

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miejski w Zabrzu

Na koniec niniejszego rozdziału oraz w ramach podsumowania powyżej pokazanych danych dotyczących przyrostu naturalnego w Zabrzu, należy zauważyć, iż przyrost naturalny mieszkańców Zabrze w 2012 r. przyjął wartość ujemną. Pomimo, iż liczba urodzeń w Zabrzu w 2012 r. w porównaniu do danych z 2011 r. była większa.

PRIORYTET P1. ŚRODOWISKO GOSPODARCZE

Środowisko gospodarcze to pierwszy z priorytetów zapisanych w Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008 – 2020, w ramach, którego Miasto Zabrze podejmuje działania ukierunkowane:

- na wyznaczeniu wielkości i struktury terenów inwestycyjnych,
- na działaniach w zakresie uzbrojenia terenów inwestycyjnych,
- na wskazaniu profilu sektora edukacji,
- na organizacji kursów i przekwalifikowań zawodowych,
- na wykorzystaniu efektów sąsiedztwa,
- na wspieraniu instytucji otoczenia biznesu,
- na tworzeniu warunków do współpracy przedsiębiorstw, w tym branży medycznej,
- na wspieraniu przedsiębiorczości mieszkańców i innowacyjności.

Wszystkie ww. aktywności są podejmowane przez Miasto Zabrze w celu:

- poprawy atrakcyjności inwestycyjnej miasta na rzecz wzrostu potencjału zatrudnienia,
- stymulowania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
- wzmacniania profilu gospodarczego miasta,
- transferu nowych technologii oraz dostępu do informacji gospodarczej.

C 1. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej miasta na rzecz wzrostu potencjału zatrudnienia

RYSUNEK. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca Zabrze [zł] w latach 2002 - 2010

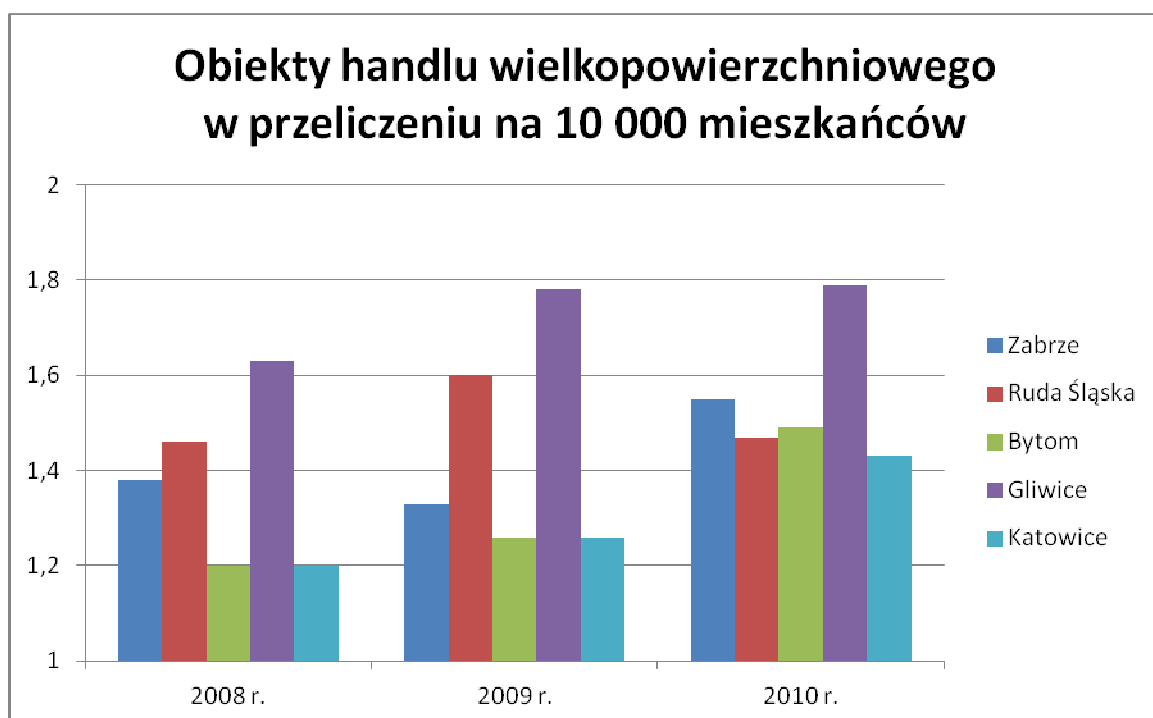
Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

RYSUNEK. Obiekty handlu wielkopowierzchniowego w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców na terenie Miasta Zabrze w latach 2008-2010.

Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

RYSUNEK. Obiekty handlu wielkopowierzchniowego w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców na terenie wybranych miast w latach 2008-2010.

Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

K.1.1. Wyznaczenie wielkości i struktury terenów inwestycyjnych

PR. 1.1.1. Opracowanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmiany w Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego (tereny inwestycyjne)

Kluczowe znaczenie strategiczne dla Miasta Zabrze stanowi w szczególności:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zabrze uchwalone w dniu 4 lipca 2011 r. Dokument jest opracowany dla całego obszaru miasta w jego granicach administracyjnych. Całość dokumentu Studium dostępne jest na stronie BIP UM Zabrze w zakładce:

<http://www.zabrze.magistrat.pl/engine//bip/8/304/rel/305/107822/43910>

- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie Miasta Zabrze. Rejestr obowiązujących planów miejscowych oraz plansza orientacyjna opracowana dla obszaru całego miasta z wyznaczonymi terenami obowiązujących i opracowywanych planów dostępna jest na stronie BIP UM Zabrze w zakładce:

<http://www.zabrze.magistrat.pl/engine/bip/8/304/rel/305/66898/43910>.

Wśród powyżej wymienionych planów szczególne znaczenie dla rozwoju miasta mają plany dla nowych terenów inwestycyjnych:

- plan „Zabrze Północ” (pozycja nr 10 w tabeli planów), w granicach którego znajduje się teren rozwojowy Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- plan „DTŚ Cmentarz – Zmiana” (pozycja nr 19 w tabeli planów) opracowany między innymi w celu umożliwienia lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych w pobliżu Drogowej Trasy Średnicowej i dawnej ulicy Bielszowickiej,
- plany, w obrębie których znajdują się nowe - rozwojowe obszary pod zabudowę mieszkaniową i usługową: plan „Słoneczna Dolina” (pozycja nr 12 w tabeli planów), plan „Nowe Miasto Południe” (pozycja nr 17 w tabeli planów) oraz częściowo plan „Grzybowice Osiedle” (pozycja nr 16 w tabeli planów).

PR.1.1.2. Określenie zasad i formy udostępniania terenów inwestycyjnych

Obecnie 32,7 % obszaru Miasta Zabrze objętych jest Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. W celu przygotowania atrakcyjnych ofert inwestycyjnych Miasto dąży do zwiększenia powierzchni obszaru Miasta, dla którego będzie funkcjonował Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Rejestr Obowiązujących Planów Miejscowych oraz obszary objęte uchwałami Rady Miejskiej

w Zabrzu w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przedstawia Tabela umieszczona w Załączniku nr 5 niniejszego dokumentu.

W celu zwiększenia zainteresowania inwestowaniem w Zabrzu opracowany został Pakiet Rozwiązań Pomocowych dla Przedsiębiorców i Inwestorów Miasta Zabrze. Pakiet zawiera rodzaje pomocy, które Urząd Miejski w Zabrzu opracował dla Przedsiębiorców i Inwestorów w Zabrzu oraz które wynikają z obowiązujących krajowych, w tym lokalnych aktów prawnych. Rozróżnia się następujące rodzaje pomocy:

- Zwolnienia od podatku od nieruchomości celem wspierania nowych inwestycji lub tworzenia nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją na terenie Gminy Zabrze, o czym mowa w uchwale nr XIV/152/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z 17 września 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją na terenie miasta Zabrze oraz uchwale nr XI/127/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z 2 lipca 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej nieruchomości położonych na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na terenie gminy Zabrze.
- Pomoc w rozłożeniu na raty zaległości z tytułu czynszu najmu lub ich umorzenia;
- Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków niestanowiących własności Miasta Zabrze;
- Dofinansowania do poniesionych kosztów modernizacji ogrzewania na ekologiczne;
- Udzielanie poręczenia kredytów dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców.

- Ulgi podatkowe (odroczenia lub rozłożenia na raty podatku, odroczenia lub rozłożenia na raty zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, umorzenie w całości lub części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę).
- Zwolnienia z mocy ustaw dotyczące podatków i opłat lokalnych, podatków rolnego i leśnego, opłat skarbowych.

K.1.2. Uzbrajanie w infrastrukturę techniczną terenów inwestycyjnych

W ramach dofinansowania przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Miasto przeprowadza działania studyjno – koncepcyjne zmierzające do odpowiedniego przygotowania, a następnie udostępnienia potencjalnym inwestorom terenów inwestycyjnych Miasta. W ramach realizacji projektów w 2012 r. zostały opracowane wymienione poniżej dokumentacje:

- Teren inwestycyjny znajdujący się przy ulicy Handlowej oraz teren inwestycyjny znajdujący się na granicy z Bytomiem:
 - ocena stanu infrastruktury technicznej;
 - analiza kosztowa uzbrojenia;
 - kompleksowe badania geotechniczne, w tym określenie warstw geologicznych, nośności gruntu, poziomu lustra wód gruntowych,
 - harmonogramy procesu inwestycyjnego,
 - analizy kosztowe makroniwelacji,
 - raport o oddziaływaniu na środowisko naturalne,
 - dokumentacja drogi dla terenu przy ulicy Handlowej (projekt budowlany i wykonawczy z uzyskaniem pozwolenia na budowę oraz wykonanie dokumentacji środowiskowej).
- Teren inwestycyjny zlokalizowany w północnej części miasta Zabrze na granicy dzielnic: Mikulczyce, Rokietnica i Biskupice (KSSE):

- raport o oddziaływaniu na środowisko naturalne;
- dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana w zakresie infrastruktury drogowej;
- dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej;
- dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla sieci wodociągowej wraz z hydrantami;
- dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla sieci gazowej;
- dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla sieci elektroenergetycznej;
- dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla przebudowy istniejącej sieci.

W ramach projektu „Budowa drogi dostępowej do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Zabrzu” powstała droga łącząca ulice: Ofiar Katynia i Ziemska.

K.1.3. Usprawnienie działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów

STAN ZAAWANSOWANIA PROWADZONYCH PRAC ORAZ REALIZACJI W ZAKRESIE OFERT INWESTYCYJNYCH:

W okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Inwestorów realizował następujące zadania:

1. Przygotowanie we współpracy z właściwymi wydziałami Urzędu Miejskiego w Zabrzu oferty inwestycyjnej Miasta Zabrze.
2. Prowadzenie bazy danych o terenach inwestycyjnych w Zabrzu.
3. Odpowiadanie na zapytania inwestorów (przygotowanie materiałów w postaci map, opisów terenów), oprowadzanie inwestorów po terenach inwestycyjnych, organizacja spotkań inwestorów z przedstawicielami władz miasta.
4. Doradztwo dla inwestorów.
5. Pomoc w znalezieniu odpowiedniej lokalizacji pod inwestycje.
6. Udzielanie informacji na temat inwestycji w Zabrzu.

7. Nadzorowanie i koordynacja prac związanych z przygotowaniem kompleksowej informacji dla inwestorów.
8. Nadzór nad przygotowaniem folderów inwestycyjnych Miasta Zabrze.
9. Nadzór nad umieszczeniem bieżącej oferty inwestycyjnej w bazach terenów inwestycyjnych PAIiIZ.
10. Udział w targach krajowych i zagranicznych – pomoc w nawiązywaniu kontaktów.
11. Współpraca w zakresie przyciągania inwestorów do Zabrze z Polską Agencją Informacji Inwestycji Zagranicznych, Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, Śląskim Centrum Obsługi Inwestora, polsko – zagranicznymi izbami przemysłowo – handlowymi, firmami doradczymi i konsultingowymi oraz innymi instytucjami pośredniczącymi w pozyskiwaniu inwestorów.
12. Analizowanie wpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych na rozwój miasta.
13. Zbieranie i systematyzowanie materiałów oraz informacji dotyczących inwestycji zagranicznych na szczeblu lokalnym, wojewódzkim i krajowym.
14. Udzielanie informacji na temat ulg i zwolnień podatkowych dla przedsiębiorców i inwestorów.
15. Udział w tworzeniu nowych form pomocy dla inwestorów i inicjatyw mających na celu aktywizację środowiska gospodarczego Miasta.
16. Współpraca z właściwymi wydziałami przy tworzeniu polityki sprzedaży terenów inwestycyjnych.
17. Nadzór i prowadzenie prac związanych z rozwojem Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na terenie Miasta Zabrze.
18. Nadzór i współpraca z właściwymi wydziałami w zakresie przygotowania i sprzedaży terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.
19. Prowadzenie serwisu internetowego przeznaczonego dla inwestorów.

PR.1.3.1. Przygotowanie zbioru ofert inwestycyjnych

W 2012 r. przeprowadzona została kampania reklamowa terenów inwestycyjnych w Zabrzu w celu:

- zwiększenia liczby osób lub przedsiębiorstw zainteresowanych uruchomieniem nowych inwestycji na terenie Miasta Zabrze;
- poinformowania grupy docelowej o istnieniu atrakcyjnych terenów inwestycyjnych w Zabrzu i zachęcenia do skorzystania z możliwości uruchomienia tam nowych inwestycji;
- upowszechnienia wizerunku Zabrze, jako miasta przyjaznego inwestorom.

W ramach kampanii reklamowej opracowano serwis internetowy www.portaldlainwestora.um.zabrze.pl. Stworzony portal w łatwy i prosty sposób udostępnia ofertę inwestycyjną miasta Zabrze. Przedstawia on zabrzańskie tereny inwestycyjne wraz z wizualizacjami oraz materiałem filmowym.

Ponadto w ramach promocji terenów inwestycyjnych Miasta Zabrze stworzono System Banerów Internetowych umieszczanych na portalach branżowych oraz przeprowadzono kampanię reklamową Google „AdWords”.

Zadanie realizowane zostało w ramach projektu pn. „Zabrze – Kopalnia możliwości. Promocja terenów inwestycyjnych miasta” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Priorytetu I Badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość, Działanie 1 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, Podziałanie 2 Promocja inwestycyjna Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2007-2013.

PR.1.3.2. Udział w targach ofert inwestycyjnych

Miasto Zabrze brało udział w krajowych, a także zagranicznych targach inwestycyjnych w celu przeprowadzenia kampanii reklamowej terenów inwestycyjnych, jak i podniesienia wartości oferty Miasta dla potencjalnych inwestorów. Wśród promowanych terenów inwestycyjnych znalazły się:

- teren inwestycyjny - Handlowa
- teren inwestycyjny – Lompy
- tereny inwestycyjne przy DTS
- tereny inwestycyjne przy DK88
- teren inwestycyjny na granicy z Bytomiem
- teren inwestycyjny związany z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną
- teren inwestycyjny pod budowę centrum przesiadkowego
- teren inwestycyjny – Ziemska DK88
- teren inwestycyjny – Ziemska – Młodego Górnika .

K.1.5. Wspieranie poprawy użyteczności zawodowej mieszkańców poprzez kursy, przekwalifikowania, studia podyplomowe

Dane dotyczące bezrobocia za rok 2012:

TABELA. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego

Liczba bezrobotnych stan na 31.12.2012	Ludność w wieku produkcyjnym stan na 31.12.2012	Pracujący na 31.12.2012	Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego	Wskaźnik obciążenia bezrobociem
8321	118 112	40 565	7,00%	21

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze

TABELA. Kształtowanie się stopy bezrobocia rejestrowanego

Miasto Zabrze	Woj. śląskie	Kraj
13,8%	10,2%	12,5%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze

TABELA. Kształtowanie się stopy bezrobocia na przestrzeni roku

I.2012	II.2012	III.2012	IV.2012	V.2012	VI.2012	VII.2012	VII.2012	IX.2012	X.2012	XI.2012	XII.2012
13,6%	13,7%	13,6%	13,3%	13,0%	12,8%	12,6%	12,7%	13,00%	13,1%	13,4%	13,8%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze

TABELA. Kształtowanie się bezrobotnych wg wieku*

Wiek bezrobotnych		Liczba bezrobotnych
18-24		1581
	w tym kobiety	917
25-34		2376

	w tym kobiety	1538
35-44		1725
	w tym kobiety	1027
45-54		1730
	w tym kobiety	913
55 i więcej		909
	w tym kobiety	355

*stan w końcu IV kwartału 2012r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

TABELA. Kształtowanie się bezrobocia wg poziomu wykształcenia*

Poziom wykształcenia bezrobotnych		Liczba bezrobotnych
wyższe		604
	w tym kobiety	421
policealne i średnie zawodowe		1538
	w tym kobiety	1014
średnie ogólnokształcące		803
	w tym kobiety	610
zasadnicze zawodowe		1945
	w tym kobiety	952
gimnazjalne i poniżej		3431
	w tym kobiety	1753

*stan w końcu IV kwartału 2012r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

TABELA. Kształtowanie się bezrobocia wg czasu pozostawania bez pracy*

Czas pozostawania bez pracy		Liczba bezrobotnych
do miesiąca		903
	w tym kobiety	396
1-3 miesięcy		1925
	w tym kobiety	987
3-6 miesięcy		1617
	w tym kobiety	930
6-12 miesięcy		1454
	w tym kobiety	871
12-24 miesiące		1332
	w tym kobiety	837
powyżej 24 miesięcy		1090
	w tym kobiety	729

*stan w końcu IV kwartału 2012r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

TABELA. Kształtowanie się bezrobocia wg stażu pracy*

Staż pracy ogółem		Liczba bezrobotnych
do roku		1616
	w tym kobiety	976
1-5 lat		1903
	w tym kobiety	1074
5-10 lat		1115
	w tym kobiety	615
10-20 lat		1203
	w tym kobiety	616
20-30 lat		728
	w tym kobiety	361
30 lat i więcej		275
	w tym kobiety	95
bez stażu pracy		1481
	w tym kobiety	1013

*stan w końcu IV kwartału 2012r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze

TABELA. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy*

	ogółem	w tym kobiety
Do 25 roku życia	1581	917
Długotrwale bezrobotni	4117	2558
Powyżej 50 roku życia	1866	836
Bez kwalifikacji zawodowych	3016	1728
Bez doświadczenia zawodowego	2162	1428
Bez wykształcenia średniego	5376	2705
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia	1650	1251
Którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	401	52
Niepełnosprawni	545	290
Po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	122	92
Kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka		1601

*stan w końcu IV kwartału 2012r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze

TABELA. Bezrobotni w wieku mobilnym (18-44 r. ż.) w szczególnej sytuacji na rynku pracy*

	Liczba bezrobotnych
Osoby długotrwale bezrobotne	2547
Osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych	2090
Osoby bez doświadczenia zawodowego	1978
Osoby bez wykształcenia średniego	3344
Osoby samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 r. życia	1475
Osoby które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	237
Osoby niepełnosprawne	200

*stan w końcu IV kwartału 2012r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze

TABELA. Liczba bezrobotnych z prawem i bez prawa do zasiłku

liczba bezrobotnych ogółem	8321
w tym:	
z prawem do zasiłku	849
bez prawa do zasiłku	7472

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

TABELA. Bezrobotni uprawnieni do poszczególnych świadczeń w miesiącach

	MIESIĄCE											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Uprawnieni do zasiłku	951	970	944	915	889	890	816	809	794	798	826	849
Stypendium za okres szkolenia	5	6	22	44	94	163	178	130	85	113	169	124
Stypendium za okres stażu	57	51	103	175	212	241	259	258	271	308	317	256
Przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodatek aktywizacyjny	95	82	95	90	80	85	74	66	78	81	90	55
Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	2	2

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

Osoby, które podjęły pracę po szkoleniu
199

Osoby, które podjęły pracę po stażu
258

Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy – 4107

Liczba osób skierowanych do pracy (liczba wydanych skierowań do pracy) - 2762

TABELA. Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenie stanowiska pracy

Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	
liczba złożonych wniosków	244
liczba osób, którym przyznano środki	117
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy *	
liczba złożonych wniosków	100
liczba utworzonych stanowisk pracy	81

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

Maksymalna kwota o jaką mogą ubiegać się osoby bezrobotne na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz pracodawcy a tytułu refundacji kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy

nie może przekroczyć 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. W 2012 r. kwota przyznawanych środków wynosiła 20.000 zł.

TABELA. Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę i działalność gospodarczą

Liczba osób, które podjęły pracę	4712
Liczba osób, które podjęły działalność gospodarczą	117

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu

C 2. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

Z inicjatywy Prezydenta Miasta Zabrze Małgorzaty Mańki-Szulik, z dniem 01.01.2013r. powstało Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP) przyjmując formę Wydziału Urzędu Miejskiego. Zakres działalności ZCRP obejmuje m.in.: podnoszenie konkurencyjności zabrzeńskiej gospodarki poprzez rozwój sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw, wspieranie aktywności gospodarczej lokalnego biznesu, propagowanie idei zakładania własnej działalności gospodarczej, wspieranie rozwoju firm innowacyjnych, a także organizację wydarzeń promujących rozwój przedsiębiorczości w mieście. Przedsiębiorcy mogą również uzyskać informacje o instrumentach wsparcia finansowego i przepisów prawa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej oraz uczestniczyć w specjalistycznych szkoleniach. Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości realizuje założenia „jednego okienka”, gdzie w jednym miejscu można załatwić wszystkie formalności związane z prowadzoną działalnością lub jej rozpoczęciem. Inicjatywa ta realizowana jest we współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowym Urzędem Pracy i Urzędem Skarbowym.

ZCRP stwarza również realne możliwości współpracy i kontaktu zabrzeńskiego przedsiębiorcy z jednostkami otoczenia biznesu.

Firmy zatrudniające powyżej 1000 osób:

1. Konsorcjum Ochrony Kopalń Spółka z o.o. - zatrudnionych 1549 osób
Zajmuje się systemami alarmowymi, monitoringiem oraz ochroną osób i mienia

2. DB Schenker Rail Zabrze Spółka Akcyjna – zatrudnionych 2910 osób,
Towarowy transport kolejowy w ramach pan-Europejskiej sieci DB Schenker Rail.
3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział Zabrze – zatrudnionych 1025 osób
4. Górnśląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. - zatrudnionych 2300 osób.

Firmy zatrudniające od 250 do 999 osób:

1. FORMACJA MANAGEMENT Sp. z o.o. - zatrudnionych 345 osób
Firma działa w branży ochroniarskiej.
2. JANO A. Serwatka Spółka Jawna - zatrudnionych 273 osób
Siedziba w Bytomiu zakład produkcyjny w Zabrze.
Produkcja mięsa i wędlin.
3. AGD MARKET Sp. z o.o. - zatrudnionych 282 osób
Sprzedaż detaliczna artykułów RTV i AGD.
4. Zabrzeńska Spółdzielnia Mieszkaniowa - zatrudnionych 300 osób
Zarządzanie budynkami i lokalami spółdzielczymi oraz własnościowymi.
5. Korea Fuel-Tech Poland Sp. z o.o. – zatrudnionych 430 osób
Produkcja części i akcesoriów do pojazdów samochodowych i ich silników.
6. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – zatrudnionych 312 osób
7. LOGSTOR POLSKA Sp. z o.o. – zatrudnionych 578 osób
Produkcja rur stalowych.
8. Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – zatrudnionych 380 osób
9. Bytomski Zakład Usług Górniczych Sp. z o.o. – zatrudnionych 370 osób
Roboty górnicze, roboty energomaszynowe, prace likwidacyjne i wyburzeniowe, roboty budowlane i remontowe, prace inżynieryjno-ziemne, rekultywacje terenów przemysłowych, usługi z zakresu: recyklingu odpadów i materiałów skalnych, projektowanie techniczne, budowa i pośrednictwo nieruchomościami.
10. Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrze – zatrudnionych 915 osób

Placówka ochrony zdrowia.

11. Zabrzeńskie Zakłady Mechaniczne S.A. – zatrudnionych 958 osób

Produkcja i sprzedaż kombajnów ścianowych oraz pozostałych maszyn i urządzeń górniczych

12. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 im. prof. Stanisława Szyszko – zatrudnionych 921 osób

Placówka ochrony zdrowia.

13. Kombinat Koksochemiczny ZABRZE S.A. – zatrudnionych 987 osób

Wytwarzanie, przetwarzanie i produkcja produktów koksowania węgla

14. SPOŁEM Zabrze Sp. z o.o. - zatrudnionych 505 osób

15. Szpital Miejski w Zabrzu Sp. z o.o. – zatrudnionych 639 osób

Placówka ochrony zdrowia.

16. Szpital Specjalistyczny w Zabrzu – zatrudnionych 293 osób

Placówka ochrony zdrowia.

17. MOSTOSTAL ZABRZE Konstrukcje Przemysłowe Spółka Akcyjna – zatrudnionych 630 osób

Dział w branży budownictwa, w szczególności zajmuje się konstrukcjami stalowymi.

18. MOSTOSTAL ZABRZE HOLDING S.A. - zatrudnionych 675 osób

Dział w branży budowlanej, zajmuje się realizacją inwestycji w zakresie budownictwa przemysłowego, obiektów użyteczności publicznej, budownictwa drogowo – mostowego, budownictwa związanego z ochroną środowiska.

19. PGNIG Technologie Spółka z o.o. Warszawa Oddział Gazobudowa w Zabrzu – zatrudnionych 422 osób.

Dział w branży budownictwo – gazownictwo.

20. Urząd Miejski w Zabrzu

PR.2.2.2 Usprawnienie działań administracyjnych służących rozwojowi przedsiębiorczości

Zarządzeniem nr 155/ZPU/2012 Prezydenta Miasta Zabrze – Kierownika Urzędu Miejskiego z dnia 29.10.2012 r. utworzono nowy wydział - Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Głównym celem ww. wydziału jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości działających w Zabrzu firm, rozpoczynających działalność oraz zamierzających otworzyć własne firmy. Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (ZCRP) ma zapewnić profesjonalną i kompleksową obsługę przedsiębiorców w następującym zakresie:

- pomoc przy rejestracji, zawieszaniu i wyrejestrowaniu działalności gospodarczej;
- prowadzenie szerokiego zakres usług doradczych;
- promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców Zabrze;
- organizowanie szkoleń i konferencji mających na celu podnoszenie kwalifikacji umiejętności przedsiębiorców;
- udzielanie informacji na temat źródeł dofinansowania do działalności gospodarczej;
- promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców Zabrze;
- organizowanie wraz z placówkami oświatowymi lekcji przedsiębiorczości dla młodzieży uczącej się w ramach lekcji rozwoju przedsiębiorczości;
- organizowanie konkursów dla przedsiębiorców.

W jednym miejscu przedsiębiorca będzie mógł załatwić wszystkie swoje sprawy. Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości planuje podjąć współpracę z pracownikami Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowego Urzędu Pracy, doradców z zakresu prawa oraz pozyskania środków unijnych.

Dodatkowo Urząd Miejski w Zabrzu daje możliwość korzystania z usług urzędu w postaci elektronicznej. System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej, w skrócie SEKAP, przeznaczony dla mieszkańców oraz przedsiębiorców, pozwala zaoszczędzić czas a także obniżyć koszty świadczenia usług publicznych.

Ponadto odnotowuje się, iż na podstawie rejestru wniosków o pozwolenie na budowę prowadzonego przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Warszawie (online) czas rozpatrzenia i załatwienia wniosku o pozwolenie na budowę wynosi średnio 21 dni kalendarzowych z dopuszczalnych ustawowo 65 dni liczonych wg. reguł Kodeksu postępowania administracyjnego. Średni czas załatwienia wniosku o pozwolenie na budowę wliczając do niego czas związany z uzupełnieniami i korektami wniosku przez inwestora, oraz czas wynikający z procedur odrębnych wynosi średnio 69 dni kalendarzowych. Od czasu obowiązywania przepisu w ustawie Prawo budowlane tj. od 2003 r., nakładającego na organ administracji architektoniczno - budowlanej obowiązek wydania decyzji o pozwoleniu na budowę w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku, nie odnotowano w Zabrzu przekroczenia ww. terminu.

C.4. Transfer nowych technologii oraz dostęp do informacji gospodarczej

PR 4.1.4. System Informacji o Terenie

SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ MIASTA ZABRZE - JAKO NARZĘDZIE WSPARCIA DLA PROCESÓW INWESTYCYJNYCH:

Utworzenie i wdrożenie przez Wydział Geodezji Urzędu Miejskiego w Zabrzu miejskiego systemu przestrzennego, spełniającego światowe standardy wymagało realizacji wielu działań na przestrzeni lat. Pierwszym etapem utworzenia miejskiego systemu GIS było uporządkowanie bazy adresowej całego miasta wraz z utworzeniem przestrzennego systemu adresowego.

Kolejnym, ogromnym krokiem w nowoczesność było utworzenie komputerowej bazy danych opisowych Ewidencji Gruntów i Budynków - przetworzenie na dane cyfrowe rejestrów, prowadzonych dotychczas w formie książkowej i utworzenie bazodanowej części geometrycznej Ewidencji Gruntów i Budynków (dotyczy warstw działek, użytków, graniczników, obrębów). Takie połączenie rejestrów opisowych z rejestrami mapowymi pozwoliło na utworzenie katastralnego układu odniesienia,

który stał się w tutejszym Urzędzie swoistym fundamentem dla tworzenia i wdrażania kolejnych rozwiązań.

Następnym etapem rozwoju miejskiego systemu przestrzennego GIS było podjęcie działań mających na celu utworzenie cyfrowej mapy zasadniczej. Prace obejmowały utworzenie mapy zasadniczej w części dotyczącej sytuacji i uzbrojenia terenu w oparciu o przetworzenie (skanowanie, kalibracja oraz wektoryzacja) materiałów analogowych (map papierowych, na arkuszach ozalidowych itp.) Tak powstała wielozadaniowa mapa numeryczna – dzisiaj na bieżąco aktualizowana w oparciu o materiały pochodzące z prac geodezyjnych, wykonywanych przez firmy geodezyjne na terenie Miasta Zabrze oraz dokumenty urzędowe.

Innym bardzo istotnym krokiem w tworzeniu miejskiej infrastruktury przestrzennej były wszystkie prace związane z integracją baz danych miejskiego systemu komputerowego z bazą adresową. Prace polegały na wyczyszczeniu oraz ujednoliceniu słowników baz. Powyższe działania przyczyniły się do znacznej poprawy jakości danych we wszystkich rejestrach miejskich.

„Najmłodszym” elementem zabrzańskiego systemu informacji przestrzennej jest SIoT- System Informacji o Terenie dla Miasta Zabrze, powstały z wykorzystaniem funduszy unijnych.

Dzięki funkcjonującemu Systemowi Informacji o Terenie (SIoT) – mieszkańcy, przedsiębiorcy, urzędnicy i służby miejskie za pomocą 6 dedykowanych portali korzystają z różnorodnych dostępnych danych przestrzennych i opisowych stanowiących kompleksową bazę informacji powstałych z przetworzenia rejestrów i ewidencji prowadzonych przez wydziały urzędu miejskiego.

Nowością jest aplikacja GeoOśrodek wdrożona w celu usprawnienia obsługi podmiotów prowadzących działalność gospodarczą z zakresu geodezji i kartografii.

Cały czas pracuje się nad wdrażaniem nowoczesnych, światowych rozwiązań i dba o to aby powstały w ten sposób zbiór szeroko rozumianych danych

przestrzennych stanowił fundament dla większości programów, modułów i aplikacji dotyczących przestrzeni miejskiej, z których na co dzień korzystają pracownicy urzędu, inwestorzy i mieszkańcy.

W dzisiejszych czasach decyzja o inwestowaniu zapada w oparciu o szereg bardzo różnych informacji. Im szersze spektrum informacji o danym terenie tym wiarygodność oferty inwestycyjnej wzrasta i zaufanie do partnera jakim jest urząd prezentujący daną ofertę jest większe. Dostęp do informacji dla inwestorów jest jedną z największych zalet oferty inwestycyjnej. Forma prezentacji tych informacji również nie pozostaje bez znaczenia. Badania pokazują, że nowoczesna mapa jest najbardziej przejrzystą i czytelną formą informacji.

Nigdy wcześniej technologia i prawo nie dawało możliwości tak masowego wykorzystywania map i informacji przestrzennej w różnych dziedzinach życia.

Zgromadzone w ww. opisanym systemie różnorodne dane przestrzenne i opisowe stanowią kompleksową bazę informacji powstałych poprzez przetworzenie rejestrów i ewidencji prowadzonych przez wydziały urzędu miejskiego.

Zabrzański system informacji przestrzennej za pomocą najnowocześniejszych technologii zapewnia dziś dostęp między innymi do następujących danych związanych z:

- obrotem nieruchomości, szacowaniem wartości nieruchomości (wypisy i wyrysy z ewidencji gruntów i budynków),
- prowadzeniem postępowań skarbowych, sądowych, administracyjnych,
- zobowiązaniami finansowymi, podatkami i opłatami lokalnymi,
- strukturą własności gruntów i aktualnym sposobem użytkowania terenu,
- adresacją nieruchomości, przestrzennym rozmieszczeniem obiektów ogólnogeograficznych na terenie miasta (mapa zasadnicza

i ewidencyjna),

- obsługą jednostek geodezyjnych, architektonicznych i wykonawczych na każdym etapie realizacji inwestycji budowlanych (mapy do celów projektowych, mapy podwykonawcze),
- zamierzeniami inwestycyjnymi i koordynacją usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu (ZUDP).

Powstały na przestrzeni lat system informacji przestrzennej, którym dysponuje dziś Miasto Zabrze integruje wszystkie informacje w jednym miejscu, tym samym stanowi świetne narzędzie pracy urzędników, które oszczędza zarówno ich czas, jak i czas inwestorów - zainteresowani zapoznają się wstępnie z tym, co ich interesuje, zanim przyjdą do urzędu. Wtedy też wiedzą już, o co pytać.

Większość informacji istotnych dla inwestora można przedstawić na mapie. Dzięki najnowocześniejszym oprogramowaniom, wykorzystywanym w Wydziale Geodezji Urzędu Miejskiego w Zabrzu inwestor otrzymuje łatwy dostęp do poglądowych opracowań (map) wykonywanych w oparciu o urzędowe dane.

Wielu zainteresowanych może zdalnie, nie ruszając się z domu, za pomocą oferowanych przez nas narzędzi uzyskać odpowiedzi na szczegółowe pytania, np. o formę własności gruntu, warunki wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego czy rodzaj infrastruktury. Zapewniamy również dostęp do zdjęć lotniczych Zabrza czy modelu 3D.

Powyższe przykłady potwierdzają tylko, że geoinformacja miasta Zabrza jest szeroko wykorzystywana do zastosowań związanych z udostępnianiem informacji, przygotowaniem ofert inwestycyjnych oraz obsługą inwestorów.

Informacje kierowane do potencjalnych inwestorów aby były skuteczne, czyli pomagały podjąć decyzję o inwestycji, muszą być:

- wiarygodne i szczegółowe;
- kompleksowe;
- udostępniane zarówno on-line jak również z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi umożliwiających zadawanie złożonych zapytań.

PRIORYTET P2. NOWOCZESNE SPOŁECZEŃSTWO MIEJSKI

Nowoczesne społeczeństwo miejskie to jeden z priorytetów Miasta Zabrze, który osiągany jest poprzez przedsięwzięcia rozwojowe ukierunkowane na działania powiązane z następującymi aktywnościami:

- poprawa bezpieczeństwa w zagrożonych dzielnicach,
- wzrost znajomości języków obcych,
- umiejętności w zakresie obsługi Internatu,
- rozwijanie zainteresowań lokalną tradycją,
- racjonalizacja kierunków kształcenia,
- wspieranie rozwoju szkół wyższych,
- podniesienie standardu funkcjonowania placówek edukacyjnych,
- tworzenie różnorodnej oferty kulturalnej,
- poprawa atrakcyjności i użyteczności urządzeń i obiektów sportowo – rekreacyjnych oraz tworzenie nowych urządzeń tego typu,
- modernizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych, restrukturyzacja zarządzania lokalnymi zasobami mieszkaniowymi,
- poprawa skuteczności zaangażowania w rozwiązywanie problemów społecznych oraz zapobieganie marginalizacji społecznej,
- zapewnienie dostępu do Internetu i wykorzystanie technologii ICT,

w ramach dążenia do udziału w rozwoju cywilizacyjnym miast europejskich.

C 5. Poprawa bezpieczeństwa

W 2012 r. na terenie Miasta Zabrze realizowanych było szereg imprez masowych zarówno o charakterze kulturalno – rozrywkowym jak i sportowych. Ogółem w 2012 r. zorganizowano **30** imprez masowych, w tym **28** imprez sportowych

oraz 2 kulturalno – rozrywkowe. Z tej liczby, żadna z imprez nie została uznana za imprezę masową o podwyższonym ryzyku. Z wymienionych imprez tylko imprezy odbywające się na stadionie przy ulicy Roosevelta 81 w Zabrzu zabezpieczane były w formie Akcji Policyjnej. W pozostałych przypadkach zabezpieczenie realizowane było w ramach Interwencji Policyjnej.

Masowe imprezy sportowe organizowane były:

- w przypadku meczy z udziałem drużyny „Gómika” Zabrze na stadionie przy ulicy Roosevelta 81. Organizatorem tych imprez była Sportowa Spółka Akcyjna „Górniki Zabrze”. Organizator zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20.03.2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych każdorazowo zapewniał wymaganą ilość służb porządkowych i informacyjnych. Zadania te realizowane były przez Biuro Ochrony „SKORPION”.
- w przypadku meczy z udziałem drużyny NMC „Powen” Zabrze w Hali Widowiskowo - Sportowej MOSiR przy ulicy Wolności 406. Organizatorem tych imprez był KS NMC Powen Zabrze. W przypadku imprez odbywających się na hali przy ulicy Wolności 406 obowiązek zapewnienia służb porządkowych i informacyjnych realizowany był przez Biuro Ochrony Osób i Mienia „KONDOR” z siedzibą w Zabrzu przy ulicy Pawliczka 5/1.
- w przypadku gali boksu zawodowego „Wojak Boxing Night” w Hali Widowiskowo - Sportowej MOSiR przy ulicy Matejki 6. Organizatorem tej imprezy była agencja sportowa „Wersport” Piotr Werner. Zadania w zakresie zabezpieczenia służb porządkowych i informacyjnych realizowane były przez firmę „GWARANT POZNAŃ” Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu przy ulicy Lęborskiej 32.

Imprezy masowe o charakterze kulturalno – rozrywkowym organizowane były:

- w przypadku „Finału Loterii Zimowej w CH M-1” na parkingu Centrum Handlowego przy ulicy Szkubacza 1. Organizatorem tej imprezy było METRO

Properties Sp. z .o.o. Zadania w zakresie zabezpieczenia służb porządkowych i informacyjnych realizowane były przez firmę „KONSALNET HOLDING” z siedzibą w Warszawie przy ulicy Przasnyskiej 6a.

- w przypadku „Skarbnikowych Godów” na terenie parku im. Poległych Bohaterów w Zabrzu. Organizatorem imprezy był Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu. Zadania w zakresie zabezpieczenia służb porządkowych i informacyjnych realizowane były przez firmę D.S. „FOKUS” z siedzibą w Warszawie przy ulicy Obrazkowej 20a.

Dla porównania w 2011 r. na podległym terenie przeprowadzono **27** zabezpieczeń imprez masowych z czego **22** imprezy sportowe i **5** imprez kulturalno – rozrywkowych. Ogółem w zabezpieczeniu imprez masowych jakie odbyły się w 2012 r. na terenie Miasta Zabrza udział wzięło **1087** funkcjonariuszy z czego **365** z OPP i **722** z Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu. W 2011 r. w zabezpieczeniu imprez masowych udział wzięło ogółem **1416** policjantów z czego **551** z OPP i **865** z Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu.

Podobnie jak w latach ubiegłych, tak i w 2012 r. odnotowano nie słabnące zainteresowanie kibiców cyklicznymi imprezami sportowymi jakie odbywały się na terenie Miasta Zabrza. Rozgrywki PGNiG Superligi piłki ręcznej zgromadziły **13000** widzów co daje średnią **1000** widzów na mecz. Spotkania piłkarskie, które rozegrane zostały na stadionie przy ulicy Roosevelta 81 zgromadziły łącznie **41500** widzów co daje średnią **2964** widzów na mecz, przy pojemności obiektu ograniczonej ze względu na prace budowlane do 3 tys. miejsc. Zwrócić należy uwagę, że pomimo nagromadzenia znacznej ilości osób w jednym miejscu, podczas odbytych w 2012 r. imprez masowych nie odnotowano zbiorowego naruszenia porządku publicznego.

Analizując przebieg zabezpieczeń imprez masowych jakie organizowane były na terenie Miasta Zabrza w 2012 r. ocenić należy, że każdorazowo w sposób właściwy dokonywano planowania sił i środków niezbędnych do prawidłowego zabezpieczenia procesu realizacji zadań z tym związanych.

Miasto Zabrze przy współpracy z Policją i Strażą Miejską podjęło inicjatywę zmierzającą do poprawy bezpieczeństwa publicznego polegającą na budowie w mieście systemu monitoringu wizyjnego. Uznano, że monitoring wizyjny jest narzędziem zwiększającym szansę na wykrycie sprawców przestępstw i wykroczeń już w momencie ich popełniania oraz jest świetnym narzędziem prewencyjnym odstrasającym domniemyanych sprawców.

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze (MWMZ) realizowany jest w ramach Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 oraz Programu Budowy Społeczeństwa Informacyjnego, którego jednym z celów strategicznych jest „Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców za pomocą najnowocześniejszych technologii informatycznych wykorzystywanych w systemach bezpieczeństwa publicznego”. Realizacja monitoringu wizyjnego wynika bezpośrednio ze strategii rozwoju miasta Zabrze, w której jako jedno z głównych zadań, określono poprawę stanu bezpieczeństwa mieszkańców. W tym celu planowane jest zainstalowanie kamer zintegrowanych w system monitoringu wizyjnego poprzez wykorzystanie m.in. sieci światłowodowej oraz bezprzewodowej. Zakłada się, iż liczba kamer w systemie monitorującym miejsca niebezpieczne i zagrożone przestępczością przewidywana jest docelowo na 256 punktów.

Monitoring miejski jest narzędziem typowo prewencyjnym mającym na celu poprawę wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie aktom wandalizmu, zmniejszenie przestępczości i gromadzenie materiałów dowodowych przeciwko sprawcom przestępstw i wykroczeń, kontrolowanie ruchu ulicznego oraz udaremnienie prób wyłudzeń odszkodowań komunikacyjnych. Wymienione pozytywy monitoringu miejskiego nie są wszystkimi pozytywami, które cechują monitoring miejski. Można śmiało stwierdzić, że jest on narzędziem w chwili obecnej jeszcze nie w pełni zbadanym oraz wykorzystanym. Postępująca technika może w przyszłości pokazać, że monitoring ma o wiele więcej pozytywnych zastosowań, których w chwili obecnej jeszcze nie dostrzegamy.

Zgodnie z przyjętą koncepcją, monitoringiem wizyjnym obejmowane są etapowo miejsca uznane za niebezpieczne, ze szczególnym uwzględnieniem ciągów komunikacji pieszej, skrzyżowań o dużym natężeniu ruchu, wiaduktów i przystanków

komunikacji miejskiej. Miejsca te są typowane w drodze wspólnych uzgodnień władz miasta z przedstawicielami służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz przedstawicielami samorządów pomocniczych.

Obecnie w ramach systemu monitoringu wizyjnego Zabrze działają 24 kamery. Operator monitoringu miejskiego po ujawnieniu czynów zabronionych lub podejrzanych zachowań osób natychmiast informują o tym fakcie dyżurnego Straży Miejskiej lub Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu, który w rejon wskazany wysyła patrol. W 2012 r. operatorzy zgłosili 793 zdarzenia. Od 2009 r. w którym założono monitoring miejski można zauważyć spadek zdarzeń w rejonach objętych monitoringiem. Pozytywne działanie monitoringu miejskiego na poprawę bezpieczeństwa na terenie Miasta Zabrze jest jak najbardziej widoczne i nie zaprzeczalne, jednakże na tej podstawie należałoby również wysnuć koncepcję, że ilość kamer, które w chwili obecnej są w użyciu jest niewystarczająca i należałoby się pokusić o dalszą rozbudowę sieci monitoringu w Zabrzu celem poprawy bezpieczeństwa w obszarach szczególnie zagrożonych. Ilość i kategorie zdarzeń zaobserwowanych przez operatorów monitoringu miejskiego w latach 2009 – 2012 przedstawiają się następująco.

TABELA. Zbiorczy wykaz zdarzeń zaobserwowanych w centrach monitoringu w latach 2009-2012.

Zbiorczy wykaz ilości zdarzeń zaobserwowanych w centrach monitoringu.												
Kategoria	w latach 2009-2012											
	Rok	Informacje o zdarzeniu przekazane do		Rok	Informacje o zdarzeniu przekazane do		Rok	Informacje o zdarzeniu przekazane do		Rok	Informacje o zdarzeniu przekazane do	
	2009	Policji	SM	2010	Policji	SM	2011	Policji	SM	2012	Policji	SM
Pobicia i rozboje	5	4	1	56	36	20	65	45	20	35	27	8
Kradzieże	1	1	-	8	2	6	13	5	6	15	5	6

Dewastacje mienia	14	1	13	117	7	106	136	15	119	101	23	77
Zakłócanie ładu i porządku publicznego	5	3	2	64	14	50	55	22	33	48	31	17
Spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych	35	10	25	326	17	309	320	74	245	233	49	183
Osoby nietrzeźwe	6	1	5	110	9	100	189	38	149	126	16	108
Zanieczyszczenie terenu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nieprawidłowe parkowanie	59	4	55	121	-	121	105	7	98	44	1	43
Zdarzenia w ruchu drogowym	8	8	-	32	12	17	52	24	20	45	33	10
Łamanie przepisów dot. handlu	1	1	-	10	2	8	16	-	16	10	-	10
Inne zdarzenia (wymienić główne)												
A. Udzielenie pomocy	-	-	-	10	1	9	15	1	12	13	3	9
B. Podpalenia i pożary	1	-	1	6	1	5	14	-	5	9	-	1
C. Awarie w infrastrukturze	1	-	-	11	-	2	45	2	9	44	-	10
D. Inne	13	5	8	27	3	19	15	2	9	70	20	42
Razem	149	38	110	898	104	772	1040	235	741	793	208	524

Źródło: Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, Urząd Miejski w Zabrzu

C 6. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców

Jednym z celów strategicznych Miasta Zabrze jest **podniesienie jakości kształcenia mieszkańców**. W ramach dążenia do tego celu Miasto Zabrze podejmuje różne przedsięwzięcia w wyniku, których osiąga poniżej opisane wskaźniki.

Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zmianami):

- ust. 1 - *Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia.*
- ust. 2 - *Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego, w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia.*

Ponadto art. 16 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy mówi, iż *Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej może także rozpocząć dziecko, które przed dniem 1 września kończy 6 lat, jeżeli wykazuje psychofizyczną dojrzałość do podjęcia nauki szkolnej.*

TABELA Liczba uczniów na terenie Miasta Zabrze wg typów szkół w latach 2011-2012

Liczba uczniów na terenie Miasta Zabrze wg typów szkół*		
Liczba dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu (wiek, w którym rozpoczyna się i kończy obowiązek szkolny), w tym:	2011 r.	2012 r.
Szkoła Podstawowa	8747	8556
Gimnazjum	4950	4715
Razem	13697	13271
Liczba uczniów wg typu szkoły (np. szkoły podstawowe, gimnazja, licea, technika)	2011 r.	2012 r.
Szkoła Podstawowa	8747	8556
Gimnazjum	4950	4715

Liceum	2397	2153
Szkoły artystyczne	184	176
Technikum	2041	1979
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	870	724
Szkoła Policealna	60	18
Razem	19249	18321

**Dane wg PABS – stan na dzień 01 września danego roku. Dane zawierają liczbę uczniów szkół specjalnych danego typu.*

Źródło: Wydział Oświaty, Urząd Miejski w Zabrzu

TABELA Liczba uczniów na terenie Miasta Zabrze korzystających ze świetlicy szkolnej w latach 2011-2012

Rok	Liczba uczniów korzystających ze świetlicy szkolnej
2011	1685
2012	1612

Źródło: Wydział Oświaty, Urząd Miejski w Zabrzu

Zdawalność egzaminu maturalnego według typu szkoły na terenie Miasta Zabrze w latach 2011-2012 określono poniżej w tabeli.

TABELA Zdawalność egzaminu maturalnego wg typu szkoły na terenie Miasta Zabrze w latach 2011-2012

Rok	Wyniki egzaminu maturalnego – zdawalność	
	Liceum Ogólnokształcące	Technikum
2011	93,3%	81,0%
2012	96,8%	89,6%

Źródło: Wydział Oświaty, Urząd Miejski w Zabrzu

Analizując dane przedstawione w tabeli należy stwierdzić, iż w porównaniu z 2011 r. zdawalność egzaminu maturalnego w 2012 r. na terenie Miasta Zabrze ogólnie wzrosła, a w technikach wzrost wyniósł nawet 8,6 %.

Stypendia Prezydenta Miasta Zabrze przyznawane są corocznie na podstawie uchwały Nr XXII/206/04 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 9 lutego 2004 roku z późniejszymi zmianami w formie:

- stypendiów dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych,
- stypendiów dla studentów.

W 2012 r. tak samo jak w 2011 r. Prezydent Miasta Zabrze przyznał 15 stypendiów z podziałem:

- 5 dla gimnazjalistów w wysokości 300 zł miesięcznie, wypłacane przez okres 10 miesięcy,
- 5 dla ponadgimnazjalistów w wysokości 400 zł miesięcznie, wypłacane przez okres 10 miesięcy,
- 5 dla studentów w wysokości 500 zł miesięcznie, wypłacane przez okres 10 miesięcy.

Kompleksowe zestawienie publicznych placówek oświatowych ujęte zostało w Załączniku nr 1 niniejszego dokumentu.

Na terenie Miasta Zabrze dwa obiekty oświatowe posiadają basen pływacki są to:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 przy ulicy Sportowej 5,
- Szkoła Podstawowa Nr 16 przy ulicy Lompy 78.

Natomiast wg stanu na dzień 01.09.2012 r. osiem obiektów oświatowych na terenie miasta nie posiada sal gimnastycznych są to:

- Zespół Szkół Specjalnych nr 38 przy ulicy Damrota 33,
- Zespół Szkół Specjalnych nr 39 przy ulicy Wolskiego 10,
- Zespół Szkół Specjalnych nr 40 przy ulicy Bytomskiej 24,
- Szkoła Podstawowa nr 8 przy ulicy Londzina 2,
- Szkoła Podstawowa nr 15 przy ulicy Czołgistów 1,
- Szkoła Podstawowa nr 24 przy ulicy Tarnopolska 85,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 8 przy ulicy Badestinusza 30,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 9 przy ulicy Gwareckiej 15.

Od 1999 r. Miasto Zabrze prowadzi ewidencję szkół i placówek niepublicznych, nadaje im uprawnienia oraz dotuje z budżetu miasta. W 2012 r. liczba wpisów w ewidencji szkół i placówek niepublicznych w Zabrzu, tak jak to przedstawia poniższa tabela wynosi 54. Od czasu prowadzenia ww. ewidencji tj. od 1999 r. z zestawienia wykreślonych zostało 18 placówek.

TABELA Ewidencja szkół i placówek niepublicznych na terenie Miasta Zabrze – 2012 r.

L.p.	Nazwa i adres placówki oświatowej	Średnia liczba oddziałów
1.	<i>Spółeczne Przedszkole Integracyjne „Skrzat” STO</i> prowadzone przez Samodzielne koło terenowe nr 226 STO Zabrze ul. Kowalska 18,	3 + 2 szpitalne
2.	<i>Katolickie Przedszkole „Tęcza”</i> prowadzone przez parafię św. Teresy w Zabrzu ul. Św. Teresy 8,	3
3.	<i>Przedszkole Prywatne „Uśmiech”</i> Zabrze ul. Wolności 122A,	3
4.	<i>Niepubliczne Językowo-Sportowe Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „MIRIADA” w Zabrzu,</i> ul. Park Hutniczy 12, dla którego organem prowadzącym jest Centrum Innowacji Edukacyjnych i Integracyjnych,	7
	Razem:	16+2 szpitalne
1.	<i>Niepubliczna Szkoła Podstawowa dla Dorosłych, Wszechnicy Zabrzeńskiej</i> Zabrze, Plac Dworcowy	3
2.	<i>Spółeczna Szkoła Podstawowa Nr 1 „Nasza Szkoła” ZTS oddział przedszkolny,</i> prowadzony przez Zabrzeńskie Towarzystwo Szkolne w Zabrzu ul. Zwrotnicza 13	1
3.	<i>Spółeczna Szkoła Podstawowa Nr 1 „Nasza Szkoła” ZTS,</i> prowadzony przez Zabrzeńskie Towarzystwo Szkolne w Zabrzu ul. Zwrotnicza 13	6
4.	<i>Katolicka Szkoła Podstawowa oddział przedszkolny w Zabrzu,</i> ul. Tarnopolska 3, dla których organem prowadzącym jest Fundacja na	1

	Rzecz Szkół Katolickich.	
5.	Katolicka Szkoła Podstawowa w Zabrze, ul. Tarnopolska 3, dla których organem prowadzącym jest Fundacja na Rzecz Szkół Katolickich.	12
	Razem:	23
1.	Niepubliczne Gimnazjum dla Dorosłych, Wszechnicy Zabrzeńskiej prowadzone przez Stowarzyszenie Misericordia w Zabrze, Plac Dworcowy 6,	6
2.	Spoleczne Gimnazjum „Nasza Szkoła” ZTS prowadzone przez Zabrzeńskie Towarzystwo Szkolne w Zabrze ul. Zwrotnicza 13	3
3.	Gimnazjum dla Dorosłych, Zabrze, ul. Królewska 4, dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Kultury Fizycznej-Międzynarodowa Federacja Modern Ju - Jitsu.	2
4.	Prywatne Gimnazjum dla Dorosłych „Twoja Szkoła”, Zabrze, ul. Franciszkańska 13- organ prowadzący Casus Sp.z o. o. w Grudziądzu ul. Legionów 57A	1
5.	Katolickie Gimnazjum w Zabrze, ul. Tarnopolska 3, dla których organem prowadzącym jest Fundacja na Rzecz Szkół Katolickich.	5
	Razem:	17
1.	I Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Wszechnicy Zabrzeńskiej prowadzone przez Stowarzyszenie Misericordia w Zabrze, Plac Dworcowy 6,	3
2.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Wszechnicy Zabrzeńskiej prowadzone przez Stowarzyszenie Misericordia w Zabrze, Plac Dworcowy 6,	2
3.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Centrum Edukacji „Siódemka”, prowadzone przez FAM Sp. z o.o. ul. Wolności 293, Zabrze,	9
4.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Centrum Edukacji „Siódemka”, prowadzone przez FAM Sp. z o. o. ul. Wolności 293, Zabrze,	7
5.	Zabrzeńskie Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zabrze,	3

	ul. Piłsudskiego 29,	
6.	Zabrzeńskie Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zabrze, ul. Piłsudskiego 29,	3
7.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zabrze, ul. Królewska 4, dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Kultury Fizycznej-Międzynarodowa Federacja Modern Ju-Jitsu.	2
8.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zabrze, ul. Wajdy 7, dla których organem prowadzącym jest Spółka Cywilna - Centrum Kształcenia PRYMUS.	3
9.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zabrze, ul. Wajdy 7, dla których organem prowadzącym jest Spółka Cywilna - Centrum Kształcenia PRYMUS.	2
10.	Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych , Zabrze, ul. Franciszkańska 4,	14
11.	Prywatne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zabrze, ul. Franciszkańska 4,	12
12.	II Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zabrze ul. Franciszkańska 4	6
13.	Katolickie Liceum Ogólnokształcące w Zabrze, ul. Tarnopolska 3, dla których organem prowadzącym jest Fundacja na Rzecz Szkół Katolickich.	3
14.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Copernicus” w Zabrze, ul. Dworcowa 4,	5
15.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Copernicus” w Zabrze, ul. Dworcowa 4,	4
16.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych EDUKACJA w Zabrze, ul. Niemcewicz 1,	8
17.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych EDUKACJA w Zabrze, ul. Niemcewicz 1,	5
18.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Żak” w Zabrze, ul. Wolności 299, dla których organem prowadzącym jest Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.	3
19.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Żak” w Zabrze , ul. Wolności 299, dla których organem prowadzącym jest Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.	3
	Razem:	107

1.	Zabrzeńskie Technikum dla Dorosłych w Zabrze, ul. Piłsudskiego 29,	1
2.	Zabrzeńskie Uzupełniające Technikum dla Dorosłych w Zabrze, ul. Piłsudskiego 29,	3
3.	Technikum dla Dorosłych w Zabrze, ul. Wajdy 7, dla których organem prowadzącym jest Spółka Cywilna - Centrum Kształcenia PRYMUS.	5
4.	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Zabrze, ul. Wajdy 7, dla których organem prowadzącym jest Spółka Cywilna - Centrum Kształcenia PRYMUS.	1
	Razem:	10
1.	Szkoła Policealna Wszechnica Zabrzeńska prowadzona przez Stowarzyszenie Misericordia w Zabrze, Plac Dworcowy 6,	5
2.	Policealna Szkoła Centrum Edukacji „Siódemka” w Zabrze - prowadzone przez FAM Sp. z o.o. ul. Wolności 293,	23
3.	Zabrzeńska Szkoła Policealna dla Dorosłych w Zabrze, ul. Piłsudskiego 29,	6
4.	Policealna Szkoła Detektywów i Pracowników Ochrony w Zabrze, ul. Królewska 4, dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Kultury Fizycznej - Międzynarodowa Federacja Modern Ju - Jitsu.	4
5.	Policealna Szkoła Edukacji Europejskiej w Zabrze, ul. Królewska 4, dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Kultury Fizycznej - Międzynarodowa Federacja Modern Ju - Jitsu.	3
6.	Szkoła Policealna dla Dorosłych w Zabrze, ul. Wajdy 7, dla których organem prowadzącym jest Spółka Cywilna- Centrum Kształcenia PRYMUS.	7
7.	Szkoła Policealna eCollege w Zabrze, ul. Wolności 323,	16
8.	Prywatna Szkoła Policealna dla Dorosłych w Zabrze ul. Franciszkańska 4- prowadzone przez Casus Sp. z o.o.,	4
9.	II Prywatna Szkoła Policealna dla Dorosłych w Zabrze, ul. Franciszkańska 4,	4
10.	Szkoła Policealna dla Dorosłych „Copernicus” w Zabrze, ul. Dworcowa 4,	5

11.	<i>Szkoła Policealna dla Dorosłych EDUKACJA</i> w Zabrze, ul. Niemcewicza 1,	4
12.	<i>Policealna Szkoła CNiB „Żak”</i> w Zabrze, ul. Wolności 299, dla których organem prowadzącym jest Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o. o.	9
	Razem:	90
1.	<i>Specjalny Ośrodek Wychowawczy prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Boromeuszek</i> w Zabrze ul. Wolności 198	3
1.	<i>Publiczne Gimnazjum Towarzystwa Salezjańskiego</i> w Zabrze, ul. Kruczkowskiego 31, dla których organem prowadzącym jest Inspektorat Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie.	9
2.	<i>Publiczne Liceum Ogólnokształcące Towarzystwa Salezjańskiego</i> w Zabrze, ul. Kruczkowskiego 31, dla których organem prowadzącym jest Inspektorat Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie.	8
3.	<i>Szkoła Podstawowa „Nasz Dom”</i> Zabrzeńskiego Towarzystwa Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Zabrze, ul. Wyciska 5	6
4.	<i>Ośrodek Rewalidacyjno - Wychowawczy „Nasz Dom”</i> Zabrzeńskiego Towarzystwa Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Zabrze, ul. Wyciska 5	-
54	Razem:	23

Źródło: Wydział Oświaty, Urząd Miejski w Zabrze

Następnie w kolejnej tabeli przedstawiono dane o naborze na uczelnie wyższe zlokalizowane na terenie Miasta Zabrze na przestrzeni ostatnich 4 lat.

TABELA Ilość osób przyjętych na I rok studiów na uczelniach wyższych zlokalizowanych na terenie Miasta Zabrze w latach 2009 -2012.

Szkoła wyższa/Rok naboru na I rok studiów	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
---	---------	---------	---------	---------

Śląski Uniwersytet Medyczny Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko – Dentystycznym Pl. Traugutta 2 41-800 Zabrze	389	407	413	441
Politechnika Śląska – Wydział Organizacji i Zarządzania ul. Roosevelta 26 41-800 Zabrze	1099	871	1071	1133
Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny ul. Wolności 406 41-806 Zabrze	99	164	161	61
Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Zabrzu Plac Warszawski 6 41-800 Zabrze	68	63	75	79
Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach Wydział Mediów, Aktorstwa i Reżyserii ul. Park Hutniczy 3-5 41-800 Zabrze	nie prowadzono naboru			68
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego Wydział Zamiejscowy w Zabrzu ul. Marii Curie – Skłodowskiej 40 41-800 Zabrze	62	50	52	44
Wyższa Szkoła Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społecznych Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości WSEZiNS Jednostka Terenowa ul. Wolności 402 41-800 Zabrze	nie prowadzono naboru			
Razem:	1717	1555	1772	1826

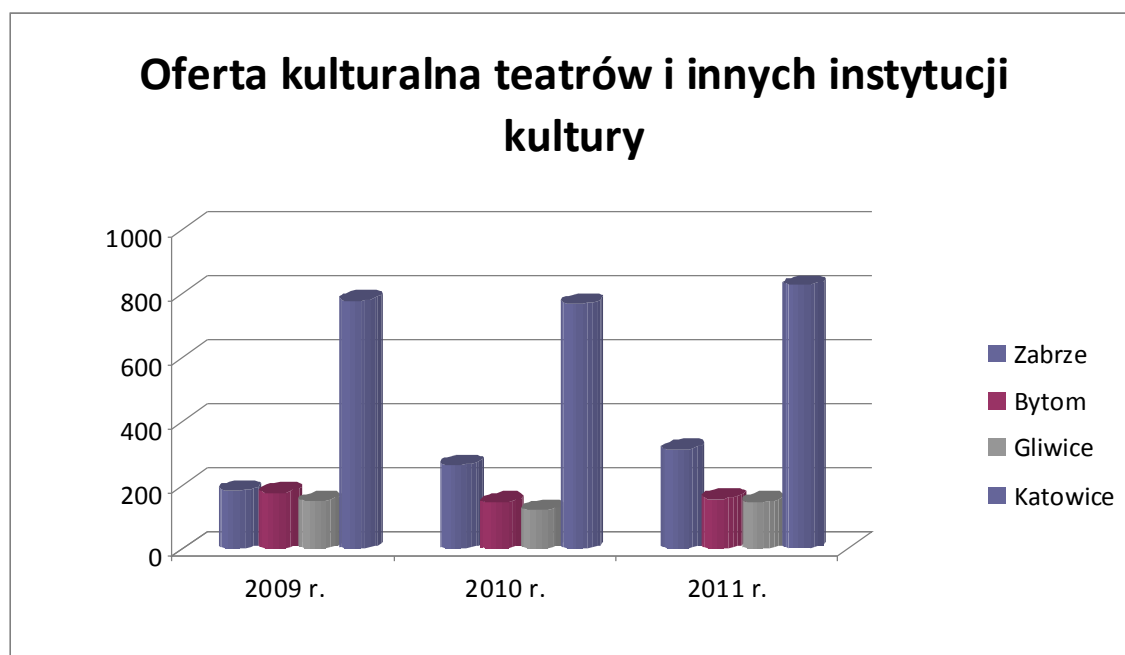
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych źródłowych z uczelni wyższych zlokalizowanych na terenie Miasta Zabrze.

C 7. Rozwój różnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców

Na terenie Miasta Zabrze rozwój różnych form i aktywności kulturalnych osiągany jest poprzez tworzenie różnorodnej oferty kulturalnej dla mieszkańców oraz tworzenie warunków dla działalności kulturalnej.

Poniższy rysunek obrazuje ilościowo ofertę kulturalną teatrów i innych instytucji kultury Miasta Zabrze na tle miast ościennych w latach 2009-2011.

RYSUNEK. Oferta kulturalna teatrów i innych instytucji kultury w latach 2009 – 2011.

Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

PR 7.1.2. Program wspierania aktywności i instytucji kulturalnych

Gminne Instytucje Kultury ,placówki upowszechniania kultury oraz stowarzyszenia i organizacje współpracujące z Wydziałem Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Zabrzu:

1. Dom Muzyki i Tańca

41-800 Zabrze, ul. Gen de Gaulle’a 17

Dyrektor: Wiesław Śmietana

tel. 32/ 271 66 22, 271 56 41

tel/fax 271 56 44

Zadaniami Domu Muzyki i Tańca są między innymi:

- 1) zaspakajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta,
- 2) promocja Miasta Zabrze i kultury śląskiej,
- 3) współpraca z innymi instytucjami artystycznymi i impresaryjnymi na terenie kraju i poza jego granicami,
- 4) zapewnienie wykonawcom opieki organizacyjnej i technicznej,
- 5) realizacja przedsięwzięć twórczych,
- 6) stała działalność mająca na celu podnoszenie poziomu usług artystycznych.

Działalność Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu polega w szczególności na:

- 1) organizacji imprez własnych i zakupionych,
- 2) wynajmie sali i innych pomieszczeń,
- 3) prowadzeniu własnej działalności gospodarczej dla celów szeroko rozumianego upowszechniania kultury,
- 4) prowadzeniu impresariatu,
- 5) produkcji i rozpowszechnianiu audycji telewizyjnych,
- 6) emisji programów telewizyjnych,
- 7) wydawaniu i rozpowszechnianiu czasopism,
- 8) prowadzeniu działalności reklamowo-ogłoszeniowej,
- 9) działalności w zakresie wideo techniki,
- 10) usługach internetowych,
- 11) usługach poligraficznych.

Dom Muzyki i Tańca nazywany początkowo „Halą Ludową” został wzniesiony w 1959 roku wg projektu architektów Zygmunta Majerskiego i Juliana Duchowicza i w tym samym roku rozpoczął działalność organizując tradycyjną gómiczą Barbórkę. Od 6 listopada 1992 roku Dom Muzyki i Tańca jest samorządową instytucją kultury wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Miasto Zabrze .

Dom Muzyki i Tańca to obecnie jedna z najlepszych pod względem warunków technicznych i bezpieczeństwa sal koncertowych w Polsce, posiadająca bardzo dobrą

akustykę oraz znakomite warunki do organizacji imprez. Dlatego też, to właśnie w Domu Muzyki i Tańca goszczą od ponad 50 lat gwiazdy światowej sławy jak chociażby: Artur Rubenstein, Leonard Cohen, Chris de Burgh, B.B. King, Chick Corea, a także Plácido Domingo, Jose Carreras i Monserrat Caballe, Juan Anderson, Michele Legrand oraz Buena Vista Social Club, Chór Aleksandrowa, Electric Light Orchestra, Pat Metheny, Paco de Lucia, Chris Botti, Katie Melua. To właśnie na zabrzańskiej scenie wystąpił zespół Smokie, Procol Harum, Marillion, orkiestra Glena Millera oraz wiele innych grup muzycznych i solistów światowej rangi. W galerii sław nie brakuje oczywiście polskich twórców z Krystianem Zimermanem na czele. Bywali tu również artyści kabaretu, cyrku, baletu, opery oraz rewii na lodzie. Na deskach zabrzańskiej sceny gościli także znani politycy, jak chociażby Jerzy Buzek, Lech Wałęsa czy Jose Manuel Barroso. Byli tu także kosmonauci Juri Gagarin i Mirosław Hermaszewski.

Dom Muzyki i Tańca zawiesił swoją działalność na dwa lata by dokonać niezbędnego remontu. I tak w kwietniu 2008 roku DMiT wznowił działalność. Należy dodać, że w 2007 roku Dom Muzyki i Tańca poszerzył swoją działalność o Dział Produkcji Telewizyjnej i Wydawnictwo, a od 2009 roku w nowym newsroomie siedzibę swoją ma miesięcznik społeczno-kulturalny „Nasze Zabrze Samorządowe” oraz Telewizja Zabrze, której dziennikarze na bieżąco rejestrują wydarzenia w mieście i regionie.

W 2009 roku Dom Muzyki i Tańca obchodził 50-lecie istnienia, które uświetnił zespół Scorpions dając niesamowity koncert, który pozostanie – jak wiele innych – na długo w pamięci.

Wieloletnia działalność Domu Muzyki i Tańca została doceniona przez:

- Prezydenta Miasta Zabrze, który przyznał w 2009r. „nagrodę Prezydenta Miasta Zabrze w dziedzinie kultury”,
- Sejmik Województwa Śląskiego, który w tym samym roku przyznał „złotą odznakę honorową za zasługi dla województwa śląskiego”,
- Regionalną Izbę Gospodarczą, która w 2010 r. przyznała „Złoty Laur Umiejętności i Kompetencji” w kategorii kultura.

O tym jak ważny jest to obiekt w naszym województwie świadczy fakt, że w Strategii Rozwoju Kultury w Województwie Śląskim na lata 2006-2020 Dom Muzyki i Tańca jest wymieniany jako jedna z głównych instytucji na terenie województwa śląskiego, która w znaczący sposób wpływa na rozwój i propagowanie działalności kulturalnej, w szczególności teatralnej i muzycznej, ale także wystawienniczej i rozrywkowej.

Zabrzański Dom Muzyki i Tańca to z pewnością największa perełka na mapie kultury w Polsce. Miejsce to przyciąga ludzi nie tylko z województwa śląskiego, czy z sąsiednich województw, ale także z całej Polski, bo to właśnie tutaj odbywają się największe wydarzenia kulturalne. Co roku w DMiT wzrasta liczba imprez, w których przez ponad pół wieku udział wzięło 8 mln widzów. Tak duże zainteresowanie imprezami organizowanymi przez Dom Muzyki i Tańca jest wynikiem prowadzonej przez instytucję polityki kulturalnej, w której najważniejsze są potrzeby uczestnika organizowanych imprez.

Słowo „dom” tak mocno kojarzone jest z rodziną, że to właśnie w Domu Muzyki i Tańca organizowany jest od sześciu lat koncert inaugurujący Metropolitalne Święto Rodziny. Z myślą o rodzinie został stworzony musical „Tarzan”, którego premiera odbyła się 19 maja 2012r. i od tej pory każde przedstawienie kończy się owacjami na stojąco wypełnionej po brzegi sali widowiskowej. Realizacja tego musicalu pokazuje, że DMiT jest w stanie zrealizować każde przedsięwzięcie.

Doskonale wiedzą o tym realizatorzy czołowych programów rozrywkowych, którzy w Domu Muzyki i Tańca nagrywają program „X-Factor”. To m.in. w zabrzańskim DMiT przeprowadzane są precastingi do programu „Mam Talent”. Te wydarzenia powodują, że Zabrze odwiedzają ludzie z całej Polski, a także z zagranicy, by spróbować swoich sił w tak znanych i tak chętnie oglądanych programach. Śmiało można powiedzieć, że kariery wielu z nich zaczynają się na scenie Domu Muzyki i Tańca.

Dzięki takim działaniom DMiT przyczynia się do promocji miasta i regionu, gdyż niejednokrotnie wydarzenia mające miejsce w Domu Muzyki i Tańca przyciągają ludzi, którzy w Zabrzu czy też na Śląsku są po raz pierwszy.

Tym samym Zabrze oraz Dom Muzyki i Tańca promuje się w najbardziej oglądanej stacji telewizyjnej w Polsce – stacji TVN.

Do niewątpliwych sukcesów Domu Muzyki i Tańca należy zaliczyć Wybory Miss Intercontinental 2008, które były transmitowane na żywo do 64 krajów świata, co z pewnością świadczy o ogólnoświatowym charakterze instytucji.

Należy podkreślić, że Dom Muzyki i Tańca to także doskonałe miejsce do nagrania płyty, czego dowodem jest zespół Dżem, który w 2011 roku zarejestrował koncert i wydał płytę „Dżem Symfonicznie”.

Dom Muzyki i Tańca to miejsce, gdzie organizowane są nie tylko koncerty, musicale, gdzie nagrywane są płyty, czy też programy rozrywkowe. To miejsce, w którym bardzo często goszczą zespoły folklorystyczne nie tylko z Polski, ale i z całego świata, czego doskonałym przykładem jest Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny podczas, którego prezentują się zespoły z całego świata.

Trudno nie wspomnieć także o słynnych koncertach „Serce za serce”, które zapoczątkował w 1992 r. prof. Zbigniew Religa i od tego czasu, co roku w Domu Muzyki i Tańca wręczane są „Oscary Serca” dla najbardziej zasłużonych dla rozwoju kardiologii.

W kalendarz wydarzeń w Domu Muzyki i Tańca wpisały się także Laury Umiejętności i Kompetencji, Koncerty Noworoczne oraz koncerty z okazji Święta Miasta. W tym miejscu należy wspomnieć także o plenerowych koncertach organizowanych co roku przez Dom Muzyki i Tańca w ramach Muzycznego Lata, które cieszą się ogromną popularnością. To z całą pewnością najlepsza i najatrakcyjniejsza forma spędzenia wolnego czasu zarówno dla młodzieży jak i dorosłych. Każdy z koncertów to podróż w innym kierunku muzycznym: rock, pop, reggae, disco polo, blues czy śląskie szlagiery. Skoro mowa o plenerze nie sposób pominąć koncertu, który miał miejsce we wrześniu 2007r., kiedy do Zabrza zjechały tłumy ludzi by wziąć udział w „Hitach na czasie”, transmitowanych przez Telewizję Polską.

Jak widać zabrzański Dom Muzyki i Tańca jest miejscem, które znajduje się na Śląsku, ale znacznie przekracza jego granice i promuje zarówno miasto, region jak i śląską kulturę w kraju oraz poza jego granicami.

2. Miejska Biblioteka Publiczna

41-800 Zabrze, ul. Londzina 3

Dyrektor: Tomasz Iwasiów

tel. 32/ 271 42 24, 271 73 57

Biblioteka służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Biblioteka realizuje swoje zadania poprzez:

- 1) gromadzenie, opracowanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych, służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy,
- 2) organizowanie obiegu wypożyczeń międzybibliotecznych dla wszystkich czytelników z uwzględnieniem szczególnych potrzeb dzieci i młodzieży oraz ludzi niepełnosprawnych,
- 3) pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej,
- 4) popularyzacja książek i czytelnictwa, współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa,
- 5) prowadzenie działalności instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej, doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej poprzez wykorzystywanie nowych możliwości technicznych w tej dziedzinie,
- 6) podejmowanie innych działań mających na celu zaspokajanie potrzeb kulturalnych środowiska.

3. Muzeum Miejskie

41-800 Zabrze, ul. 3 Maja 6

Dyrektor: Urszula Wieczorek

tel. 32/ 271 56 89

tel/fax 271 56 80

Muzeum gromadzi, przechowuje, konserwuje, udostępnia, opracowuje i upowszechnia zbiory w zakresie historii, nauki i kultury miasta Zabrze i dziedzictwa kulturowego Górnego Śląska oraz w zakresie polskiej plastyki nieprofesjonalnej i wojskowości polskiej XX wieku.

Muzeum gromadzi następujące rodzaje zbiorów:

- 1) malarstwo;
- 2) grafikę;
- 3) rzeźby, w tym w węglu;
- 4) elementy umundurowania, rynsztunku i uzbrojenia;
- 5) odznaczenia;
- 6) druki;
- 7) fotografie;
- 8) kartografia;
- 9) pocztówki;
- 10) przedmioty gospodarstwa domowego i codziennego użytku;
- 11) meble;
- 12) ubiór
- 13) narzędzie i sprzęty rzemieślnicze
- 14) dokumenty życia religijnego

Muzeum realizuje swoje zadania w szczególności przez:

- 1) gromadzenie i udostępnianie zbiorów w statutowo określonym zakresie;
- 2) zabezpieczanie, konserwowanie i przechowywanie zgromadzonych zbiorów w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwa oraz dostęp do celów naukowych;
- 3) inwentaryzowanie i katalogowanie zbiorów oraz opracowywanie ich naukowo;
- 4) organizowanie wystaw stałych oraz czasowych;
- 5) organizowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej;

- 6) prowadzenie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę poprzez organizowanie koncertów, pokazów filmowych i multimedialnych;
- 7) prowadzenie działalności wydawniczej;
- 8) udzielanie pomocy i fachowych porad w zakresie swojej działalności osobom prawnym i fizycznym;
- 9) organizowanie lub współorganizowanie spotkań, zjazdów i konferencji związanych z zakresem swojej działalności;
- 10) inspirowanie i prowadzenie prac naukowo - badawczych i popularyzatorskich w zakresie objętym swoją działalnością;
- 11) współpracę z polskimi i zagranicznymi muzeami, administracją rządową i samorządową, organizacjami pozarządowymi, instytucjami oświaty i kultury, mediami, a także innymi osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz osobami fizycznymi.

Muzeum realizuje swoje zadania wystawiennicze w Galerii „Cafe Silesia”.

4. Filharmonia Zabrzeńska

41-800 Zabrze, Park Hutniczy 7

Dyrektor: Sławomir Chrzanowski

tel. 32/ 271 47-17

Podstawowym zadaniem Filharmonii jest zaspakajanie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa, umożliwianie wszechstronnego rozwoju osobowości, kształtowanie postaw i zasad współżycia społecznego oraz godne reprezentowanie kultury polskiej za granicą

Filharmonia realizuje swoje zadania poprzez:

- 1) przygotowanie wartościowych pod względem artystycznym propozycji repertuarowych odpowiadających różnym potrzebom i zainteresowaniom publiczności,
- 2) inspirowanie twórczości muzycznej,
- 3) skupienie wokół orkiestry najzdolniejszych muzyków i solistów,
- 4) edukację muzyczną dzieci i młodzieży jako przyszłych twórców i odbiorców kultury poprzez organizowanie koncertów umuzykalniających,

- 5) wspomaganie i popieranie amatorskiego ruchu artystycznego,
- 6) współpracę ze związkami twórczymi i organizacjami artystycznymi,
- 7) współpracę z instytucjami muzycznymi w kraju i za granicą,
- 8) propagowanie twórczości muzycznej polskiej i zagranicznej,
- 9) prowadzenie współpracy z instytucjami kulturalnymi,
- 10) współpracę ze średnimi i wyższymi szkołami artystycznymi jako zasadniczym źródłem wyboru młodych kadr artystycznych,
- 11) prowadzenie działalności wydawniczej i informacyjnej w zakresie sztuki muzycznej.

5. Teatr Nowy

41-800 Zabrze, Pl. Teatralny 1

Dyrektor: Jerzy Makselon

tel. 32/ 271 32 56, 271 54 93, 271 22 52

tel/fax 32/271 15 08

Podstawowym celem działalności Teatru jest tworzenie i upowszechnianie kultury teatralnej, zaspakajanie potrzeb i dążeń kulturalnych publiczności Zabrza i Polski oraz godne reprezentowania kultury polskiej za granicą.

Teatr realizuje swoje zadania poprzez:

- 1) realizowanie i wystawianie przedstawień teatralnych,
- 2) realizację indywidualnych projektów artystycznych w koprodukcji z innymi instytucjami kultury, mediami, instytucjami zagranicznymi,
- 3) organizowanie spektakli teatralnych, recitali i koncertów oraz imprez masowych o charakterze kulturalnym,
- 4) organizowanie przeglądów i festiwali teatralnych,
- 5) przygotowywanie wystaw artystycznych,
- 6) prowadzenie programów edukacji kulturalnej oraz warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży,
- 7) promocję wybranych amatorskich przedsięwzięć artystycznych,
- 8) współpracę z instytucjami kulturalnymi i artystycznymi w kraju i za granicą.

6. Miejski Ośrodek Kultury

41-800 Zabrze, ul. 3 Maja 91 a

Dyrektor: Ryszard Klein

tel. 32/ 375 09 80

Podstawowym celem działalności Miejskiego Ośrodka Kultury jest:

- 1) rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta,
- 2) tworzenie warunków dla lokalnych inicjatyw w zakresie kultury, edukacji kulturalnej i edukacji regionalnej,
- 3) organizowanie różnych form działalności kulturalnej, oświatowej, rozrywkowej i rekreacyjno – sportowej,
- 4) inspirowanie działań kulturalno – oświatowych i wychowawczych,
- 5) współpraca i wymiana doświadczeń z innymi placówkami upowszechniania kultury działającymi w mieście i poza jego granicami,
- 6) nadzór i koordynacja działalności filii Miejskiego Ośrodka Kultury we współpracy z Radami Dzielnic, a także instytucjami i organizacjami działającymi we wszystkich dzielnicach miasta,
- 7) prowadzenie działalności kinowej.

Jednostki organizacyjne Miejskiego Ośrodka Kultury mogą dodatkowo prowadzić działalność charytatywną i opiekuńczo-wychowawczą.

Filie MOK:

Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Pawłowie

41-809 Zabrze, ul. Sikorskiego 114

Kierownik: Joanna Chmiel

tel. 32/ 275 12 86

Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Kończycach

41-810 Zabrze, ul. Dorotki 3

Kierownik: Czesława Kowalczyk

tel. 32/ 275 04 07

Dzielnicowy Ośrodek Kultury

41-803 Zabrze, ul. Kossaka 23

Kierownik: Bożena Skowronek

tel. 32/ 274 73 38

Świetlica Dzielnicowa w Zabrzu- Grzybowicach

41-814 Zabrze, ul. Ks. Badestinusa 60

Kierownik: Gotfryd Loska

tel. 32/ 273 17 20

7. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

41-800 Zabrze, ul. Jodłowa 59

Dyrektor: Bartłomiej Szewczyk

tel. 032/ 630 30 91

Muzeum Górnictwa Węglowego jest obecnie największą i najważniejszą instytucją turystyczno-kulturalną w Zabrzu. Od 2 kwietnia 2013 roku Muzeum stanowi jeden podmiot, powstały po połączeniu Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” i dotychczasowego Muzeum Górnictwa Węglowego, które miało swoją siedzibę w dawnym gmachu starostwa powiatowego przy ul. 3 Maja 19. W skład nowej instytucji wszedł także kompleks Sztolnia Królowa Luiza, który wkrótce obok kopalni Guido stanie się jedną z najciekawszych atrakcji turystycznych miasta Zabrze. Kompleks ten składa się z wyrobisk kopalni Królowa Luiza oraz Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej.

Muzeum Górnictwa Węglowego wraz z należącą do niego Kopalnią Guido posiada bogatą ofertę turystyczną i muzealną, zorientowaną przede wszystkim na odkrywanie górniczego dziedzictwa regionu. Na zwiedzających czekają trasy najgłębszej udostępnionej dla ruchu turystycznego kopalni węgla kamiennego na świecie, a w nich wiele atrakcji, związanych zarówno ze współczesnym, jak i historycznym górnictwem.

W rewitalizowanych komorach na poziomie 320 Kopalni Guido, a więc w Komorze Kompresorów, Hali Pomp i Warsztacie Mechanicznym zostanie wkrótce uruchomione kino oraz bar, a w Komorze Badawczej nr 8 planowane są wydarzenia kulturalne z cyklu Muzyki i Teatru na Poziomie. Kopalnia Guido oprócz zwiedzania poziomów 170

i 320 regularnie oferuje swoim gościom koncerty, imprezy adresowane do najmłodszych, wydarzenia okolicznościowe oraz udostępnia swoje wyrobiska na potrzeby innych uroczystości, ślubów, imprez integracyjnych czy spotkań biznesowych.

Muzeum gromadzi, przechowuje, konserwuje, udostępnia i upowszechnia zbiory i obiekty w zakresie górnictwa węglowego ze szczególnym uwzględnieniem obszaru województwa śląskiego, w dziedzinach: historii, nauki, techniki, kultury, a także geologii i paleobotaniki.

Muzeum gromadzi w szczególności:

- 1) dzieła malarstwa polskiego i obcego, grafiki polskiej i obcej, dzieła rzeźbiarskie, fotografie, plakaty składające się na dziedzictwo górnicze;
- 2) dokumenty historyczne, materiały fotograficzne i filmy, rękopisy, zbiory kartograficzne, plany i rysunki techniczne, materiały archiwalne, zbiory filatelistyczne i medalierskie oraz zabytki związane z historią górnictwa w kontekście rozwoju industrialnego i technicznego oraz konfliktów społecznych, politycznych i narodowościowych;
- 3) obiekty etnograficzne dokumentujące kulturę górniczą;
- 4) obiekty geologiczne i paleobotaniczne związane z powstawaniem węgla, budową geologiczną terenu zagłębi węglowych;
- 5) obiekty techniczne, w tym: maszyny, urządzenia, narzędzia związane z działalnością górniczą.

Działania te Muzeum podejmuje także w zakresie przemysłu i techniki związanych z górnictwem.

Muzeum realizuje ww. zadania w szczególności przez:

- 1) gromadzenie zbiorów;
- 2) przechowywanie zbiorów w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo;
- 3) konserwację zbiorów;
- 4) organizowanie wystaw stałych, czasowych i objazdowych;

- 5) organizowanie i prowadzenie działalności edukacyjnej;
- 6) udostępnianie zbiorów dla celów naukowych, edukacyjnych i ekspozycyjnych;
- 7) katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów;
- 8) prowadzenie działalności wydawniczej;
- 9) prowadzenie biblioteki z zakresu dyscyplin wyszczególnionych w § 5 ust.1;
- 10) ewidencjonowanie zabytków;
- 11) konserwację i ochronę substancji dawnej Kopalni „Guido”, Kopalni „Królowa Luiza” i „Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej”;
- 12) współdziałanie z innymi podmiotami w zakresie krajowej i zagranicznej wymiany kulturalnej;
- 13) dokumentowanie dziedzictwa przemysłowego i prowadzenie badań w tym zakresie;
- 14) organizowanie i prowadzenie badań naukowych dotyczących historii górnictwa i przemysłu zgodnie z zakresem działania Muzeum;
- 15) podejmowanie działań związanych z zachowaniem i rewitalizacją obiektów oraz obszarów poprzemysłowych;
- 16) prowadzenie badań archeologicznych;

W ramach działalności statutowej Muzeum udostępnia zespół wyrobisk dawnej Kopalni „Guido”, Kopalni „Królowa Luiza”, Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej wraz z zabudową powierzchniową.

Muzeum może wspierać i prowadzić działalność artystyczną i upowszechniającą kulturę oraz promocję wartościowych dokonań i inicjatyw kulturalnych.

8. Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1

41-807 Zabrze, ul. Tarnopolska 50

Dyrektor: Janusz Makowski

tel. 32/ 271 76 09

9. Młodzieżowy Dom Kultury Nr 2

41-800 Zabrze, ul. 3-go Maja 12

Dyrektor: Joanna Skorupa

tel. 32/ 271 59 11

10. Ognisko Pracy Pozaszkolnej Nr 3

41-800 Zabrze, ul. Opolska 29

Dyrektor: Teresa Put

tel. 32/ 271 54 45

11. Ognisko Pracy Pozaszkolnej Nr 4

41-806 Zabrze, ul. Korczoka 98

Dyrektor: Alina Cyfra

tel. 32/ 277 54 81

Młodzieżowe Domy Kultury oraz Ogniska Pracy Pozaszkolnej realizują zadania edukacyjne, wychowawcze, kulturalne, profilaktyczne, opiekuńcze, prozdrowotne, sportowe i rekreacyjne poprzez:

- 1) prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, mających na celu:
 - a) rozwijanie twórczego myślenia i działania,
 - b) rozwijanie zainteresowań, uzdolnień, doskonalenie umiejętności oraz pogłębianie wiedzy,
 - c) kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego,
 - d) kształtowanie poczucia własnej tożsamości i poszanowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i innych kultur,
 - e) przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym,
 - f) kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie;
- 2) organizowanie dla wychowanków i innej młodzieży:
 - a) imprez, przeglądów, wystaw, festiwali, warsztatów, plenerów, happeningów, prelekcji,
 - b) różnych form prezentacji dorobku artystycznego wychowanków,
 - c) wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży szczególnie podczas wakacji i ferii zimowych,

- d) działań alternatywnych wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami i niedostosowaniem społecznym.
- 3) realizowanie programów edukacyjnych i profilaktyczno-wychowawczych.

12. Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych

41-810 Zabrze, ul. Sitki 55

Dyrektor: Izabela Kaczmarzyk

tel. 32/ 275 03 13

Sześćcioletnia szkoła artystyczna. Kształci w specjalnościach: dekorowanie wnętrz oraz techniki graficzne. Edukacja w tej szkole przebiega w dwóch zasadniczych "blokach" przedmiotów: ogólnokształcących i artystycznych. W pierwszym "bloku" dominują przedmioty humanistyczne, ze szczególnym akcentem na naukę języków obcych (język angielski jako obowiązkowy dla wszystkich uczniów oraz język niemiecki lub francuski jako drugi obowiązkowy język obcy). Wśród przedmiotów drugiego "bloku" są między innymi: rysunek i malarstwo, podstawy projektowania, projektowanie graficzne, historia sztuki. Nauka przedmiotów artystycznych, zajęcia językowe, wychowanie fizyczne oraz niektóre zajęcia laboratoryjne prowadzone są w podziale na grupy.

Nauka w szkole prowadzona jest w oparciu o artystów plastyków oraz grono doświadczonych pedagogów. Szkoła posiada dobrze wyposażone pracownie językowe, 3 pracownie komputerowe, 3 pracownie rysunku i malarstwa, pracownię dekoratorską, rzeźby i fotografii oraz zaplecze sportowe. W trakcie nauki w szkole można także skorzystać z organizowanych wycieczek dydaktycznych i plenerów krajowych i zagranicznych, obozów letnich i zimowych. Można brać udział w konkursach, wystawach, imprezach artystycznych, spotkaniach z wybitnymi twórcami. Szkoła uczestniczy w międzynarodowych programach wymian z zagranicznymi szkołami tego typu.

13. Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st.

41-800 Zabrze, ul. Reymonta 7a

Dyrektor: Małgorzata Tyszer

tel. 32/ 271 46 79

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Stanisława Moniuszki w Zabrzu jest placówką artystyczną, której głównym celem jest kształcenie muzyczne dzieci i młodzieży. Pełni ważną funkcję edukacyjną i wychowawczą w środowisku.

Szkoła realizuje program w oparciu o podstawy programowe, stawiając uczniom wysokie wymagania, a jednocześnie dostosowuje je do indywidualnych możliwości ucznia. Szkoła gwarantuje uczniom wysoko wykwalifikowaną kadrę. Nauczyciele dodatkowo, co roku uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego (kursy, seminaria, warsztaty, studia podyplomowe) oraz biorą udział wraz ze swoimi uczniami w konkursach i przesłuchaniach regionalnych oraz ogólnopolskich, co stanowi pole do wymiany doświadczeń. Nauczyciele posiadają dorobek pedagogiczny w postaci dużej liczby laureatów konkursów, przesłuchań oraz uczniów zdających do szkół wyższego szczebla. Regularna codzienna praca z uczniami ma na celu stałe podnoszenie ich umiejętności, tak by średnia ocen na egzaminach promocyjnych miała tendencję wzrostową. Aktywność kadry zmierza również w kierunku organizacji różnych imprez dla uczniów (na terenie szkoły i wyjazdowych) - koncertów, popisów, warsztatów, audycji, lekcji otwartych itp.

Do tradycji szkoły należy również organizowanie koncertów w wykonaniu pedagogów szkoły dla rodziców i uczniów. Szkoła dysponuje dobrą bazą materialną - instrumenty, sala koncertowa z wysokiej klasy fortepianem koncertowym marki Steinway, sala kameralna z fortepianem koncertowym marki Petrof, nowo wyremontowana sala rytmiczna. Wszystkie sale udostępniane są uczniom do ćwiczeń. Uczniowie mogą także wypożyczać instrumenty szkolne, korzystać ze zbiorów bibliotecznych. Na bieżąco i w miarę możliwości finansowych odbywają się prace remontowe w szkole, mające na celu poprawienie bezpieczeństwa, wygody i estetyki szkoły. Wykazuje się również dużą dbałość o stałe uzupełnianie instrumentarium, zasobów biblioteki i płytoteki szkolnej. Nie wszystkie problemy szkoły zostały już rozwiązane, lecz odbywa się to sukcesywnie i systematycznie.

14. Klub Zabrzeńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Kwadrat”

41-800 Zabrze, ul. Ślęczka 6

Kierownik: Małgorzata Mazur

tel. 32/ 271 84 64

Oferta Klubu „Kwadrat” ZSM jest skierowana do ludzi w każdym wieku, poczynając od dzieci po osoby „Złotego Wieku”, czyli seniorów. Organizuje i współorganizuje różnorodne zajęcia z zakresu kultury, turystyki, rekreacji, oświaty. Tematyka zajęć stale podlega weryfikacji i jest dostosowywana do aktualnych potrzeb środowiska, w którym placówka działa. Klub „Kwadrat” ZSM jest również organizatorem imprez okolicznościowych, rozrywkowych oraz imprez o charakterze społecznym. Organizuje zabawy taneczne, wieczory Andrzejkowe, Mikołajki, Wesołe popołudnia dla dzieci, spotkania Wigilijne, prelekcje, pokazy, konkursy różnotematyczne, wystawy oraz akcje charytatywne. Współpracuje z organizacjami lokalnymi, przedszkolami, szkołami. Dużym zainteresowaniem wśród uczestników cieszą się imprezy turystyczne np. wycieczki autokarowe, zarówno krajowe jak i zagraniczne. Proponuje zwiedzanie ciekawych miejsc, w tym nowinek turystycznych np.: Multimedialne Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie, „Tańczące i grające fontanny” we Wrocławiu. Jest także organizatorem wycieczek etnicznych po Kresach Wschodnich- Litwa, Ukraina. Głównym celem działalności jest umożliwienie i zapewnienie Mieszkańcom różnorodnych form ciekawego spędzania czasu wolnego, który jest niezmiernie ważną częścią życia codziennego człowieka, a poprzez prowadzoną działalność stara się dać uczestnikom możliwość rozwoju własnych zainteresowań oraz poznawania nowych form spędzania czasu wolnego.

Pomieszczenia Klubu „Kwadrat” ZSM są wynajmowane osobom fizycznym oraz firmom na zebrania, kursy, szkolenia, imprezy okolicznościowe, zarówno w dni powszednie jak i w weekendy.

15. Klub Zabrzeńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Pastel”

41-800 Zabrze, ul. Sobieskiego 4b

Kierownik: Krzysztof Rumin

tel.32/ 271 25 09

Klub PASTEL ZSM prowadzi:

- **Zajęcia plastyczne dla:**

- dzieci w wieku od 7 do 12 lat - instruktorzy Elżbieta Kupny i Ewelina Kabaczyńska,
- młodzieży w wieku od 13 do 20 lat - instruktor Krzysztof Rumin.

- **Zajęcia z technik grafiki warsztatowej** dla młodzieży w dwóch grupach wiekowych (tj. od 12 do 15 lat i od 16 do 19) – instruktor Krzysztof Rumin .

- **Kurs rysunku i malarstwa** dla młodzieży w wieku od 17 do 25 lat - instruktor Krzysztof Rumin.

C 8. Aktywizacja sportowo-rekreacyjna mieszkańców

SPORT w Zabrze:

Szkoleniem sportowym i organizowaniem imprez sportowych zajmuje się w Zabrzu 59 klubów sportowych. Corocznie jest ogłaszany otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury fizycznej. Ponad 30 klubów i stowarzyszeń otrzymuje dotację z budżetu miasta na szkolenie dzieci i młodzieży w sporcie, a około 40 klubów otrzymuje dotacje na upowszechnianie sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży, ale także wśród dorosłych zabrzeń. W zawodach rekreacyjno-sportowych startują także mieszkańcy okolicznych miast. W ten sposób na te zadania z budżetu miejskiego angażowanych jest około 1,7 mln zł, z których korzysta około 3 500 zawodników. W ramach współpracy i wsparcia finansowego z budżetu stowarzyszenia i kluby sportowe prowadzą zajęcia w ponad 20 dyscyplinach.

W Zabrzu są organizowane cykliczne imprezy sportowe, z których najważniejsze to:

- Międzynarodowy Halowy Turniej piłki nożnej juniorów o Puchar Prezydenta Miasta,
- Międzynarodowy Halowy Turniej piłki nożnej trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta,
- Międzynarodowy Festiwal Tańca Zabrze,
- Turniej Piłkarski Juniorów im. Ernesta Pohla,
- Międzynarodowy Turniej Koszykówki z okazji Święta Niepodległości,

- Międzynarodowy Turniej Juniorów w tenisie ziemnym,
- Międzynarodowy Turniej Kadetów w tenisie ziemnym,
- Zabrzańskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych
- Plener Rowerowy w tym Akademicki Puchar Polski MTB oraz Amatorskie Mistrzostwa Zabrze w kolarstwie górskim,
- Turniej Piłki Ręcznej młodzików i juniorów „Barbóreczna”,
- Memoriał im. Zygryda Tobolewskiego w piłce ręcznej,
- Międzynarodowy Turniej w Gimnastyce Sportowej „Barbórka Cup”,
- Zabrzańskie Igrzyska Sportowe,
- Piłkarski Turniej im. Henryka Lisa z okazji Dnia Dziecka,
- Międzynarodowy Turniej Cheerleaders „Cheermania”

Dla podkreślenia prestiżu sportu w Zabrzu dwa razy w roku są przyznawane Nagrody Miasta Zabrze za wysokie wyniki sportowe, a także wspólnie z Głosem Zabrze i Rudy Śląskiej jest organizowany Plebiscyt na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera za rok poprzedni, a honorowe nagrody są wręczane przez Prezydenta Miasta na dorocznym Balu Sportowca.

Ponadto w Zabrzu odbywają się liczne imprezy o charakterze rekreacyjno-sportowym. Dla zawodników na poziomie amatorskim odbywają się Mistrzostwa Zabrze w kilku kategoriach wiekowych w następujących dyscyplinach: futsalu, siatkówce, siatkówce plażowej, ringo, narciarstwie zjazdowym, narciarstwie biegowym, szachach, taekwon-do, tenisie ziemnym, wędkarstwie. Organizowane są także takie imprezy jak: biegowe, pływackie, w tenisie stołowym, w koszykówce, w biegach na orientację, w akrobatyce sportowej.

Środowisko sportowe Zabrze stało się kolebką wielu znakomitych sportowców, spośród których znani na arenie międzynarodowej są:

- **w lekkiej atletyce:**

rekordzista świata i mistrz olimpijski Józef Szmidt (trójskok), mistrzyni olimpijska Halina Richter-Górecka (sztafeta 4x400 m), srebrni mistrzowie olimpijscy Zbigniew Jaremski i Jerzy Pietrzyk (sztafeta 4x400 m), medaliści

Mistrzostw Europy: Jerzy Chromik (bieg na 3 km z przeszkodami), Alfred Sosgórnik (pchnięcie kulą), Mistrz Świata w pchnięciu kulą Edward Sarul, Tadeusz Ślusarski (skok o tyczce),

- **w piłce nożnej:**

Ernest Pohl, Włodzimierz Lubański, Stanisław Oślizło, Hubert Kostka, Zygfryd Szoltyś, Jan Banaś, Jan Kowalski, Henryk Wieczorek, Andrzej Szarmach, Zygmunt Anczok, Jerzy Gorgoń, Andrzej Fischer, Andrzej Pałasz, Waldemar Matysik, Tomasz Wałdoch, Tadeusz Dolny, Ryszard Staniek, Dariusz Koseła; w ostatnich latach piłkarską wizytówką sportowego Zabrze jest piłkarz występujący w niemieckim klubie Borussia Dortmund Łukasz Piszczek, który jest wychowankiem Gwarka Zabrze,

- **w gimnastyce sportowej** największe sukcesy odnotowała Agnieszka Supińska i Joanna Skowrońska, która startowała w Olimpiadzie w 2000 roku w Sydney.

Bardzo dobre wyniki osiągały zabrzańskie drużyny. W piłce nożnej Górnik Zabrze 14 razy zdobył tytuł Mistrza Polski, w piłce ręcznej Pogoń Zabrze zdobyła 2 razy tytuł mistrzowski. W obydwu tych dyscyplinach zabrzańskie drużyny występują obecnie w ekstraklasie: Górnik Zabrze i Powen Zabrze. Klub GKS Walka Makoszowy sięgnął w 1997 roku po Mistrzostwo Polski w boksie. W czołówce Polski utrzymuje się sekcja kulturystyczna klubu Olimp Zabrze, zawodniczki w gimnastyce sportowej klubu Iskra, w czołówce Polski i Europy utrzymują się wychowankowie zabrzańskich klubów brydżowych – Mikołaj Taczewski i Joanna Taczewska (wcześniej pod nazwiskiem Krawczyk) – obecni Mistrzowie Europy.

OBIEKTY SPORTOWE na terenie Miasta Zabrze:

Zabrze może pochwalić się wieloma obiektami sportowymi, z których najważniejszymi są:

- budowany obecnie piłkarski Stadion im. Ernesta Pohla
- hala widowiskowo-sportowa MOSiR z pełnowymiarowym piłkarskim boiskiem

- basen pływacki w Miejskim Zakładzie Kąpielowym
- budowany obecnie basen pływacki na osiedlu Kopernika
- hala sportowa do piłki ręcznej Pogoń Zabrze
- 3 boiska Orlika do piłki nożnej
- kilkanaście boisk nowoczesnych, wielofunkcyjnych, ze sztuczną nawierzchnią przy szkołach
- ośrodek tenisa ziemnego Mostostal
- Kąpielisko Leśne Zabrze-Maciejów.

C 9. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych

Podniesienie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych to dla Miasta Zabrze cel strategiczny, który chce osiągnąć poprzez ukierunkowane działanie:

- na restrukturyzację zarządzania lokalnymi zasobami mieszkaniowymi,
- na przywrócenie świetności zabytkowych zasobów mieszkaniowych,
- na modernizację komunalnych zasobów mieszkaniowych.

Informacje dotyczące prywatyzacji lokali mieszkalnych w 2012 r. opisano w poniższych tabelach przedstawiając dane dotyczące:

- sprywatyzowanych lokali z mieszkaniowego zasobu Miasta Zabrze,
- sprzedaży lokali mieszkalnych w drodze przetargu,
- sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemcy.

TABELA. Sprywatyzowane lokale z mieszkaniowego zasobu Miasta Zabrze w 2012 r.

L.p.	Lokale mieszkalne	Ilość nieruchomości	Cena brutto (zł)
1	w drodze przetargu	24	1 651 470,87
2	na rzecz najemcy	666	10 108 439,40

Źródło: Wydział Obrotu Nieruchomościami, Urząd Miejski w Zabrzu

TABELA. Sprzedaż lokali mieszkalnych w drodze przetargu w 2012 r.

Lokale mieszkalne sprzedane w drodze przetargu	Ilość	Cena brutto (zł)
--	-------	------------------

Lokal	24	1 614 359,17
Grunt:		
własność	5	14 202,46
wieczyste użytkowanie	19	22 909,24

Źródło: Wydział Obrotu Nieruchomościami, Urząd Miejski w Zabrzu

TABELA. Sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz najemcy w 2012 r.

Lokale mieszkalne sprzedane na rzecz najemcy	Ilość	Cena brutto (zł)
Lokal	666	8 058 276,96
Grunt:		
własność	307	1 730 250,16
wieczyste użytkowanie	359	319 912,28

Źródło: Wydział Obrotu Nieruchomościami, Urząd Miejski w Zabrzu

Miasto Zabrze, aby przywrócić świetność zabytkowych zasobów mieszkaniowych udziela dotacji celowych dla obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków. Obecnie dotacje są udzielane z budżetu Miasta Zabrze na podstawie uchwały Nr XIV/150/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12.09.2011 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze Miasta Zabrze nie stanowiących jego wyłącznej własności.

Poniżej przedstawiono zestawione dane dotyczące udzielanych dotacji celowych przez Miasto Zabrze na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze nie stanowiących jego wyłącznej własności w latach 2006 – 2012.

TABELA. Udzielone dotacje przez Miasto Zabrze na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych w rejestr zabytków w latach 2006-2012.

Rok	Limit kwotowy przyznany na udzielenie dotacji celowych z budżetu Miasta Zabrze	Kwota udzielonej dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych
------------	---	---

		w rejestr zabytków udzielona przedsiębiorcom.
2006	100 000,00 PLN	0,00 PLN
2007	125 000,00 PLN	0,00 PLN
2008	770 549,01 PLN	250 000,00 PLN
2009	1 287 442,68 PLN	169 953,17 PLN
2010	1 470 930,63 PLN	303 754,79 PLN
2011	865 100,04 PLN	270 992,18 PLN
2012	2 592 557,92 PLN	469 069,30 PLN

Źródło: Biuro Konserwatora Zabytków, Urząd Miejski w Zabrzu

K 9.1. Modernizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych

W 2012 r. na terenie Miasta Zabrze wykonano rozbiórki i wyburzenia budynków oraz obiektów użytkowych:

- **Rozbiórki i wyburzenia:**

- ul. Św. Urbana 2a - wyburzenie pomieszczeń gospodarczych;
- ul. Kościuszki 37 - wyburzenie budynków użytkowych;
- ul. Damrota 7 - wyburzenie budynku użytkowego;
- ul. Tarnopolska 62a - wyburzenie budynku użytkowo - mieszkalnego;
- ul. Gogolińska 8 - wyburzenie budynku użytkowego;
- ul. P. Skargi 5B - wyburzenie budynków użytkowych;
- ul. Klimasa 4 / ul. Bankowa
 - wyburzenie obiektów gospodarczych wraz z ogrodzeniem ceglanym;
- ul. Nowodworska 18 - wyburzenie części budynku mieszkalnego;
- ul. Chojnickiego 9 - wyburzenie części pomieszczeń gospodarczych;
- ul. Franciszkańska 37 - wyburzenie obiektów (gospodarczy i użytkowy);

- ul. Lipowa 2 - wyburzenie obiektu gospodarczo-użytkowego;
- ul. Dąbrowskiego 31 - wyburzenie części pomieszczeń gospodarczych;
- ul. Park Hutniczy - zagruzowanie pomieszczeń piwnicznych;
- ul. 3 Maja 91 - wyburzenie obiektu użytkowego;
- ul. Puszkina - uporządkowanie terenu nieruchomości;
- ul. Bytomskich Strzelców 52 - wyburzenie budynku gospodarczo-użytkowego;
- ul. Goethego 22 - wyburzenie pomieszczeń gospodarczych;
- ul. Orkana - wyburzenie ogrodzenia;
- ul. Sobieskiego 18 - wyburzenie komina.

PR 9.1.1. Program remontów i modernizacji

LICZBA LOKALI Z ZASOBU LOKALOWEGO PRZEZNACZONYCH DO REMONTU ORAZ LICZBA WYKONANYCH REMONTÓW za 2012r :

Liczba lokali przeznaczonych do remontu -

mieszkalne

rok	2012
szt.	295

Ilość wykonanych remontów -

mieszkalne

rok	2012
szt.	124

Liczba budynków przeznaczonych do remontu -

677

Ilość wykonanych remontów - (z umów zawartych przez Referat Obsługi Technicznej)

90

C 10. Racjonalizacja działań w ramach polityki społecznej

Udział w rozwoju cywilizacyjnym miast europejskich to także odpowiednia racjonalizacja działań w ramach polityki społecznej ukierunkowana między innymi na wspieranie działalności placówek służby zdrowia.

Poniżej na wykresie przedstawiono dane o wartościach wskaźnika w poszczególnych latach 2006 – 2011 dotyczącego liczby zakładów zdrowotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców Zabrze.

Rysunek. Liczba zakładów zdrowotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2006-2011.

Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

Racjonalizacja działań w ramach polityki społecznej to również zapobieganie marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta przez minimalizowanie skutków wykluczenia społecznego. Uchwałą Nr XIV/145/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 12 września 2011 r. Miasto rozpoczęło wdrażanie programu dla rodzin wielodzietnych, zastępczych oraz wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych - "Rodzina na 5+". Celem programu "Rodzina na 5+" jest zwiększenie dostępności do dóbr kultury, imprez sportowych i rekreacji poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych. Osobami mogącymi wziąć udział w Programie są członkowie zabrzańskich rodzin wielodzietnych i zastępczych oraz podopieczni zabrzańskich całodobowych placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Obsługa osób niepełnosprawnych:

Powołując się na Kartę Praw Osób Niepełnosprawnych oraz na Konstytucję RP uznajemy równość szans w dostępie do wszystkich dóbr, zmierzających do pełnego indywidualnego rozwoju i zaspakajania potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantujących pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.

Miasto Zabrze (Urząd Miejski w Zabrzu) jest dobrym przykładem działań nie dyskryminujących ułatwiających dostęp do usług i wykorzystujących nowoczesne technologie w poprawie jakości świadczonych usług oraz podnoszących zasób wiedzy pracowników na temat rodzajów niepełnosprawności i wynikających z nich potrzeb tak aby traktowani byli na równi z innymi mieszkańcami. Działania podejmowane w kierunku likwidacji barier w komunikowaniu się zarówno z klientem jak i pracownikiem niepełnosprawnym tak aby uzyskać równy dostęp do usług i informacji:

- **Szkolenia skierowane do pracowników Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz pracowników działów każdego szczebla organizacji pracy.**

„Szkolenie niepełnosprawny pracownik i klient ” - umożliwiło 25 pracownikom z poszczególnych wydziałów urzędu, sekretariatów, sali obsługi interesanta nabycie wiedzy na temat alternatywnych technik porozumiewania się z różnego typu dysfunkcjami poprzez co zwiększyła się wydajność jakości obsługi oraz wzrósł komfort współpracy Miasta z mieszkańcami niepełnosprawnymi. Celem szkolenia było podniesienie świadomości pracowników nt. niepełnosprawności, jej rodzajów, konsekwencji dla funkcjonowania, nabycia umiejętności efektywnej obsługi klienta niepełnosprawnego. Podczas zajęć szczególny nacisk został położony na kontakt z osobą niepełnosprawną w zależności od rodzaju dysfunkcji. Podczas szkolenia przedstawiono również korzyści społeczne i finansowe płynące z zatrudnienia osób niepełnosprawnych, zapoznanie z regulacjami prawnymi umożliwiającymi skorzystanie z ustawowej oferty, wspierającej pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, w tym również w Urzędzie Miejskim w Zabrzu. Poprzez warsztaty prowadzone przez osoby niepełnosprawne pracownik poznał zasady obsługi klienta z dysfunkcją wzroku, słuchu, ruchu, zaburzeniami psychicznymi.

- **Szkolenia z zakresu komunikowania się z osobami niesłyszącymi i niedosłyszącymi:**

15 pracowników z poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego w Zabrzu zostało przeszkolonych w podstawowym zakresie porozumiewania się językiem migowym. Po ukończeniu kursu pracownik miał możliwość uczestniczyć również w szkoleniu zaawansowanym. Zaproponowane szkolenia pozwoliły na podniesienie wiedzy odnośnie osób z dysfunkcją narządu słuchu, zniwelowały barierę w komunikowaniu. W pierwszym kontakcie z osobą niesłyszącą i niedosłyszącą podniósł się komfort zarówno ze strony pracownika jak również osoby niepełnosprawnej. Szkolenia te nie wykształciły w prawdzie biegłego porozumiewania się za pomocą języka migowego, ale pozwoliły na pozbycie się strachu przed klientem o specjalnych potrzebach komunikowania.

- **Stanowisko pracy tłumacza języka migowego:**

W Urzędzie Miejskim w Zabrzu zatrudniony jest tłumacz języka migowego, który jednocześnie pełni rolę asystenta osób niedosłyszących i niesłyszących. Na stanowisku tym zatrudniona jest osoba niepełnosprawna niedosłysząca (umiarkowany stopień niepełnosprawności). W przypadku załatwiania spraw urzędowych wymagających pomocy, pracownik delegowany jest również w teren do innych urzędów, (ZUS, Urząd Skarbowy, itp.) a także udziela porad informacyjnych.

- **Wprowadzono nowatorski system tłumacza języka migowego on-line „TOKTUTOK”:**

Usługa ta od lipca 2011 roku dodatkowo wspomaga obsługę osób niesłyszących. Zainstalowana jest na sali obsługi interesanta. Urząd Miejski w Zabrzu, jako pierwszy w Polsce zainstalował i wdrożył tą usługę. Za pomocą tego urządzenia na żywo tłumaczona jest rozmowa z osobą głuchą za pośrednictwem tłumacza dostępnego przez Internet. Połączenie następuje automatycznie za pomocą naciśnięcia jednego przycisku. Urządzenie to umieszczone jest na sali obsługi interesanta tym samym zapewniając dobrą komunikację z osobą niesłyszącą oraz przy zachowaniu równych

szans. W przypadku załatwiania spraw związanych np. z dowodem osobistym, zameldowaniem, wymeldowaniem a także uzyskaniem informacji nie ma potrzeby wzywania tłumacza języka migowego, a klient niesłyszący jest samodzielny.

- **Funkcja Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych:**

Od 2003 roku zatrudniony jest Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych (osoba niepełnosprawna z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Do zadań pełnomocnika należy koordynacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem. Pełnomocnik udziela informacji osobom niepełnosprawnym odnośnie możliwości korzystania z różnych form pomocy i wsparcia. Współpracując z instytucjami i stowarzyszeniami, koordynuje Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Pełni funkcję doradczą we wszystkich aspektach rozwoju miasta tak aby poszczególne problemy niepełnosprawnych mieszkańców Zabrze były traktowane jako integralne części szerokiego spojrzenia na te problemy w odniesieniu do wszystkich mieszkańców, wśród których są też osoby niepełnosprawne.

Zarówno stanowisko pracy tłumacza języka migowego jak i pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych usytuowane jest w Wydziale Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej, gdzie realizowane są zadania Powiatu dofinansowywane ze Śródków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się na wnioski indywidualne osób niepełnosprawnych, dofinansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej, zlecanie zadań stowarzyszeniom i fundacjom. Niepełnosprawni mieszkańcy jak i ich rodziny bardzo często korzystają z ww. usług.

- **Zastosowanie i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań wspomagających mobilność i dostęp do informacji, podnoszące jakość życia osób niepełnosprawnych w środowisku miejskim:**

Zastosowanie rozwiązań w budynku Politechniki Śląskiej w Zabrzu, budynku B, którego Miasto Zabrze było inwestorem. Odpowiedzią na nowe wymagania i wyzwania prawne w zakresie rozwiązań niedyskryminujących jest projekt

Nowoczesne rozwiązania wspomagające mobilność i dostęp do informacji, podnoszące jakość życia osób niepełnosprawnych w środowisku miejskim. Projekt ten w zakresie dostosowanie budynku proponuje oznaczenia ułatwiające poruszanie się po nim dla wszystkich osób w tym dla osób niepełnosprawnych (słabo widzących, niewidzących, daltonistów, niesłyszących na wózkach inwalidzkich).

W roku 2009 i 2011 za działania na rzecz osób niepełnosprawnych Miasto Zabrze otrzymało tytuł „Samorządu Równych Szans” nadane przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego w Warszawie.

Nowoczesne społeczeństwo miejskie to priorytet Miasta Zabrze z przypisanym wyzwaniem miasta by dążyć do udziału w rozwoju cywilizacyjnym miast europejskich. Od 2008 r. nastąpiło zdecydowane zwiększenie skuteczności prowadzonych zadań, czego wyrazem bez wątpienia jest skokowy wzrost wykonania budżetu Miasta Zabrze w zakresie wydatków majątkowych, co z kolei pokazuje poniższe zestawienie nakładów inwestycyjnych [PLN], jakie były poczynione w poszczególnych latach:

TABELA. Nakłady inwestycyjne Miasta Zabrze w latach 2002-2012

Rok	NAKŁADY INWESTYCYJNE MIASTA ZABRZE [PLN]
2002	61 644 220
2003	82 426 817
2004	81 158 344
2005	83 492 806
2006	75 000 702
2007	94 226 973
2008	189 284 326
2009	454 279 616
2010	318 101 841
2011	96 655 923
2012	148 505 690

Źródło: Wydział Inwestycji, Urząd Miejski w Zabrzu

Odnotowana tendencja wzrostu środków przeznaczonych na działania inwestycyjne służyła i miała na celu przede wszystkim poprawę życia mieszkańcom Zabrze:

- w ramach podjętych działań inwestycyjnych zdecydowanie poprawiono warunki do czynnego uprawiania sportu poprzez wybudowanie wielu obiektów sportowych i rekreacyjnych (wzrost skuteczności wszechstronniejszego wychowania fizycznego młodzieży),
- w ramach działań związanych z ochroną środowiska wykonano termomodernizację wielu obiektów użyteczności publicznej oraz przeprowadzono I etap poprawy gospodarki wodno - ściekowej (wzrost skuteczności zmniejszenia zapotrzebowania oraz zużycia energii),
- w celu poprawy układu komunikacyjnego w mieście powstały nowe drogi, chodniki oraz ścieżki i trasy rowerowe (wzrost skuteczności oszczędności czasu i kosztów transportu),
- zmodernizowano budynki służące rozpowszechnianiu kultury oraz odrestaurowano zabytki (wzrost skuteczności intensywniejszego rozwoju kulturalnego i intelektualnego społeczności Zabrze),
- zrealizowano również szereg przedsięwzięć w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, polepszenia ich opieki zdrowotnej, a także zdecydowanie poprawiono stan techniczny budynków oświaty.

PRIORYTET P3. ATRAKCYJNE PRZESTRZENIE PUBLICZNE

Następnym z priorytetów rozwoju wyznaczonych przez Miasto Zabrze to poprawić funkcjonalność przestrzeni miasta. Przy tym priorytecie Miasto wyznaczyło sobie następujące cele:

- zapewnienie ładu przestrzennego,
- podniesienie standardu urządzeń infrastruktury komunalnej w zakresie gospodarki wodno – ściekowej,
- poprawa dostępności komunikacyjnej miasta,
- rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Natomiast, aby osiągnąć ww. cele Miasto obrało następujące kierunki działań:

- porządkowanie oraz budowa obiektów i urządzeń miejskich,
- modernizacja istniejącej i rozwój nowej infrastruktury komunalnej miasta,
- modernizacja istniejącej infrastruktury komunikacji drogowej,
- budowa nowych dróg i ulic,
- wyznaczenie oraz uzbrojenie w infrastrukturę techniczną terenów przeznaczonych pod budownictwo niskiej i wysokiej intensywności,
- pozyskiwanie inwestorów prywatnych i społecznych, w tym TBS dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego.

C.12. Zapewnienie ładu przestrzennego

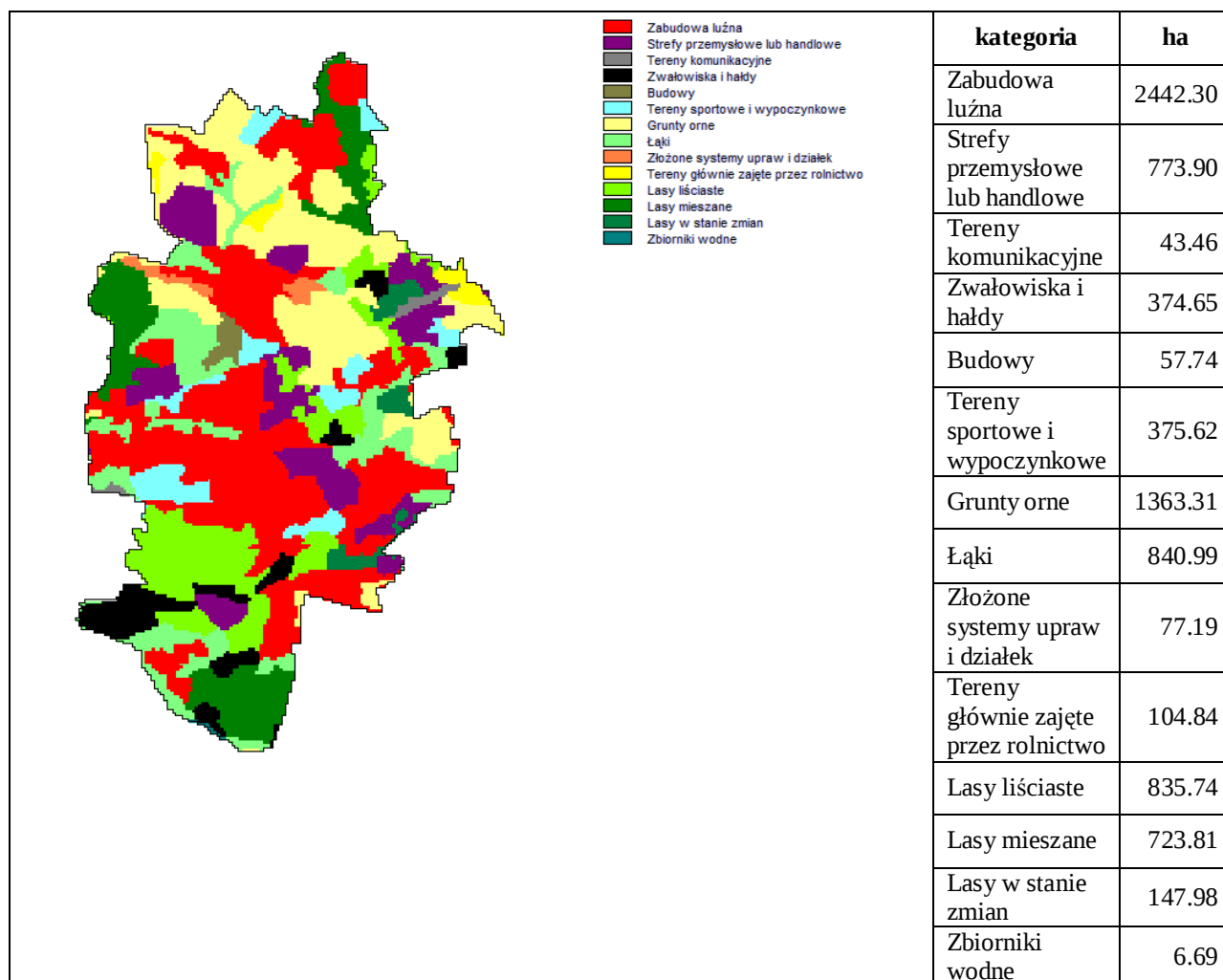
W zakresie osiągnięcia celu ładu przestrzennego Miasta Zabrze sporządzono analizę zmiany w formach zagospodarowania przestrzeni Miasta Zabrze na przestrzeni lat 2000-2006, którą wykonano w ramach *Analizy porównawczej dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej (październik 2012 r.)*.

Analizując zmiany w formach zagospodarowania przestrzeni Zabrze na przestrzeni lat 2000 – 2006, stwierdzono, iż:

- dominującą pod względem powierzchniową formą zagospodarowania jest zabudowa luźna obejmująca w 2000 r. (2442.30 ha w 2000 r. i 2498.64 ha w 2006 r.). Przyrost tej formy zagospodarowania, ok. 56 ha, to wynik odniesienia danych o powierzchni, na której zabudowa luźna została zastąpiona inną formą zagospodarowania do tej na której to ona zastąpiła inną formę (31 ha powierzchni terenów budowy, 10 ha terenów sportowych i wypoczynkowych, 8 ha powierzchni stref przemysłowych i handlowych oraz 7 ha łąk).
- zabudowa luźna ma charakter zabudowy miejskiej skoncentrowanej w centralnej części miasta. Ta forma użytkowania przestrzeni w części północnej ma charakter rozproszonych osad i jest połączona z częścią centralną stosunkowo łatwą do przekształcenia formą zagospodarowania, jaką są grunty orne (druga co do wielkości przestrzeni forma użytkowania terenu w Zabrzu). Przyrost zabudowy luźnej następował głównie w obszarze zachodnio - centralnym miasta.
- w strukturze użytkowania terenu Zabrze znaczny odsetek powierzchni jest przeznaczony pod strefy przemysłowe i handlowe (773,90 ha w 2000 r. oraz 771.75 ha w 2006 r.). Niewielki ok. 3 ha spadek udziału stref przemysłowych i handlowych na terenie miasta jest spowodowany zmianą formy ich użytkowania na: tereny lasów w stanie zmian (zarastanie samoistne na powierzchni 38 ha), tereny sportowe i wypoczynkowe (20 ha), i przekształcenie ich w zabudowę luźną (8 ha) oraz: zakończeniem budów i przekształceniem ich w nowe strefy (na obszarze 25 ha), przekształceniem łąk (ok. 20 ha), gruntów ornych (ok. 14 ha) oraz lasów liściastych (ok. 4 ha). Przyrost stref przemysłowych i handlowych następował głównie w obszarze zachodnio - centralnym miasta zaś jego spadek w części zachodniej miasta.
- zwałowiska i hałdy na terenie Zabrze, szczególnie w jego części południowej, podlegały samoistnemu zarastaniu roślinami trawiastymi (na obszarze ok. 45 ha) oraz lasami mieszanymi (na obszarze ok. 23 ha).
- powierzchnia lasów na terenie Zabrze wzrosła łącznie o 57 ha, ubyło 14 ha gruntów ornych oraz 3 ha łąk.

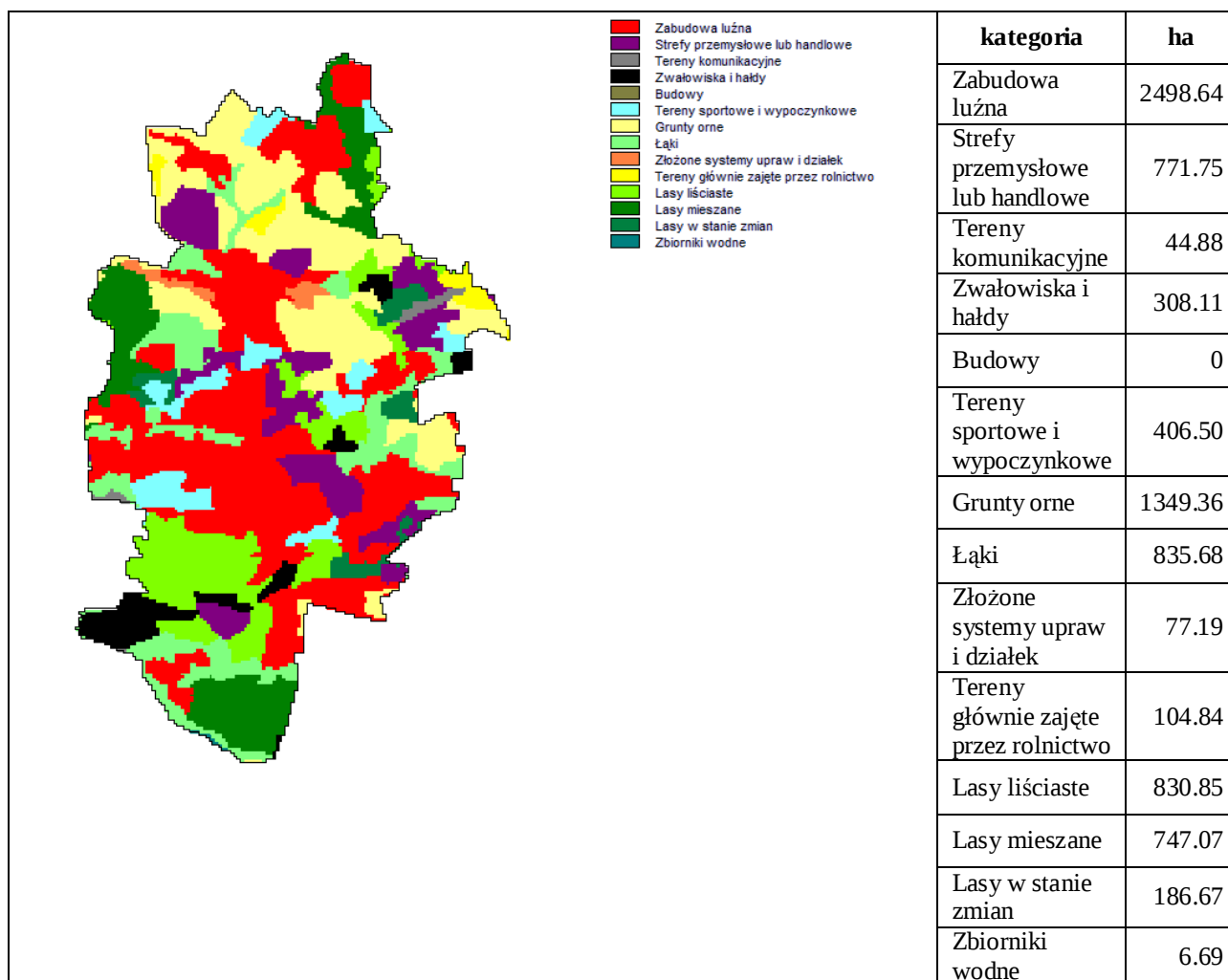
Na kolejnych rysunkach zobrazowano powyżej opisane dane liczbowe:

RYSUNEK. Zagospodarowanie przestrzeni Zabrze w 2000 r.

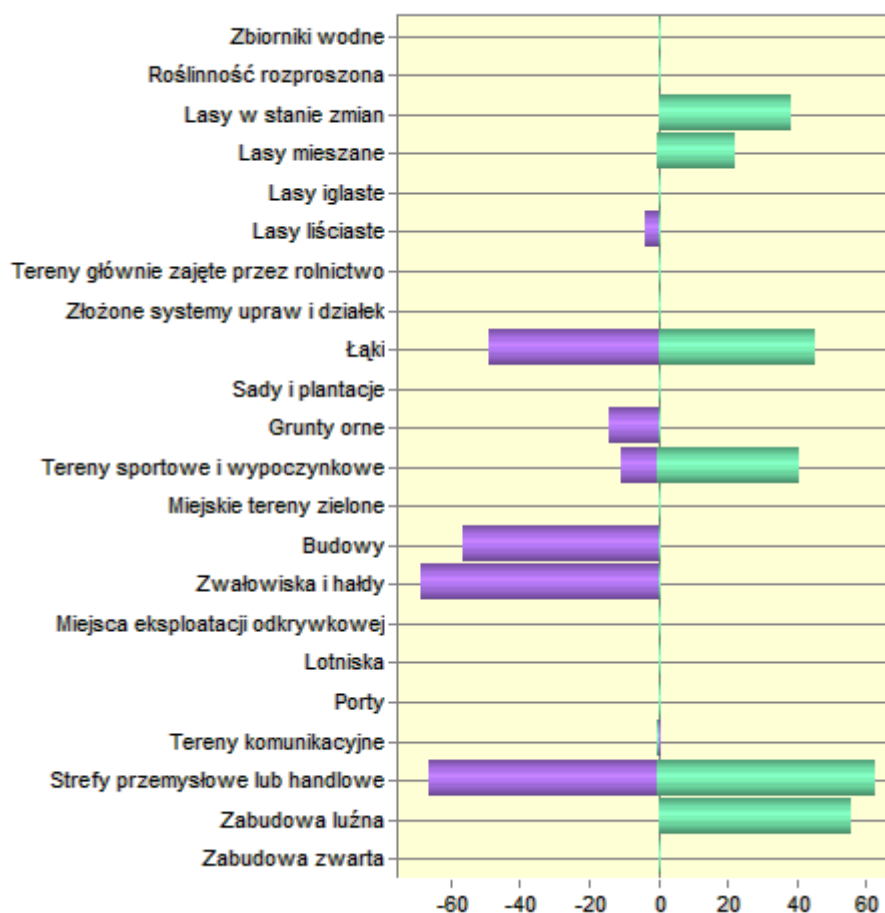
Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

RYSUNEK. Zagospodarowanie przestrzeni Zabrze w 2006 r.

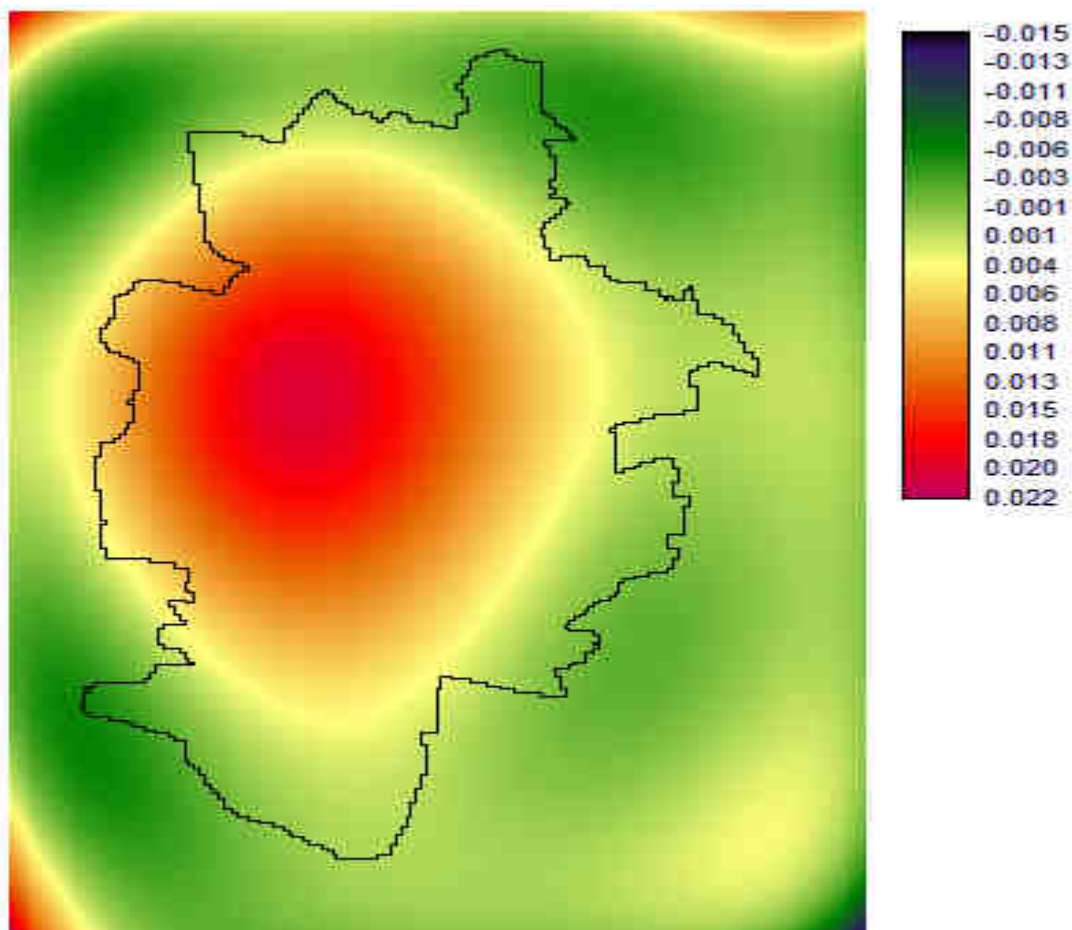
Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

RYSUNEK. Wykres zmian w zakresie zagospodarowanie przestrzeni Zabrze w latach 2000 - 2006

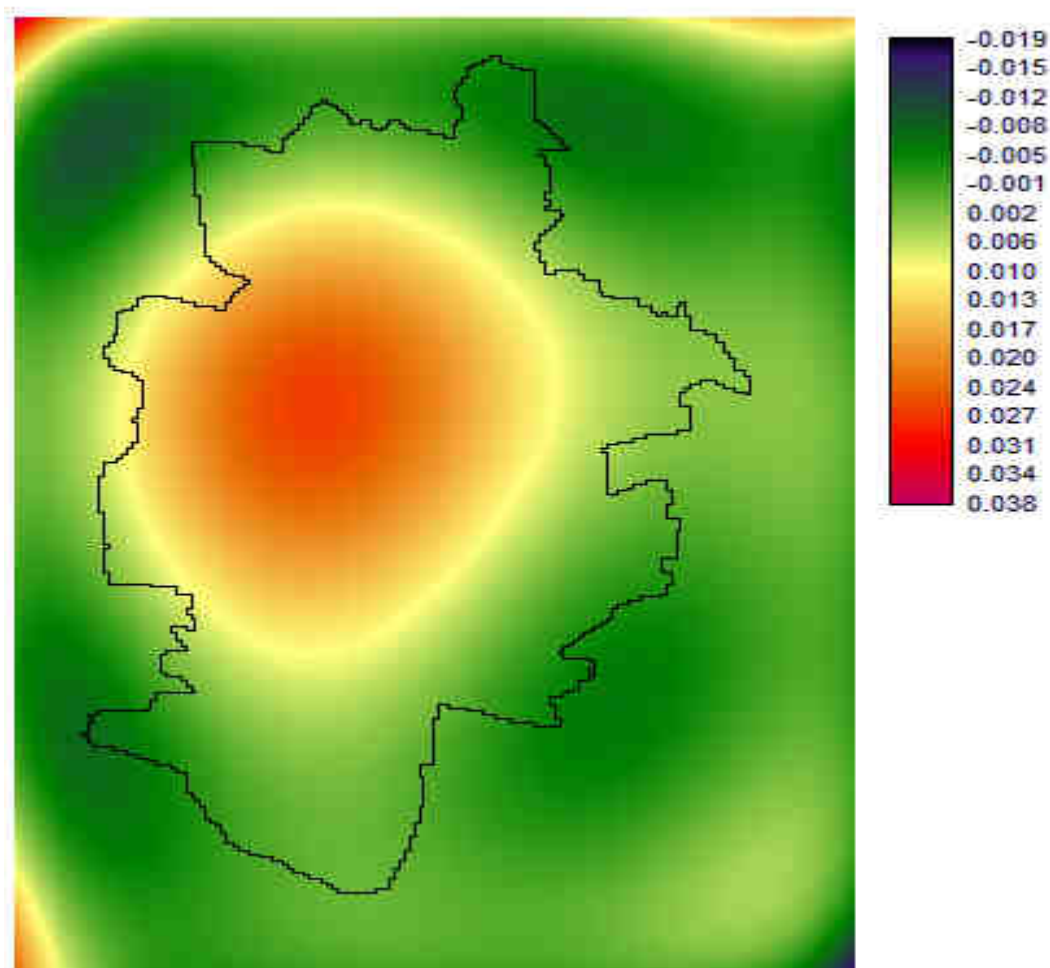
Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

RYSUNEK. Trend powierzchniowy piątego stopnia dla zmiany form zagospodarowania terenu na obszarze Zabrze na zabudowę luźną wg zmian za lata 2000 i 2006

Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

RYSUNEK. Trend powierzchniowy piątego stopnia dla zmiany form zagospodarowania terenu na obszarze Zabrze na strefy przemysłowe i handlowe wg zmian za lata 2000 i 2006

Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej
(październik 2012 r.)

Podstawowym zadaniem realizowanym przez Miasto Zabrze w celu zapewnienia ładu przestrzennego jest sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

W latach 1998 - 2012 sporządzono 19 projektów planów miejscowych o łącznej powierzchni 2696,16 ha.

W latach 2003-2012 wykonano 11 planów miejscowych oraz nowe studium uwarunkowań. Wskaźnik pokrycia miasta planami wzrósł z 12,8 w 2003 r. do 32,7 w 2012 r., przy czym część prac planistycznych obejmowało zmiany planów wcześniej obowiązujących.

Poniższe zestawienie tabelaryczne opisuje liczbowo prowadzone prace planistyczne w ostatnich pięciu latach.

TABELA. Prace planistyczne – Projekty Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zabrze w latach 2008-2012.

Rok	Projekty MPZP w toku w ciągu roku (w ha)	Projekty MPZP uchwalone (w ha)
2008	2107,64	-
2009	2147,75	-
2010	1339,71	857,02
2011	1848,57	142,49
2012	1342,52	661,11

Źródło: Biuro Planowania Przestrzennego, Urząd Miejski w Zabrzu

Ponadto w latach 2007 - 2011 sporządzano projekt nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze. Stare studium obowiązywało od 22.11.1999 r. do 04.07.2011 r. Obecnie trwa aktualizacja studium obowiązującego.

System Informacji o Terenie to portal uruchomiony w październiku 2011 r. W tej chwili System Informacji o Terenie liczy sobie 270 użytkowników, posiadających dostęp logowany i ich liczba stale wzrasta a średnia, miesięczna liczba wejść na stronę Systemu to około 30 000.

TABELA. Średnia miesięczna liczba wejść na stronę Sytemu Informacji o Terenie Miasta Zabrze w poszczególnych latach 2011-2013

Rok	Średnia miesięczna liczba wejść na stronę SIOT*
2011	17 000
2012	34 000
2013	39 000

* Dane przedstawiono w przybliżeniu

Źródło: Wydział Geodezji, Urząd Miejski w Zabrzu

Analizując powyżej wykazane dane należy zauważyć, iż wyraźnie widoczna jest tendencja wzrostowa.

Ponadto Miasto Zabrze w lipcu 2012 r. uruchomiło **Aplikację GeoOśrodek** służącą do zgłaszania robót geodezyjnych przez Internet. Portal ten na dzień dzisiejszy liczy sobie 120 użytkowników (przedsiębiorców prowadzących działalność w branży geodezyjnej), zgłaszających prace za pośrednictwem aplikacji. Liczba zgłoszeń prac geodezyjnych za pośrednictwem GeoOśrodka w 2012 r. to 350 zgłoszeń przyjętych za pośrednictwem portalu na 1180 wszystkich zgłoszeń prac geodezyjnych. Na dzień dzisiejszy 80% zgłaszanych w MODGiK prac geodezyjnych przyjmowane jest za pośrednictwem aplikacji GeoOśrodek.

C 14. Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta

TABELA. Struktura taboru obsługującego Miasto Zabrze.

		2011 rok	2012 rok
Autobusy	B	19	18
	B N	60	66
	C	32	29
	C N	33	31

Tramwaje	105N	16	13
	105NK	2	2
	2 x 105N	13	13
	E1	2	5
Suma		177	177

Źródło: KZK GOP

C 15. Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Miasto Zabrze, aby poprawić funkcjonalność przestrzeni miasta za cel przyjęło poprawę dostępności komunikacyjnej miasta oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego. W tych celach podejmowane są działania ukierunkowane między innymi na budowę nowych dróg i ulic oraz pozyskiwanie inwestorów prywatnych i społecznych, w tym TBS dla rozwoju budownictwa społecznego.

Poniżej w tabelach zostały przedstawione dane dotyczące:

- sprzedaży nieruchomości niezabudowanych Miasta Zabrze,
- sprzedaży nieruchomości zabudowanych Miasta Zabrze,
- nieruchomości nabytych do gminnego zasobu nieruchomości.

TABELA Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych Miasta Zabrze w 2012 r.

L.p.	Rodzaj nieruchomości (przeznaczenie)	Ilość nieruchomości	Łączna powierzchnia w m ²	Cena brutto (zł)
1	Na cele mieszkaniowe	8	4 005	577 509,60
2	Na cele usługowe	15	33 109	3 605 224,05
3	Na cele usługowo - mieszkaniowe	8	8 199	966 509,40
4	Na poprawę warunków zagospodarowania	1	259	60 270,00

Źródło: Wydział Obrotu Nieruchomościami, Urząd Miejski w Zabrzu

Ponadto dokonano zbycia 1 nieruchomości niezabudowanej w drodze zamiany o powierzchni 269 m² za cenę brutto 34 823,76 zł oraz w drodze aportu przekazano:

- na własność 1 nieruchomość niezabudowaną o powierzchni 100 101 m²
- na własność 15 nieruchomości zabudowanych o powierzchni 143 390 m²

- prawo użytkowania wieczystego 1 nieruchomości zabudowanej o powierzchni 531 m².

TABELA. Sprzedaż nieruchomości zabudowanych Miasta Zabrze w 2012 r.

L.p.	Rodzaj nieruchomości (przeznaczenie)	Ilość nieruchomości	Cena brutto (zł)
1	Lokale użytkowe zbyte na rzecz najemców	6	332 972,00
2	Lokale użytkowe zbyte w drodze przetargu	-	-
3	Budynki garażowe	7	55 015,33
4	Pozostałe	6	2 704 460,53
Lokale użytkowe zbyte na rzecz najemców			
	Lokal	6	308 673,00
	Grunt:		
	własność	2	11 871,00
	wieczyste użytkowanie	4	12 428,00
Lokale użytkowe zbyte w drodze przetargu			
	Lokal	-	-
	Grunt: własność	-	-
	Budynki garażowe		
	odpłatnie	2	47 415,00
	nieodpłatnie	5	-
	Grunt		
	własność	-	-
	wieczyste użytkowanie	7	7 600,33
Nieruchomości zabudowane-pozostałe			
	Budynki wraz z gruntem -własność	6	2 704 460,53

Źródło: Wydział Obrotu Nieruchomościami, Urząd Miejski w Zabrzu

Odnośnie podanej wartości lokali użytkowych: dochód jest pomniejszony w odniesieniu do 2 lokali o wartość nakładów na remonty, natomiast wartość 1 lokalu

użytkowego została rozłożona na 20 rat. Ponadto dokonano adaptacji części wspólnych w 2 nieruchomościach zabudowanych.

TABELA. Nieruchomości nabyte do gminnego zasobu nieruchomości w 2012 r.*

Rodzaj kontrahenta	Łączna powierzchnia (m ²)	Cena nieruchomości (zł) *
Osoby prawne	13 530,60	2 298 250,00
Osoby fizyczne	1 434,40	49 979,22

- w tym nieruchomości pod DTŚ.

*cena nieruchomości może uwzględniać również podatek VAT 23%

Pozostałe	Ilość	Łączna powierzchnia (m ²)
W drodze zasiedzenia (po skomunalizowaniu)	13	8 654
W drodze spadku	2	1 233
Nieruchomości zajęte pod drogi publiczne (gminne)	8	482
Nieruchomości zajęte pod drogi publiczne (powiatowe)	8	893

Źródło: Wydział Obrotu Nieruchomościami, Urząd Miejski w Zabrze

PRIORYTET P4. USŁUGI METROPOLITALNE

Usługi metropolitalne to czwarty z priorytetów Miasta Zabrze w ramach, którego określono następujące kierunki działań zbieżne z zadaniami takiego rodzaju, jak np.:

- wspieranie działalności i inicjatyw w zakresie turystyki przemysłowej,
- wspieranie działalności Śląskiego Centrum Chorób Serca,
- kreowanie produktu kulturalnego miasta przy współudziale lokalnych środowisk artystycznych,
- wspieranie działalności istniejących instytucji kulturalnych,
- kreowanie produktu sportowego miasta,
- wspieranie działalności istniejących placówek naukowych oraz rozwoju infrastruktury szkolnictwa wyższego,
- tworzenie warunków dla realizacji inicjatyw komunikacyjnych.

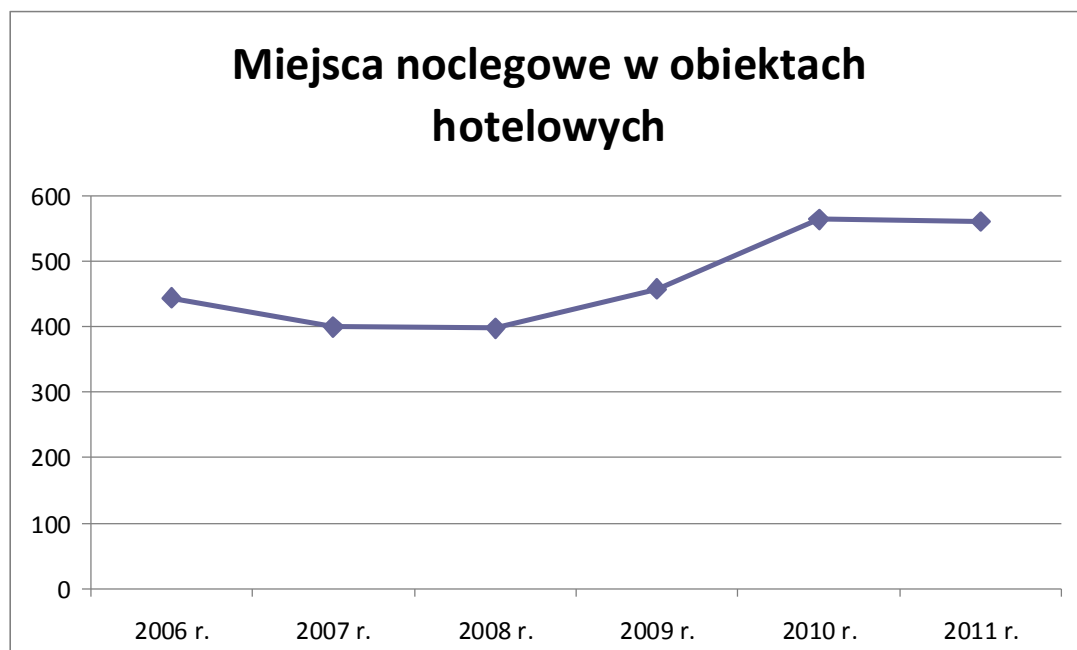
Działania te mają na celu zdobycie pożądanej pozycji w Metropolii Górnośląskiej.

C 16. Rozwój turystyki w oparciu o obiekty przemysłowe

Kolejnym z celów strategicznych Miasta Zabrze jest **rozwój turystyki w oparciu o obiekty przemysłowe**, który Miasto stara się osiągać poprzez ukierunkowane działania wspierające działalność i inicjatywy turystyki przemysłowej w oparciu o przedsięwzięcia rozwojowe związane z **Programem Zabrze Śląski Ośrodek Kultury i Turystyki Przemysłowej oraz z tworzeniem warunków dla rozwoju zróżnicowanej bazy noclegowej na terenie miasta.**

Poniżej na wykresie przedstawiono dane dotyczące ilości miejsc noclegowych w obiektach hotelowych umiejscowionych na terenie miasta Zabrze w latach 2006 -2011 r.

RYSUNEK. Miejsca noclegowe w obiektach hotelowych na terenie Miasta Zabrze w latach 2006 - 2011 r.

Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej, październik 2012 r.

Jak pokazuje powyższy wykres ilość miejsc noclegowych w obiektach hotelowych na terenie Miasta Zabrze od 2008 r. zwiększyła się natomiast w ostatnich dwóch latach do 2011 r. utrzymuje się na tym samym poziomie.

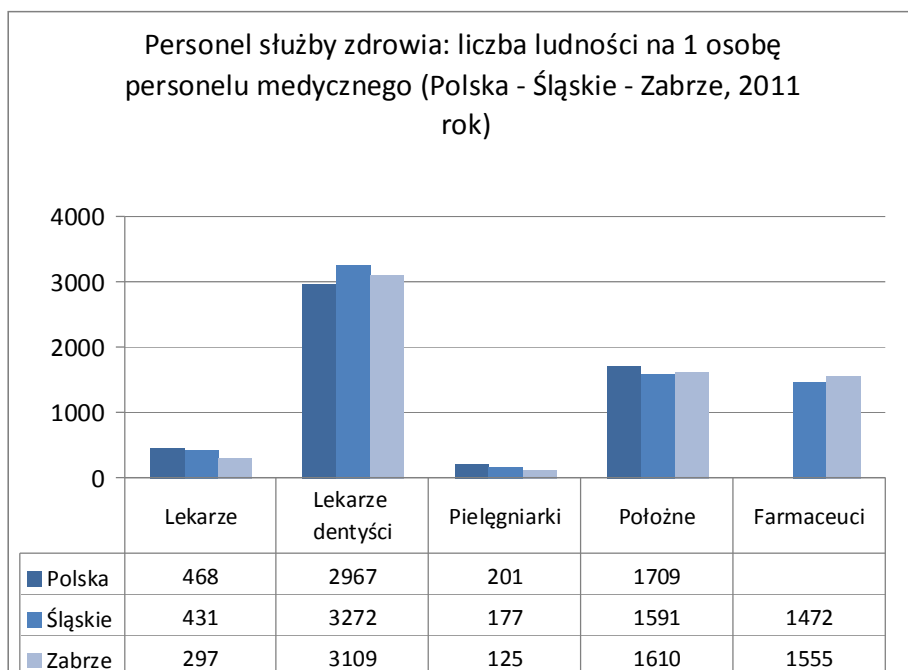
C 17. Rozwój usług medycznych

Kluczową dziedziną zabrzańskiej gospodarki jest medycyna, która jednocześnie jest gwarantem wysokiej jakości życia w mieście. W Zabrzu opieka ambulatoryjna podstawowa i specjalistyczna prowadzona jest przez podmioty lecznicze (przychodnie i ambulatoria) oraz praktyki lekarskie. Na terenie Miasta Zabrze działa 100 placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (w tym 2 Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej). W Zabrzu działa 51 aptek ogólnodostępnych, na jedną ogólnodostępną aptekę przypada 3536 mieszkańców miasta. W mieście funkcjonuje 71 gabinetów stomatologicznych. Zabrze dysponuje 1288 łózkami szpitalnymi w 4 szpitalach.

Zabrzańska publiczna służba zdrowia obejmuje renomowane w kraju i zagranicą instytucje ochrony zdrowia.

- Szpital Miejski w Zabrzu to 9 nowoczesnych oddziałów oferujących pełny zakres usług medycznych.
- W strukturach Szpitala Specjalistycznego w Zabrzu funkcjonują 4 Oddziały Kliniczne: Chirurgii Ogólnej, Bariatrycznej i Medycyny Ratunkowej, Laryngologii, Kardiologii, Kliniczny Oddział Chorób Wewnętrznych, Dermatologii i Alergologii.
- Śląskie Centrum Chorób Serca to wiodący szpital wysokospecjalistyczny, jednocześnie ośrodek akademicki, związany ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym. Szpital współpracuje z uznanymi ośrodkami zagranicznymi z Europy i USA oraz ośrodkami krajowymi. Śląskie Centrum Chorób Serca to znana marka, jeden z symboli miasta Zabrze. Powstanie tej marki to efekt pracy wybitnych pionierów zabrzańskiej kardiologii i kardiochirurgii.
- Oddział Śląskiego Uniwersytetu Medycznego zlokalizowany w Zabrzu to Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 im. prof. Stanisława Szyszko. Świadczenia medyczne w tej placówce realizowane jest przede wszystkim w oparciu o lekarzy będących nauczycielami akademickimi oraz przy pomocy szeregu pracowni diagnostycznych wykorzystywanych w równej mierze dla procesu leczenia i prac naukowo-badawczych.
- Ratownictwo medyczne realizuje Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach, Stacje Pogotowia Ratunkowego w Zabrzu.

Każdego roku Prezydent Miasta Zabrze ogłasza otwarty konkurs ofert na realizację programów zdrowotnych dofinansowanych z budżetu miasta skierowanych do mieszkańców Zabrze. Kierunki działań w zakresie profilaktyki zwalczania chorób stanowiących największe zagrożenie dla Zabrze konsultowane są ze Związkiem Pracodawców Ochrony Zdrowia Województwa Śląskiego.

TABELA. Personel służby zdrowia 2011 r.

CELE HORYZONTALNE

Celom horyzontalnym związanym z realizacją wszystkich priorytetów rozwoju zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2008-2020 ostatecznie przypisano następujące kierunki działań:

- kształtowanie atrakcyjnego wizerunku miasta,
- promowanie wybranych produktów miejskich,
- rewitalizacja terenów miejskich i przemysłowych,
- tworzenie miejsc przyjaznych mieszkańcom,
- wprowadzenie obiektów małej infrastruktury w istniejącą zabudowę,
- przywołanie wybranych elementów przedwojennego klimatu miasta,
- odnowienie elewacji budynków,
- tworzenie nowych obiektów wyróżniających miasto,
- wspierania działań proekologicznych,
- aktywne poszukiwanie partnerów rozwoju miasta,
- zacieśnienie współpracy z podmiotami działającymi w mieście.

CH 1. Skuteczna promocja miasta

Miasto Zabrze nie posiada zintegrowanej strategii promocji miasta. **Atrakcyjny wizerunek Miasta Zabrze** budowany jest poprzez realizację wielu zamierzeń, mających na celu wzrost identyfikacji mieszkańców ze swoim miastem. Wszystkie te działania nadają kierunek kształtowania wizerunku Zabrze, jako miasta turystyki przemysłowej, miasta nauki, miasta przyjaznego swoim mieszkańcom i ich gościom.

Wypracowano formy współpracy oraz współdziałania Straży Miejskiej w Zabrzu oraz Miejskiego Zarządu Dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu w zakresie wspólnych kontroli czystości i porządku na terenie Miasta. Te wspólne działania i wypracowane procedury mają znaczny wpływ i przełożenie na postrzeganie Zabrze

przez inwestorów jako miasta zadbanego i czystego, to jeden z wielu elementów kształtowania atrakcyjnego wizerunku Zabrze.

Promocja wybranych produktów miejskich (promocja zewnętrzna) Miasta Zabrze realizowana jest poprzez:

- **Promocję turystyki poprzemysłowej** w ramach, której realizowany jest projekt pn. Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Poprzemysłowej. Okres realizacji projektu jest przewidziany na lata 2008-2014.;
- **Promocję imprez i obiektów kulturalnych oraz sportowych** w ramach, której zrealizowano zadania:
 - W ramach projektu „Po drodze z kulturą – oznakowanie obiektów atrakcyjnych kulturowo wraz z utworzeniem sieci elektronicznych punktów informacji kulturalnej na terenie gminy Zabrze” w 2011 r. powstała sieć (5 sztuk) elektronicznych punktów informacji kulturalnej, tzw. piapów (punkty dostępu do Internetu). Urządzenia zostały usytuowane w najbardziej uczęszczanych budynkach użyteczności publicznej w mieście: w Urzędzie Miejskim, w Centrum Handlowym M1, w Domu Muzyki i Tańca, w Miejskiej Bibliotece Publicznej i na terenie ZKWK „Guido”.
 - W związku z uruchomieniem projektu pn. „W sieci kultury – utworzenie systemu e – informacji kulturalnej na terenie gminy Zabrze” w grudniu 2011 r. udostępniono portal www.pokladykultury.pl, który zapewnia dostęp do informacji o obiektach i o wydarzeniach kulturalnych w mieście.

Dodatkowo Miasto Zabrze posiada następujące portale miejskie o tematyce kulturalnej:

- www.kultura-europy.pl,
- www.festiwal-organowy.pl,

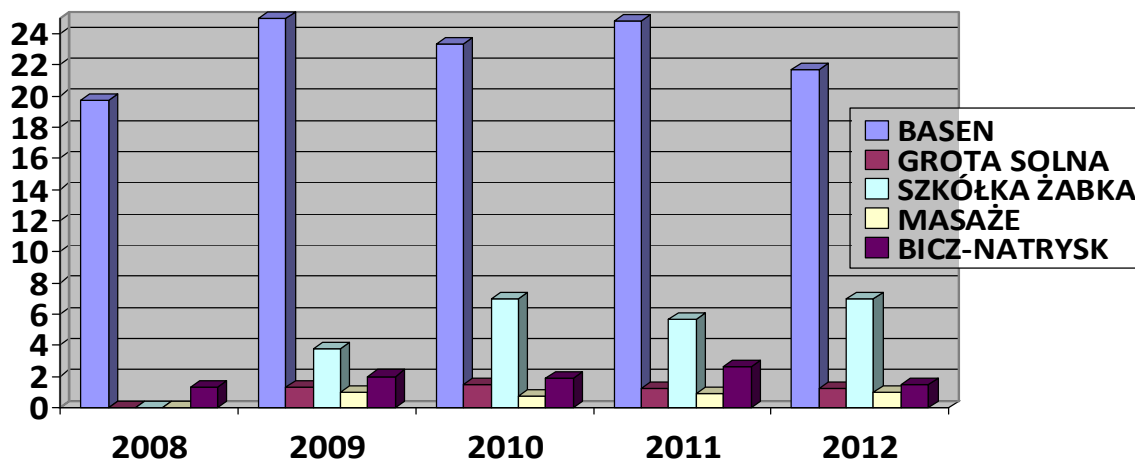
- www.swieto-rodziny.pl,
- www.pokladykultury.pl.

Następnie dla przykładu poniżej przedstawiony zostanie wykres obrazujący średniomiesięczne dochody głównych usług Miejskiego Zakładu Kąpielowego w Zabrze w tys. zł na przestrzeni lat 2008 – 2012. Odczytuje się tendencję wzrostową w dochodach z świadczonych usług przez jednostkę od października 2006 r. Wynik finansowy został poprawiony poprzez: m.in. wprowadzenie nowych usług *Szkółka pływacka ŻABKA* od 2009 r., *Grota solna* i *Masaże* od listopada 2009 r., a także poprzez zwiększenie ilości promocji oraz usług łączonych. Niewątpliwie również przyczyniła się temu dobra strona internetowa.

Minimalne wahnięcia wynikają z konieczności przestoju w działalności obiektu w związku z prowadzonymi inwestycjami m.in.:

- modernizacja c.o.,
- modernizacja s.w.c,
- modernizacja natrysków,
- modernizacja wentylacji,
- TERMOMODERNIZACJA – projekt realizowany w 2012 r. o szacunkowym kosztorysie ok 8 mln złotych – przestój ponad 4 miesiące w świadczonych usługach.

TABELA. Średniomiesięczne dochody Miejskiego Zakładu Kąpielowego w Zabrzu w latach 2008-2012

Źródło: Miejski Zakład Kąpielowy w Zabrzu

- **Promocję gospodarczą miasta** w ramach, której przedstawiciele miasta Zabrze prezentując ofertę inwestycyjną Zabrze uczestniczyli w międzynarodowych targach inwestycyjnych.
- **Promocję metropolitalną miasta** w ramach, której Miasto Zabrze posiada 8 wypromowanych markowych produktów kulturowych, którymi są poniżej wymienione zabrzańskie imprezy kulturalne:
 - Metropolitalne święto Rodziny,
 - Teatr na Poziomie,
 - Muzyka na Poziomie,
 - St. Art. Silesia (sztuka ulicy),
 - Skarbnikowe Gody
 (od 2008 r. nowa formuła święta Miasta),
 - Międzynarodowa Konferencja Kultura Europy Środkowej
 (od 2007 r. nowa formuła),
 - Festiwal Kwiatów,

- Festiwal Dramaturgii Współczesnej „ Rzeczywistość przedstawiona”.

CH 2. Rewitalizacja miasta

Rewitalizacja terenów miejskich oraz terenów przemysłowych Miasta Zabrze realizowana jest w oparciu o projekty rewitalizacyjne zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2007-2015.

Sprawozdanie z monitoringu rewitalizacji Miasta Zabrze,

wykonane zgodnie z Uchwałą nr XXXII/482/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie zmiany Uchwały nr LVII/745/2010 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2007-2015 oraz w zgodzie z załącznikiem do ww. Uchwały dot. *Rozdziału VII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.*

Monitoring obiektów oraz obszarów na terenie Miasta Zabrze zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze odbywał się w miesiącu październiku , listopadzie i grudniu 2012 r. W wyniku monitoringu przeprowadzono diagnozę w terenie około 74 projektów podmiotów z terenów miasta, 16 projektów Gminy Zabrze oraz 12 projektów na czterech obszarach priorytetowych rewitalizacji. Efekty z monitoringu przedstawiono poniżej, w podziale na trzy grupy: obiekty zrealizowane, częściowo zrealizowane, w trakcie realizacji, obiekty niezrealizowane.

Obiekty, które zostały zrealizowane:

- Adaptacja budynku przy ulicy Roosevelta 32, na potrzeby dydaktyczno -edukacyjne Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej;
- Rewitalizacja obiektu przy ulicy 3 Maja 91 - 95 na potrzeby Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej;

- Adaptacja poprzemysłowych budynków Gminy Zabrze na potrzeby Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego – etap I - Zabrze, ul. 3 Maja 95;
- Przebudowa boiska piłkarskiego na terenie GKS Walka – Makoszowy w Zabrzu – etap II- Zabrze, ul. Jaskółcza 40;
- Rozbudowa i przebudowa kompleksu sportowego znajdującego się przy ulicy Jaskółczej 40 w Zabrzu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na potrzeby szkolnictwa wyższego – etap I;
- Przebudowa budynków poprzemysłowych na Zespół Pracowni Gastronomicznych i Hotelarskich dla potrzeb Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu – etap II, Zabrze, ul. 3 Maja 95;
- Adaptacja budynku biblioteki Donnersmarcków dla potrzeb Filharmonii Zabrzeńskiej - Zabrze Park Hutniczy 7;
- Przebudowa sceny i widowni Teatru Nowego w Zabrzu, ul. 3 Maja 93;
- Termomodernizacja budynku hali sportowej "Pogoń" przy ulicy Wolności 406 w Zabrzu wraz z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem 31,5 t odpadów zawierających azbest;
- Utworzenie bazy dydaktyczno – sportowej wydziału AWF. Przebudowa części pomieszczeń hali sportowej Pogoń przy ul. Wolności 406 na potrzeby AWF;
- Wyposażenie Domu Pomocy Społecznej nr 3 przy ulicy Brysza 3 w kamery telewizji dozorowej;
- "Nowe Centrum" – Rewitalizacja budynku przy Placu Dworcowym 6 wraz z przyległym podwórzem;

- Renowacja i przebudowa Szybu Jan przy ulicy Kopalnianej w Zabrzu;
- Renowacja i przebudowa budynku Straży Miejskiej w Zabrzu przy ulicy Stalmacha 9;
- Renowacja części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego - ul. Wolności 266 wraz z oficyną;
- Wymiana pokrycia dachu z eternitu na dachówkę ceramiczną:
 - ul. gen. Władysława Andersa 19;
 - ul. gen. Władysława Andersa 23;
- Wymiana pokrycia dachu z eternitu na gonty bitumiczne - ul. Nyska 17,19;
- Wykonanie ocieplenia balkonów metodą lekką, mokrą z demontażem i utylizacją płyt azbestowych - ul. Pyki 8, 8a, 10, 10a;
- Utworzenie systemu monitoringu wizyjnego przy obiekcie Sądu Rejonowego w Zabrzu przy ulicy 3 Maja 21;
- Renowacja budynków Teatru Nowego w Zabrzu przy Placu Teatralnym 1 wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia;
- Rewitalizacja obiektu parafialnego przy ulicy Floriana 9 - izolacja przyziemia, remont dachu i elewacji zewnętrznej domu szkoleniowo-konferencyjnego;
- Odnowienie elewacji oraz prace konserwatorskie nad detalem architektonicznym Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego w Zabrzu przy ulicy Klimasa 3. Inwestycja realizowana wspólnie z Miastem Zabrze. Projekt dotyczy rewitalizacji całego kwartału na rogu ulic 3 Maja i M. Lutra, chodzi o budynek kościoła i budynek byłej szkoły ewangelickiej, gdzie mieści się siedziba OPP nr 2. Budynek jest własnością Miasta Zabrze;

- Renowacja części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego:
 - ul. Gen. De Gaulle’a 60,
 - ul. Dworcowa 3,
 - ul. Roosevelta 59,
 - ul. Wolności 209,
 - ul. Wolności 264,
 - ul. Gen. De Gaulle’a 100,
 - ul. Goethego 18,
 - ul. Klimasa 2,
 - ul. Kowalska 16;
- Przebudowa i remont Kościoła Wniebowzięcia NMP w Zabrze przy ulicy Bytomskiej 111a;
- Modernizacja obiektu szkolnego wraz z przyległym terenem. Zabrze przy ulicy Zwrotniczej 13;

Obiekty częściowo zrealizowane:

- Remont budynku Ratusza – Poczty w Zabrze Biskupicach przy:
 - ul. Bytomskiej 9,
 - ul. 3 Maja 7b,
 - ul. 3 Maja 44,
 - ul. 3 Maja 49,
 - ul. 3 Maja 50,
 - ul. 3 Maja 52,
 - ul. Stalmacha 20,
 - ul. Targowa 1,
 - ul. Wandy 1a,
 - ul. Wolności 252,
 - ul. Wolności 258,
 - ul. Wolności 279,

- ul. Wolności 280,
 - ul. Wolności 306 wraz z dwoma oficynami,
 - ul. Wolności 319,
 - ul. Wolności 450,
 - ul. Wolności 203,
 - ul. Dworcowa 5,
 - ul. Dworcowa 9,
 - ul. Św. Floriana 12,
 - ul. Św. Floriana 22;
-
- Rozbudowa Zespołu Szkół Katolickich wraz z zagospodarowaniem terenu i dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych, Zabrze- Mikulczyce ul. Tarnopolska 3;
 - Centrum rekreacji ZABORZE - Rewitalizacja zbiorników wyrównawczych, wraz z sąsiadującym budynkiem, oraz zagospodarowaniem terenu przyległego – Zabrze – Zaborze, ul. Kalinowa 9;
 - Likwidacja i utylizacja azbestu wraz z ociepleniem elewacji budynków zasobów Zabrzeńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej:
 - ul. Broniewskiego 3,
 - ul. Broniewskiego 5 ,
 - ul. Broniewskiego 7,
 - ul. Broniewskiego 12,
 - ul. Hermisza 2-2c,
 - ul. Hermisza 4-4c,
 - ul. Hermisza 6-6c,
 - ul. Hermisza 8-8c,
 - ul. C. Skłodowskiej 12-12d,
 - ul. C. Skłodowskiej 14-14d,
 - ul. C. Skłodowskiej 16-16d,
 - ul. C. Skłodowskiej 18-18c,
 - ul. Struzika 14-14,

- ul. Janika 15-15b,
- ul. Janika 14-14d,
- ul. Janika 20-20c,
- ul. Janika 22-22c,
- ul. Wolności 522-522c,
- ul. Wolności 524-524c
- ul. Wolności 526-526d
- ul. Wolności 528-528c,
- ul. Wolności 530-530c,
- ul. Wolności 534-534c,
- ul. Wolności 536-536c,
- ul. Nad Kanałem 22-22c,
- ul. Nad Kanałem 34-34c,
- ul. Wolności 124-124c,
- ul. Wolności 126-126a,

Obiekty w trakcie realizacji:

- Rewitalizacja poziomów 170 i 320 Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego Guido w Zabrze - Budowa Systemu Bezpieczeństwa w Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego Guido w Zabrze, ul. 3 Maja 93;
- Budowa krytej pływalni na rewitalizowanych terenach gminnych w Zabrze -Maciejowie;
- Renowacja części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego - ul. Wolności 260, Zabrze;
- Renowacja części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego - ul. Wolności 303, Zabrze;
- Remont i przebudowa Kościoła św. Jana Chrzciciela na terenie osiedla robotniczego w Zabrze Biskupicach;

- Rewaloryzacja poprzez organizację przestrzeni publicznej wraz z organizacją turystyki na terenie kolonii robotniczej "ZANDKA" - teren określony przebiegiem ulic: Bytomskiej, J. Stalmacha, Krakusa, N. Bończyka i Cmentarnej;
- Modernizacja stadionu im. Ernesta Pohla w Zabrze przy ulicy Franklina Roosevelta 81;

Obiekty niezrealizowane:

- „Kwartal Sztuki” Zabrze, w rejonie Pl. Teatralnego, ul. Mikulczyckiej, Tłoczni Gazu, drogi dojazdowej (od strony huty), ul. Park Hutniczy oraz Centrum Handlowego "Platan”;
- Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej – Rewitalizacja Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej - korytarz sztolni – centrum miasta, odcinek ok. 2,5 km (wlot/wylot zlokalizowany w trzech miejscach tj: ul. K. Miarki, ul. Wolności 410, ul. Sienkiewicza 43), obiekty Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” przy ulicy Sienkiewicza 43, Wolności 410; nowoprojektowana infrastruktura - rejon ul. Słodczyka, Miarki i Jagiellońskiej;
- „Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej - Skansen „Królowa Luiza” - etap II” Zabrze, ul. Wolności 408-410;
- Remont obiektu oficyny gospodarczej i adaptacja na potrzeby edukacyjne, społeczne i kulturalne OPP3 w Zabrze przy ulicy Opolskiej 29;
- Przebudowa budynku po dyrekcji Huty Zabrze przy ulicy Bytomskiej 1 (obecnie przy ulicy Religi 1);

- Stworzenie strefy bezpieczeństwa w Zabrze poprzez zakup i instalację systemu monitoringu wizyjnego;
- Utworzenie świetlicy środowiskowej na osiedlu Borsigwerk w Zabrze przy ulicy Okrzei 1;
- Rewitalizacja terenów wzdłuż rzeki Bytomki w Zabrze-Maciejowie – budowa Parku Rodzinnego wraz z terenem rekreacyjno - sportowym;
- Adaptacja przemysłowego obiektu w Zabrze przy ulicy Stalmacha 7 na potrzeby siedziby Biblioteki Głównej MBP;
- Przebudowa i rewaloryzacja budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrze przy ulicy ks. J. Londzina 3;
- Rewitalizacja kaplicy poewangelickiej w Zabrze przy ulicy Żmudy 2;
- Przebudowa obiektu „Gościniec Hutniczy“ na potrzeby kulturalno - turystyczne w Zabrze Biskupicach przy ulicy Okrzei 1;
- Przebudowa i remont obiektu kina „Roma” przy ulicy Padlewskiego 4 w Zabrze;
- Remont obiektów zespołu zabudowy kopalni LUDWIK, wpisanych na listę zabytków - ul. Hagera 43, Zabrze;
- Wykonanie ocieplenia budynku metodą lekką, moką z demontażem i utylizacją płyt azbestowych - ul. Wolności 67, ul. Wolności 67a, ul. Wolności 67 b, ul. Zaolziańska 1;
- Renowacja części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego - ul. Powstańców Śląskich 4-4a;

- Adaptacja zabytkowych obiektów przemysłowych na działalność turystyczną, kulturalną i rekreacyjną w Zabrzu przy ulicy Hagera 41-43;
- Adaptacja i przebudowa obiektów po byłej Kopalni Ludwik na działalność inkubatora przedsiębiorczości w Zabrzu przy ulicy Hagera 41-43;
- Adaptacja zabytkowych obiektów przemysłowych na działalność społeczną i edukacyjną w Zabrzu przy ulicy Hagera 41-43;
- Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka;
- Zmiana sposobu użytkowania budynku przemysłowego maszyny wyciągowej, na lokal usługowo – gastronomiczny w Zabrzu przy ulicy Kopalnianej 7D, na działce nr 5058/237, obręb ewidencyjny Mikulczyce;
- Przywrócenie do stanu pierwotnego obiektów:
 - wieża ciśnień,
 - mur oporowy,
 - ściana szczytowa hali fabrycznej ZBM,
 - kapliczka św. Floriana,

Obiekty zlokalizowane na terenie przemysłowym Huty Zabrze S.A;

- "Druga strona medalu kopalni Guido" Zabrze- Kończyce ul. Olsztyńska 5-7;
- Hotele i akademiki, lokale użyteczności publicznej, usługi turystyczne - ul. Stalmacha 18-18 a, Stalmacha 13 i 15, Zabrze;
- Hala Targowa z infrastrukturą terenu -Stalmacha 5-7;
- Kompleks wielofunkcyjny z hotelem, centrum usług, centrum konferencyjnym oraz biurami Zabrze, ul. Boboli (teren obecnego targowiska);

- Adaptacja budynku przy placu Krakowskim 9 z przeznaczeniem na cele biurowe;
- Przebudowa obiektu zlokalizowanego przy ulicy Wyciska na cele działalności naukowo - dydaktycznej powiązanej z realizacją świadczeń medycznych Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach;
- Przebudowa obiektu dydaktyczno - naukowego dla lokalizacji biblioteki międzywydziałowej oraz Wydziału Zdrowia Publicznego w Zabrze - Rokitnicy przy ulicy Jordana 38;
- Likwidacja i utylizacja azbestu wraz z ociepleniem elewacji budynków zasobów Zabrzeńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej:
 - ul. Pokoju 35-35a,
 - ul. Pokoju 39-39a,
 - ul. Wolności 121-121a,
 - ul. Wolności 123-123a,
 - ul. Klonowa 15-15e,
 - ul. Franciszkańska 24-24e,
 - ul. Franciszkańska 26-26a,
 - ul. Franciszkańska 28-28d,
 - ul. Gdańska 40-40e,
 - ul. Gdańska 44-44e.

CH 3. Poprawa estetyki miasta

Działania podejmowane w celu **poprawy estetyki Miasta Zabrze** skupione są między innymi na tworzeniu miejsc przyjaznym mieszkańcom np. **poprzez wspieranie działalności Miejskiego Ogrodu Botanicznego istniejącego na terenie Zabrze**.

Inicjatorem i projektantem Botanicznego Centralnego Ogrodu Szkolnego w Zabrze był Fritz Berckling, absolwent Szkoły Ogrodniczej w Berlinie - Dahlem.

Został on zatrudniony przez magistrat w 1928 r. na stanowisku dyrektora Miejskiego Zarządu Zieleni w celu współtworzenia nowego wizerunku Zabrze, które w zamierzeniach ówczesnych władz miało uzyskać wielkomiejski charakter, jako miasto fabryk w zieleni. Miejschem, które wybrano pod założenie ogrodu botanicznego był teren należący do cegielni miejskiej przy ulicy obecnie Marszałka Józefa Piłsudskiego, znajdujący się obok oddanego do użytku w 1933 r. wielkiego kompleksu sportowego ze stadionem piłkarskim. W założeniach miał to być wzorcowy ogród botaniczny niemieckiej części Górnego Śląska. Realizacja tego ambitnego planu była możliwa dzięki wsparciu władz miasta.

Ogród powstał na planie nieregularnego czworoboku o powierzchni około 3 ha. Całość założenia podzielono na cztery części: leśno - edukacyjną, systematycznie - użytkową, krajobrazową i gospodarczo - ogrodniczą. Zewnętrzny pas ogrodu – wzdłuż ogrodzenia – zajmowały grupy zadrzewień i zakrzewień. W części edukacyjnej zaprojektowano plac szkolno - lekcyjny z wiatą i pergolą oraz ogród ćwiczebny, otoczone łąką pośród boru świerkowego i boru sosnowego. Część systematycznie - użytkowa objęła rabaty z roślinami w układzie systematycznym według rodzin, rośliny użytkowe i ogródek kwietny. W części krajobrazowej (typu angielskiego) dominował staw z roślinami wodnymi i nadbrzeżnymi, a wokół nich stworzono bagno i wilgotną łąkę, olszynę oraz alpinarium. Ostatnia część, gospodarcza, objęła zabudowania dyrekcji, szklarnie, toalety, kompostownię oraz inspekty. Bezpośrednią realizacją projektu Ogrodu Botanicznego zajął się mistrz ogrodniczy Kotlorz. Działkę pod ogród wydzielono ostatecznie we wrześniu 1937 r., po czym przystąpiono do rozplanowywania założenia oraz sadzenia drzew i krzewów. Większość prac ogrodniczych przeprowadzono w szybkim tempie w 1938 r. tak, że pod koniec czerwca ogród otwarto dla publiczności. Nie udało się jednak oddać do użytku większości urządzeń w części gospodarczej. Tam prace budowlane rozpoczęto na wiosnę 1938 r. od wzniesienia budynku administracyjnego, późną jesienią zbudowano pergolę i rozpoczęto budowę zespołu szklarni i budynku toalet. Budowę szklarni i toalet ukończono we wrześniu 1939 r. Rośliny rosnące w ogrodzie zostały zaopatrzone w tabliczki informujące o ich nazwie i przynależności systematycznej. Rozwój ogrodu przerwały trwające na terenie Śląska od 1942 r. wydarzenia wojenne, jednak do końca wojny ogród był udostępniany publiczności. Po zakończeniu działań wojennych, w marcu 1945 r. Ogród Botaniczny przejęły Plantacje Miejskie. Połowa

drzewostanu była kompletnie zniszczona, a teren ogrodu zdewastowany. Odbudowa zniszczeń objęła głównie roślinność i szklarnie. Ogólny układ ogrodu pozostał w zasadzie niezmienny. W latach 1947 – 1953 rozbudowano założenie od strony północnej, przyłączając fragment terenu o powierzchni 2 ha po zlikwidowanej cegielni, gdzie urządzono rabaty i ścieżki spacerowe. Poddano też rozbudowie palmiarnię o prostopadły aneks.

Od 1950 r. Ogród Botaniczny podlegał Miejskiemu Przedsiębiorstwu Ogrodniczemu, przekształconemu w 1953 r. w Zarząd Zieleni Miejskiej, a w następnych latach został włączony do Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej. W 1957 r. sporządzono pierwszy po II wojnie światowej wykaz roślin naczyniowych rosnących w ogrodzie. Na jego podstawie oznakowano drzewa i krzewy tabliczkami informującymi o nazwie łacińskiej i polskiej, przynależności systematycznej i zasięgu geograficznym.

Kolejne poszerzenie obszaru ogrodu nastąpiło w 1960 r. Wówczas to przyłączono kolejny fragment nieużytków pocegielnianych o powierzchni 1 ha, przylegający do części gospodarczej od południowego-zachodu. Obejmował on gliniankę pozostałą po wyrobisku cegielni, którą przekształcono w staw. Odtąd Miejski Ogród Botaniczny zajmował powierzchnię 6,45 ha. W części krajobrazowej starego ogrodu bagno z wilgotną łąką przekształcono w drugi staw z niewielką wysepką. W miejsce placu szkolnego, na którym odbywały się lekcje, urządzono plac zabaw dla dzieci. W 1984 r. wymieniono część ogrodzenia wzdłuż ulic J. Piłsudskiego i Botanicznej, zaś w 1993 r. zmodernizowano ogrzewanie szklarni, zastępując przedwojenne piece koksowo - węglowe piecem gazowym.

Od 1 lipca 1997 r. Miejski Ogród Botaniczny został wyodrębniony z Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i usamodzielniał się, jako zakład budżetowy z własnym statutem, a od 1 stycznia 2000 r. jest miejską jednostką budżetową zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z listopada 1999 r.. Od 1998 r. prowadzi się w Ogrodzie stałą sprzedaż roślin tu uprawianych oraz zajęcia dydaktyczne dla młodzieży szkolnej. W styczniu 2006 r. Miejski Ogród Botaniczny uzyskał od Ministerstwa Środowiska status prawny ogrodu botanicznego, jako placówki naukowo - badawczej.

W chwili obecnej po pomiarach geodezyjnych i wytyczeniu na nowo granic, ogród ma kształt nieregularnego wieloboku, który zajmuje powierzchnię ok. 6,36 ha. Główne wejście do ogrodu (dla gości) znajduje się przy ulicy Piłsudskiego. W układzie przestrzennym ogrodu wyróżniamy: część botaniczną, parkową, plac zabaw oraz tereny gospodarcze ze szklarniami i palmiarnią.

Część botaniczna ogrodu jest skomponowana w układzie kwaterowym i nawiązuje do ogrodów w stylu francuskim, gdzie dominuje regularność i geometryczne kształty, a kwatery są przedzielone żywopłotem. Odmianą zupełnie stylowo częścią ogrodu jest tzw. część parkowa, która ma założenia typu krajobrazowego, tzw. ogrody angielskie. Styl geometryczny zostaje zamieniony naturalną swobodą krajobrazu, co podkreśla malowniczy staw otoczony wierzbami. Plac zabaw będący miejscem radości dla odwiedzających Ogród dzieci znajduje się w środkowej części ogrodu i posiada liczne urządzenia zabawowe oraz piaskownicę. Najbliżej terenów gospodarczych znajduje się kwatera, w której również można się dopatrzeć cech kompozycyjnych typu krajobrazowego. Są tu dwa stawy naturalne oraz sztuczne oczko wodne z wyspą pośrodku. Oczko jest połączone strumykiem ze znajdującym się w pobliżu alpinarium. Jest to miejsce szczególnie ulubione przez młode pary, które chętnie robią sobie tutaj zdjęcia ślubne. Tuż obok znajdują się zabudowania gospodarcze z budynkiem administracyjnym oraz szklarnie.

Aktualnie w kolekcji Miejski Ogród Botaniczny posiada około 5000 drzew, krzewów i krzewinek, liczne rośliny zielne w tym lecznicze i chronione. W palmiarni, kaktusiarni i szklarniach uprawianych jest około 350 gatunków i odmian roślin egzotycznych. Pochodzą z różnych stref klimatycznych całego świata. Ozdobą ogrodu są rośliny cebulowe oraz zielne (jednoroczne i dwuletnie), których liczba taksonów stale wzrasta. W 2004 roku założono na terenie Ogrodu Rosarium, które zostało obsadzone 2500 sztuk róż, różnych typów w 64 odmianach. Rośliny lecznicze nie stanowią może bardzo dużej kolekcji, ale rośnie w ogrodzie m.in. *Symphitum officinale*, *Melisa officinalis*, *Levistichum officinale*, *Betonica officinalis*. Również z gatunków rodzimych Ogród posiada kolekcję ok. 40 taksonów i należą do nich m.in. *Alchemilla* sp., *Astrantia major*, *Campanula*, *Juncus*, *Lysimachia*. Są też

interesujące byliny mające wybitnie charakter ozdobny, o efektownym wyglądzie czasem wynikającym z pięknych kwiatów, a czasem ich ozdobą jest ich piękny pokrój, czy barwa ulistnienia. Ważne dla ogrodu jest posiadanie skromnej wprawdzie kolekcji (kilkanaście gatunków) roślin objętych ochroną prawną. Z bardziej znanych, takich roślin Ogród posiada m.in. *Vinca minor*, *Viburnum populus*, *Aruncus sylvestris*, czy *Hedera helix*.

Pierwsza udostępniona do zwiedzania szklarnia to tzw. Palmiarnia, w której zgromadzono rośliny z wielu stron świata m.in. Australii, Azji czy Meksyku. Ekspozycja jest praktycznie każdego roku trochę inna. W palmiarni znajdują się również akwaria z rybkami, oraz oczko wodne z roślinami wodnymi. W drugiej szklarni – kaktusiarńi znajdują się liczne gatunki roślin z rodzin: Cactaceae oraz innych sukulentów z rodzin: Euphorbiaceae, Crassulaceae, Agavaceae, Liliaceae, Aizoaceae oraz Asclepiadaceae. W ogrodzie mamy także szklarnie, niedostępne dla gości. Są to obiekty, których funkcją jest produkcja i hodowla roślin na potrzeby części botanicznej i parkowej ogrodu, na wystroj palmiarni i kaktusiarńi oraz roślin przeznaczonych do sprzedaży.

Każdy ogród ma swoisty charakter i klimat. Stwarzają go wszystkie żyjące na jego terenie istoty, a zabrzański ogród jest swoistym azylem dla wielu zwierząt. Oprócz kaczek i owadów można tutaj spotkać liczne gatunki ptaków (z rzadszych: dzięcioły, sowy), drobne gryzonie oraz płazy i gady (żaby, rzekotka nadrzewna, zaskrońce). Są też wiewiórki, a można spotkać również łasice i jeże.

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu na podstawie Decyzji Ministra Środowiska Nr DOPog-4210-50-10240/06/kl z dnia 16.01.2006 r. prowadzi działalność ogrodu botanicznego zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. nr 92, poz. 880 z późn. zm.).

Zakresem działalności ogrodu botanicznego jest:

- Uprawa roślin określonego gatunku, różnych stref klimatycznych i siedlisk.
- Prowadzenie działalności naukowej (gromadzenie i udostępnianie materiału roślinnego, planowanie i prowadzenie badań naukowych).

- Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie pokrywającym się z profilem działalności ogrodu.
- Prowadzenie działalności popularyzatorskiej w zakresie swojej działalności.

Zgodnie z założeniami ww. decyzji Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu prowadzi uprawy roślin objętych ścisłą ochroną gatunkową tj. Języczkę syberyjską – *Ligularia sibirica* oraz Marsylię czworolistną *Marsilea quadrifolia*. Poza tym zajmuje się produkcją roślin z nasion pozyskanych z własnego materiału matecznego i nasion uzyskanych w wyniku współpracy z innymi Ogrodami Botanicznymi.

Miejski Ogród Botaniczny poza hodowlą roślin i kompletowaniem kolekcji prowadzi również działalność edukacyjną. Są organizowane konkursy ekologiczne, konferencje o tematyce ekologicznej, seminaria, sympozja oraz warsztaty popularyzujące ochronę środowiska i walory przyrodnicze, koncerty oraz imprezy cykliczne: Festiwal Ekologicznych Projektów Gimnazjalnych oraz Festiwal Kwiatów.

W celu spopularyzowania działalności Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu posiada on dobrze opracowaną, i aktualizowaną na bieżąco stronę internetową: www.mob-zabrze.pl.

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu jest jednostką budżetową Miasta Zabrze. Zgodnie ze Statutem celem działalności jest realizacja ustawowych zadań własnych miasta w zakresie świadczenia usług komunalnych o charakterze użyteczności publicznej, polegających na utrzymaniu i prowadzeniu obiektu zieleni komunalnej, wraz z całą infrastrukturą oraz udostępnianiu Ogrodu dla publiczności. Zadania te są realizowane poprzez odpłatne udostępnianie do zwiedzania kolekcji botanicznych, korzystania z placu zabaw oraz korzystania z wypoczynku w części parkowej.

Bardzo ważną funkcją Ogrodu szczególnie, że znajduje się on w wielkim mieście jest rekreacja i wypoczynek, wiele osób przychodzi by odpocząć wśród zieleni w ciszy i spokoju. Miejski Ogród Botaniczny posiada ładny i duży plac zabaw, na który bardzo chętnie przychodzą osoby z małymi dziećmi. Przy wejściu do Ogrodu przy zakupie biletów można też się zaopatrzyć w kwiaty doniczkowe. Są one bardzo popularne ze względu na niską cenę i unikalność gatunków.

Ciekawą inicjatywą było wystawienie inscenizacji sztuki „Balladyna” na terenie Ogrodu. Spektakl ten odbywał się w godzinach wieczornych, praktycznie po zamknięciu Ogrodu i cieszył się dużą popularnością.

Ponadto Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu od 2011 r. bierze udział w programie ”Rodzina na 5+”.

Poprawa estetyki Miasta Zabrze to również adaptacja do nowych funkcji wybranych obiektów zlokalizowanych na terenie Zabrza W 2012 r. Miasto otrzymało wyróżnienie w konkursie *Najlepsza przestrzeń publiczna Województwa Śląskiego 2012*, zorganizowanego przez Zarząd Województwa Śląskiego pod patronatem Marszałka Województwa Śląskiego, za realizację inwestycji w Zabrzu przy ulicy Roosevelta 32 pod nazwą *Rozbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku byłej WKU - na potrzeby Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Gliwicach*.

Ponadto Miasto Zabrze, aby **tworzyć jak najwięcej miejsc przyjaznych mieszkańcom buduje nowe i odnawia istniejące skwery, parki, zaułki, tereny zieleni miejskiej**.

Następnie Miasto Zabrze w ramach **projektów rewitalizacyjnych odnawia i remontuje budynki, co niewątpliwie sprzyja poprawie estetyki miasta**.

Projekty zrealizowane:

- Wymiana pokrycia dachu z eternitu na gonty bitumiczne - ul. Nyska 17,19;
- Wykonanie ocieplenia balkonów metodą lekką, moką z demontażem i utylizacją płyt azbestowych - ul. Pyki 8, 8a, 10, 10a;
- Renowacja budynków Teatru Nowego w Zabrzu przy Placu Teatralnym 1 wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia;

- Rewitalizacja obiektu parafialnego przy ulicy Floriana 9 - izolacja przyziemia, remont dachu i elewacji zewnętrznej domu szkoleniowo-konferencyjnego;
- Odnowienie elewacji oraz prace konserwatorskie nad detalem architektonicznym Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego w Zabrzu przy ulicy Klimasa 3. Inwestycja realizowana wspólnie z Miastem Zabrze. Projekt dotyczy rewitalizacji całego kwartału na rogu ulic 3 Maja i M. Lutra, chodzi o budynek kościoła i budynek byłej szkoły ewangelickiej, gdzie mieści się siedziba OPP nr 2. Budynek jest własnością Miasta Zabrze;
- Renowacja części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego: ul. Gen. De Gaulle’a 60, ul. Dworcowa 3, ul. Roosevelta 59, ul. Wolności 209, ul. Wolności 264, ul. Gen. De Gaulle’a 100, ul. Goethego 18, ul. Klimasa 2, ul. Kowalska 16;
- Przebudowa i remont Kościoła Wniebowzięcia NMP w Zabrzu przy ulicy Bytomskiej 111a;
- Modernizacja obiektu szkolnego wraz z przyległym terenem. Zabrze przy ulicy Zwrotniczej 13;

CH 4. Poprawa jakości środowiska naturalnego

Jednym z celów horyzontalnych Miasta Zabrze jest **poprawa jakości środowiska naturalnego ze wskazaniem na wspieranie działań proekologicznych**, aby ww. cel osiągnąć Miasto Zabrze realizuje:

- **Liczba i rodzaje edukacyjnych akcji ekologicznych i działań mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców Miasta Zabrze przeprowadzonych w 2012 r.**

W 2012 r. Miasto Zabrze dofinansowało imprezy ekologiczne organizowane przez podmioty zewnętrzne:

1. Dofinansowanie przedsięwzięcia ekologicznego pn. **„XIX Tydzień Ziemi”**, organizowanego przez Muzeum Górnictwa Węglowego. W ramach zadania dofinansowano przeprowadzenie warsztatów i prelekcji (26 warsztatów, 9 wykładów), organizację konkursów, w tym Turnieju Wiedzy Ekologicznej, aranżację i udostępnienie wystawy pokonkursowej. Kwota dofinansowania: 12 000,00 zł.
2. Cykl imprez organizowanych przez Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Pawłowie - dofinansowanie projektu pn. **„Powroty Do Natury - Czyli Ekologiczny Pawłów”**. Kwota dofinansowania: 9 340,90 zł.
3. Związek Harcerstwa Polskiego - Hufiec Zabrze - realizacja zadania publicznego pod nazwą: **„Ekologia - Wyzwanie XXI Wieku”**. Kwota dofinansowania: 9 902,88zł.
4. Partycypacja w kosztach organizacji konferencji pn. **„Systemy wspomagania w inżynierii produkcji”** organizowanej przez: Instytut Inżynierii Produkcji Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej organizowanej w miesiącu wrześniu 2012 r. Kwota dofinansowania: 9 998,94 zł.
5. W 2012 r. kontynuowano prowadzenie, interaktywnej strony internetowej, promującej działania proekologiczne w mieście Zabrzu, w tym m.in. kontynuację wykupienia domeny www.zabrze-eko.pl do dnia 02.07.2012 r., administrowanie interaktywną stroną, promowanie i nagłaśnianie, w formie artykułów, publikacji, działań związanych z promocją ekologii i edukacji ekologicznej.

6. Współorganizacja konferencji pn. „Gospodarka odpadami: wdrażanie nowego systemu gospodarki odpadami w Polsce, a doświadczenia francuskie”.

Z innych zadań organizowanych przez Miasto Zabrze należy wymienić dwie cykliczne imprezy tj.:

1. Konkurs „Zielone Zabrze”,
2. Konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży.

Ponadto w ramach przedsięwzięcia ekologicznego pn. **„XIX Tydzień Ziemi”** po raz VI w zakresie prowadzonej akcji „Sprzątanie Świata 2012 – Czyste Zabrze” zorganizowano konkurs plastyczny dla uczniów zabrzańskich szkół. W 2012 r. odbył się on pt. *„ Kocham, lubię, szanuję...nie śmieć”*. W konkursie wzięli udział uczniowie 37 Zabrzańskich placówek oświatowych, w czterech kategoriach wiekowych:

- szkoły podstawowe – klasy I – III
- szkoły podstawowe – klasy IV – VI
- gimnazja
- szkoły ponadgimnazjalne.

Komisja w dniu 21 listopada 2012 r., w skład której wchodził przedstawiciel Urzędu Miejskiego w Zabrzu, Doradca Prezydenta Miasta, wybrała i wyróżniła 37 z 450 zgłoszonych prac ww. konkursu. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 10 grudnia 2012 r. Na wszystkich przybyłych czekały konkursy, drobne niespodzianki oraz projekcja filmu

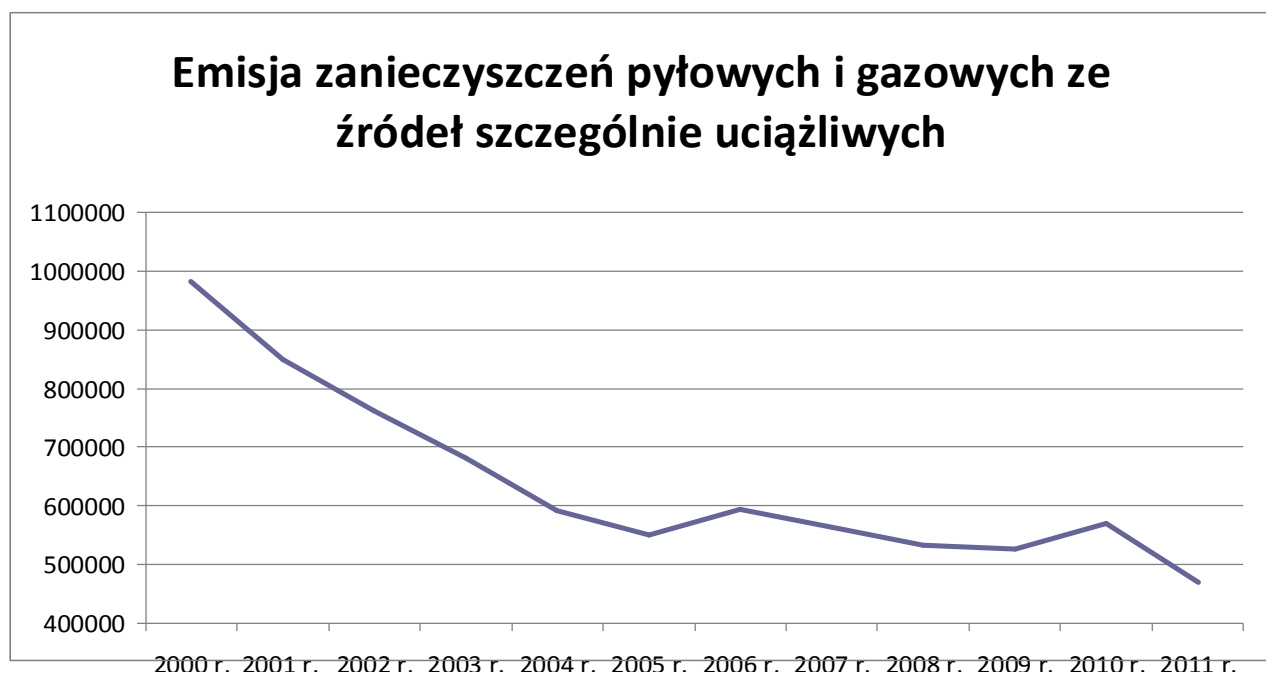
Dodatkowo w ramach projektu pn. **„Powroty Do Natury - Czyli Ekologiczny Pawłów”** po raz 16 zorganizowano coroczny konkurs na m.in. najpiękniejszy zieleniec, najpiękniejsze ogrody. Finał konkursu zgromadził ok. 200 uczestników, na którym rozdano nagrody oraz zorganizowano konkursy wiedzy

z zakresu ochrony przyrody. Zasadniczym celem konkursu jest pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania Miasta Zabrze poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony. Konkurs organizowano w V kategoriach (na najpiękniejszy balkon, ogród przydomowy, ogród działkowy, zieleniec na osiedlu, zieleniec przed zakładem pracy).

- **Przedsięwzięcia zorientowane na poprawę jakości powietrza.** Kształtowanie się emisji zanieczyszczeń (pyłowych i gazowych) wg podziału na źródło i rodzaj, oraz informacje na temat emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych (likwidacja niskiej emisji).

Poniżej na wykresie przedstawiono dane liczbowe dotyczące emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych ze źródeł szczególnie uciążliwych na terenie Miasta Zabrze w poszczególnych latach 2000-2011 r.

RYSUNEK. Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych ze źródeł szczególnie uciążliwych na terenie Miasta Zabrze w latach 2000- 2011.

Źródło: Analiza porównawcza dynamiki rozwoju miasta Zabrze i miast Aglomeracji Górnośląskiej,
październik 2012 r.

Na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach (www.katowice.pios.gov.pl) dostępne są dane o jakości powietrza w województwie śląskim.

Informacje o jakości powietrza w województwie śląskim:

Na terenie województwa śląskiego pracuje 16 automatycznych stacji monitoringu powietrza a łącznie ze stanowiskami manualnymi i pasywnymi do oceny jakości powietrza wykorzystuje się obecnie około 200 stanowisk pomiarowych: Mierzone parametry to: pył zawieszony PM10, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, ozon, kadm, nikiel, ołów, arsen i benzo(a)piren a od 2010 roku prowadzony jest również monitoring pyłu zawieszonego PM2,5 i monitoring rtęci.

System oceny jakości powietrza jest zgodny z przepisami prawa obowiązującymi w Unii Europejskiej, w tym wypełnia wymagania Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z maja 2008 r. w sprawie Jakości Powietrza i Czystego Powietrza dla Europy, ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz opiera się na przepisach wykonawczych do przedmiotowej ustawy. Przytoczone przy wynikach badań poziomy stężenie zanieczyszczeń wynikają z [rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu](#). Wyniki pomiarów są gromadzone w bazie danych WIOŚ w Katowicach, gdzie podlegają weryfikacji, są zatwierdzane i archiwizowane przez pracowników Inspektoratu.

Wyniki badań podlegają również udostępnianiu za zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ze stroną Śląski Monitoring Powietrza prezentującą wyniki pomiarów jakości powietrza jest powiązana strona [System Prognozowania Jakości Powietrza](#) redagowana przez Zakład Monitoringu i Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza w Katowicach, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział w Krakowie, w oparciu o bieżące wyniki badań ze stacji automatycznych.

Poniżej przedstawione zostały roczne wyniki pomiarów w Zabrze w 2012 r.

TABELA. Monitoring jakości powietrza. Stacja monitoringu: Zabrze, ul. Skłodowskiej - Curie 34, Raport roczny: 2012.

Parametr	Jednostka	Norma	Miesiąc												Rok
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Dwutlenek siarki (SO ₂)	µg/m ³		28	58	17	13	7	8	8	6	6	16	29	50	21
Tlenek azotu (NO)	µg/m ³		5	18	12	4	3	2	2	5	6	15	23	27	10
Dwutlenek azotu (NO ₂)	µg/m ³	40	27	40	31	25	20	18	20	23	24	31	38	42	29
Tlenek węgla (CO) (średnie ośmiogodz.)	mg/m ³	10	1,88	7,24	3,96	1,42	1,62	0,97	0,85	1,56	1,69	3,88	4,13	7,63	7,63
Ozon (O ₃) (średnie jednogodz.)	µg/m ³		33	35	44	65	75	67	58	61	42	24	15	19	45
Ozon (O ₃) (średnie ośmiogodz.)	µg/m ³	120	62	74	107	134	146	131	135	139	118	69	54	59	146
Tlenki azotu (NO _x)	µg/m ³	30	35	66	49	31	24	21	23	30	33	54	74	83	44
Pył zawieszony (PM10)	µg/m ³	40	55	139	73	42	35	30	42	36	35	65	93	118	63
Prędkość wiatru (WS)	m/s		1,6	1,5	1,4	1,4	0,9	0,8	0,7	0,6	0,7	0,8	0,9	1,1	1,0
Kierunek wiatru (WD)	° (stopnie)		211	180	236	186	170	215	198	206	207	188	170	183	196
Ciśnienie atmosferyczne (PA)	hPa		984	989	990	974	983	978	982	984	983	981	982	981	983
Temperatura (TP)	°C		-3,4	-8,6	2,4	7,6	13,3	14,4	16,4	16,8	12,1	6,4	3,7	-4,0	6,1

Wilgotność	%		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ilość opadu	mm		0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Promieniowanie słoneczne całkowite	W/m ²		27	55	109	160	198	172	172	168	114	71	31	20	106
Prom UVB - efektywny strumień W/m ²	W/m ²		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: <http://stacje.katowice.pios.gov.pl/monitoring/>

Przekroczenie dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza:

Ocenę jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Na terenie województwa śląskiego wydzielono 5 stref, w których dokonuje się oceny poziomów substancji w powietrzu. Do zanieczyszczeń, które uwzględnia się w ocenie ze względu na ochronę zdrowia należą: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów, tlenek węgla, ozon, pył PM10, pył PM2,5, arsen, benzo(α)piren, kadm oraz nikiel, natomiast ze względu na ochronę roślin: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon. Miasto Zabrze należy do strefy: aglomeracja górnośląska. Oceny jakości powietrza w województwie śląskim dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach i publikuje ją w raporcie o stanie środowiska oraz na stronie internetowej <http://www.katowice.pios.gov.pl>.

Na terenie Miasta Zabrze przy ulicy Marii Skłodowskiej – Curie 34 znajduje się stacja monitoringu powietrza, na której w ramach Śląskiego Monitoringu Powietrza prowadzone są badania jakości powietrza. Aktualne wyniki badań ze stacji pomiarowych można uzyskać na stronie internetowej Śląskiego Monitoringu Powietrza prowadzonej przez Zakład Monitoringu i Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza w Katowicach, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział w Krakowie (<http://stacje.katowice.pios.gov.pl/monitoring/>). Wojewódzki Inspektorat Ochrony

Środowiska w Katowicach na swojej stronie internetowej (<http://www.katowice.pios.gov.pl>) zamieszcza komunikaty i informacje o aktualnej jakości powietrza.

Na terenie województwa śląskiego występują m.in. przekroczenia pyłu zawieszonego PM10 zwłaszcza w okresach styczeń - marzec, październik - grudzień (sezon zimowy) w godzinach porannych, wieczornych i nocnych. Sytuacja ta jest powodowana m.in. spalaniem złej jakości paliw stałych, niskiej sprawności procesu spalania oraz niekorzystnymi warunkami meteorologicznymi (prędkość wiatru poniżej 1,5 m/s).

Od 2009 r. na terenie miasta realizowany jest Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE), który ma na celu ograniczenie niskiej emisji z palenisk domowych, co wpływa na poprawę parametrów fizykochemicznych powietrza. W ramach ww. programu osoby zainteresowane otrzymują dotacje na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na kotły efektywne i ekologiczne, zabudowę układów solarnych, docieplenie budynku oraz wymianę stolarki okiennej. Program ten jest finansowany z pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz wkładu własnego Mieszkańców. Modernizacja w ramach ww. programu objęła w 2012 r. zlikwidowanie 123 starych niewydajnych kotłów, zastępując je wysokosprawnymi kotłami ekologicznymi; zamontowano 120 instalacji kolektorów słonecznych; ocieplono ściany w 85 budynkach mieszkalnych a stropy w 86 budynkach mieszkalnych oraz wymieniono okna w 75 budynkach mieszkalnych.

W 2012 r. redukcja emisji pyłu zawieszonego nad terenem Miasta Zabrze wyniosła **7455 kg/rok**. Ogółem w latach 2009 - 2012 zredukowano emisję pyłu zawieszonego nad miastem Zabrze o **28 742 kg/rok**.

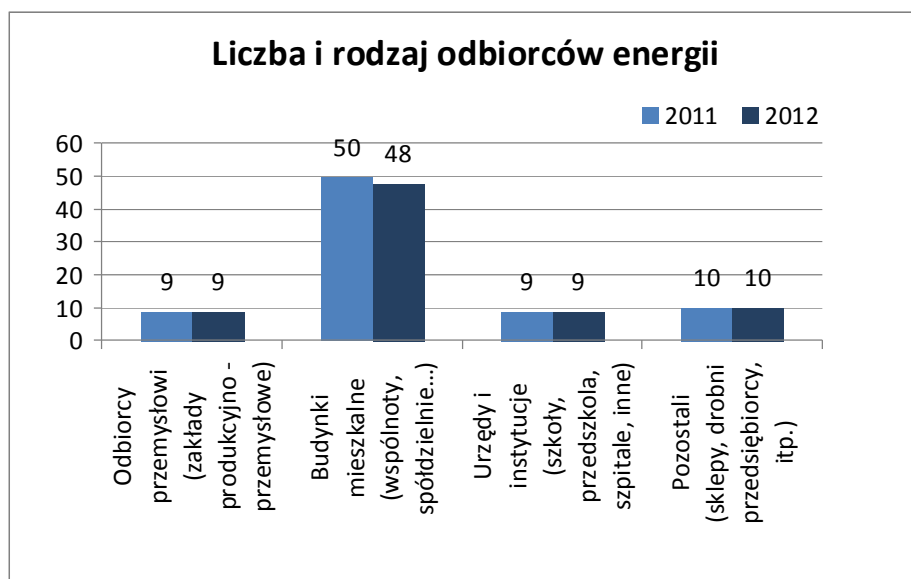
Zasadniczym celem *Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE)* jest ograniczenie emisji szkodliwych substancji emitowanych do atmosfery przez kotły zainstalowane w prywatnych domach jednorodzinnych. Ograniczenie tej emisji spowoduje poprawę stanu zdrowia i warunków życia mieszkańców oraz polepszenie walorów estetycznych regionu. Miasto posiada dokument pn.: „Program ograniczenia niskiej emisji na terenie miasta Zabrze” opracowany w grudniu 2008 r. Program został przyjęty uchwałą Nr XXXVI/459/09 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 16 lutego 2009 r. Założono, że Program realizowany będzie przez okres trzech lat. Z uwagi na bardzo duże zainteresowanie mieszkańców Zabrze Programem i wyczerpaniem zapisów dot. ilości inwestycji założonych do przeprowadzenia została podjęta uchwała Nr XVI/192/11 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 14 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze”. Od daty przyjęcia programu do dnia 31.12.2012 r. zostały złożone przez mieszkańców 1529 wnioski. Program ten realizowany jest poprzez wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na kotły efektywne i ekologiczne. W ramach programu możliwe jest również wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, takich jak energia słoneczna. Modernizacje prowadzone w ramach programu, oprócz wymiany nieefektywnego źródła oraz zabudowy układów solarnych, obejmują także docieplenie budynku, docieplenie dachu/ stropodachu oraz wymianę stolarki okiennej.

Najważniejszą zaletą Programu Ograniczenia Niskiej Emisji jest to, że każdy uczestniczący w nim Inwestor otrzyma w formie dotacji częściowe pokrycie nakładów poniesionych przy realizacji inwestycji. Przykładowo: mieszkaniec realizujący w ramach Programu modernizację kotłowni (kotła wraz z osprzętem), otrzyma pomoc od Miasta w wysokości 80% kosztów kwalifikowanych inwestycji, ale nie powyżej maksymalnej kwoty określonej w Regulaminie PONE. Regulamin zatwierdzony został Zarządzeniem Nr 949/WE/2009 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 12.11.2009 r., zaktualizowanym dnia 13 maja 2011 r. Zarządzeniem nr 308/WE/2011 oraz Zarządzeniem nr 97/WE/2012 z dnia 01 sierpnia 2012 r. Program realizowany jest przez Urząd Miejski w Zabrzu ze środków pochodzących z pożyczki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Operatorem

odpowiedzialnym za koordynację projektu i obsługę jego uczestników jest firma wybrana w drodze postępowania konkursowego.

- **Przedsięwzięcia zorientowane na zmniejszenie zanieczyszczenia wód** w ramach, których w 2011 r. realizowano Projekt Nr POIS.01.01.00-00-092/08 - „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zabrze. Etap II”. Realizacja Projektu ma na celu dostosowanie gospodarki wodno - ściekowej na terenie gminy Zabrze do wymagań Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych i stanowi ukończenie porządkowania gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji Zabrze, w celu spełnienia wymagań dyrektywy o oczyszczaniu ścieków komunalnych nr 91/271/EWG i wymogów krajowych dotyczących ochrony środowiska.
- **Przedsięwzięcia zorientowane na właściwe gospodarowanie odpadami** (w tym: modernizacja i rozbudowa Zakładu Segregacji oraz Kompostowania oraz system zbiórki odpadów)
- **Przedsięwzięcia zorientowane na zmniejszenie hałasu**
- **Przedsięwzięcia zorientowane na poszanowanie energii** w ramach, których Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. (ZPEC Sp. z o. o.) stale prowadzi inwestycje związane z poprawą jakości środowiska naturalnego. Inwestycje te polegają głównie na sukcesywnej wymianie sieci ciepłowniczych (wyeksploatowanych i ponad 30 - letnich). Sieci wykonane w technologii tradycyjnej wymieniane są na preizolowane, które ograniczają straty ciepła. Konsekwencją powyższych działań jest zmniejszenie strat ciepła, które bezpośrednio przekładają się na zmniejszenie ilości zużytego paliwa pierwotnego i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska. Sukcesywnie wymieniane są także stare pompy na nowe energooszczędne.

TABELA. Liczba i rodzaj odbiorców energii w latach 2011-2012

RYSUNEK. Liczba i rodzaj odbiorców energii

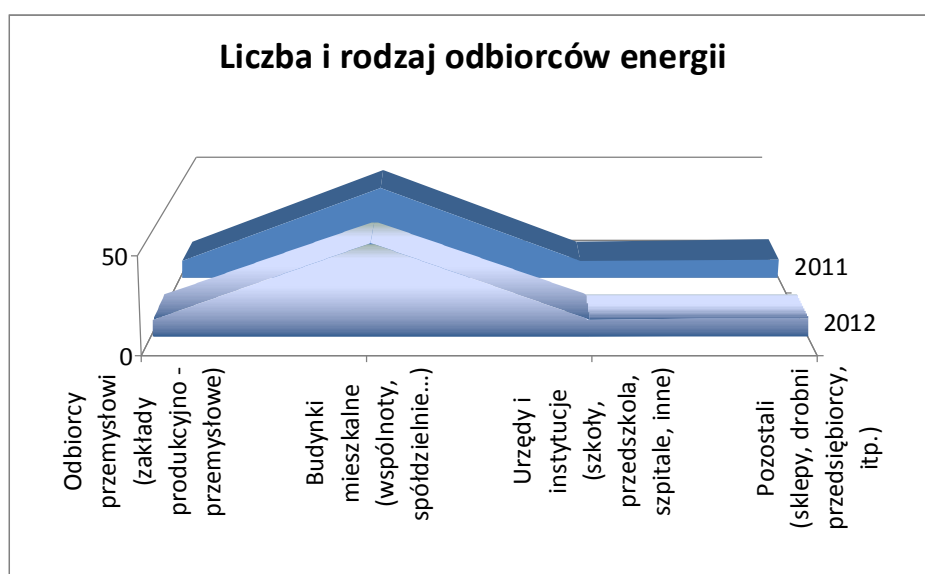
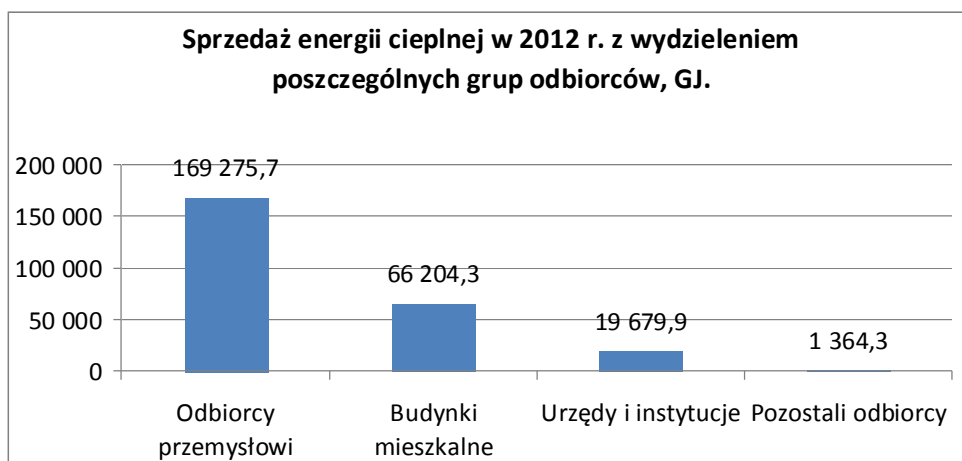

TABELA. Sprzedaż energii ciepłej w 2012 r. z wydzieleniem poszczególnych grup odbiorców [GJ]

- Inicjatywy w zakresie wdrażania nowych technologii proekologicznych

CH 5. Współpraca wielopodmiotowa

Do celu współpracy wielopodmiotowej Miasto Zabrze podąża poprzez dwa kierunki działań: aktywne poszukiwanie partnerów rozwoju miasta oraz zacieśnienie współpracy z podmiotami działającymi w mieście. W ramach tych kierunków podejmowane są następujące zadania:

- Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć w ramach koncepcji partnerstwa publiczno-prywatnego.
- Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć z sektorem obywatelskim Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć w ramach Górnośląskiego Związku Metropolitalnego.
- Współpraca z miastami partnerskimi.

Współpraca z zagranicą w 2012 r.:

Wykaz miast partnerskich:

- Sangerhausen (Niemcy) od 1983 roku; w 1998 roku umowa została przededagowana i powtórnie podpisana;
- Seclin (Francja) od 1987 roku;

- **Lund (Szwecja)** od 1990 roku;
- **Sonderborg (Dania)** od 1993 roku;
- **Hazleton (USA)** od 1994 roku;
- **Trnawa (Słowacja)** od 1995 roku, w 2005 roku umowa została przedłużona aneksem na kolejne lata;
- **Opawa (Czechy)** od 1998 roku;
- **Kaliningrad (Rosja)** od 1998 roku;
- **Równe (Ukraina)** od 2001 roku;
- **Zahle (Liban)** od 2007 roku;
- **Rotherham (Wielka Brytania)** – od 2007 roku;
- **Essen (Niemcy)** – od 2012 roku.

Ważniejsze wydarzenia związane z miastami partnerskimi oraz innego rodzaju współpracą z zagranicą w 2012r.:

- W marcu 2012 r. zorganizowane zostało polsko-szwedzkie seminarium pn. „Zrównoważony rozwój miast” z udziałem przedstawicieli Polsko - Szwedzkiej Platformy Zrównoważonej Energetyki, Ambasady Szwecji oraz szwedzkich miast: Lund i Enköping.
- W kwietniu 2012 r. zorganizowana została wizyta w Zabrzu grupy profesorów i studentów z Międzynarodowego Instytutu Przemysłowej Ekonomiki Środowiska w Lund – mieście partnerskim Zabrze w Szwecji, realizujących w Zabrzu projekt badawczy na temat potencjalnej produkcji biogazu.
- W kwietniu 2012 r. w Zabrzu przebywała młodzież z Trnawy – miasta partnerskiego Zabrze na Słowacji w ramach wymiany partnerskiej pomiędzy szkołami spożywczymi obu miast.
- W maju 2012 odbyły się IX Międzynarodowa Konferencja pn. „Innowacyjność w zarządzaniu obiektami przemysłowymi dla turystyki” oraz Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej z udziałem m.in. gości z miast partnerskich Zabrze.

- W czerwcu 2012 r. w Zabrze przebywała młodzież z miast partnerskich: Sangerhausen (Niemcy), Trnawy (Słowacja) i Równego (Ukraina) uczestnicząca w 15. Międzynarodowym Festiwalu Rysowania w Zabrze.
- W czerwcu 2012 r. grupa młodzieży z Zabrze przebywała na terenie północnej Francji. Celem wizyty było uczestnictwo drużyny polsko-francuskiej (uczniowie z Zabrze oraz przedstawiciele naszego miasta partnerskiego Seclin) w III Olimpiadzie Polsko- Francuskich Miast Partnerskich regionu Nord- Pas-de Calais w Libercourt. Drużynę Zabrze tworzyło 6 laureatów Frankofoniady, która w tym roku miała miejsce w III LO. Tegoroczna edycja rozgrywek olimpijskich francusko-polskich miast bliźniaczych regionu Nord - Pas-de-Calais została zorganizowana przez Stowarzyszenie Dom Polski we Francji, Regionalną Radę Generalną Regionu oraz społeczność d'Agglo d'Hénin-Carvin. W trakcie trwania olimpiady uczestnicy uczyli się nie tylko sportowej rywalizacji, lecz przede wszystkim nawiązywania więzi, tworzenia międzynarodowych przyjaźni oraz integracji.
- We wrześniu 2012 r. we współpracy z TVP Katowice została zrealizowana produkcja filmu o mieście partnerskim Trnawa. Film emitowany był we wrześniu 2012 r. w paśmie regionalnym TVP Info oraz od listopada 2012 r. emitowany jest w TV Zabrze. Film jest wykorzystywany przez Urząd Miejski w Zabrze przy wydarzeniach organizowanych z udziałem gości z zagranicy, a także wykorzystywany w formie materiałów zdjęciowych stanowiących tło dla programów TV Zabrze związanych ze współpracą z Trnavą.
- Na przełomie września i października 2012 r. w Zabrze przebywały oficjalne delegacje z miast partnerskich Zabrze: Sangerhausen (Niemcy), Seclin (Francja), Równe (Ukraina), Lund (Szwecja), Trnawa (Słowacja), Rotherham (Wielka Brytania) i Essen (Niemcy) uczestniczące w obchodach 90-lecia nadania Zabrze praw miejskich. Podczas tych uroczystości podpisano umowę o współpracy z Miastem Essen oraz protokół o dalszej współpracy z Miastem Seclin.

- W październiku 2012 r. w organizowanej w Zabrzu konferencji dotyczącej gospodarowania odpadami komunalnymi pn. „Nasze miasto, nasze odpady, nasza sprawa” uczestniczył przedstawiciel Ambasady Szwecji.
- W listopadzie 2012 r. w Międzynarodowej Konferencji „Kierunki rozwoju zarządzania zasobami ludzkimi”, która odbyła się w Zabrzu, uczestniczyli i dzielili się swoimi doświadczeniami przedstawiciele Miasta Rotherham (Wielka Brytania).
- W grudniu 2012 r. w Międzynarodowej Konferencji „Europejskie dobre praktyki na rzecz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych”, która odbyła się w Zabrzu uczestniczyli przedstawiciele miast partnerskich Zabrze: Seclin (Francja) i Essen (Niemcy).
- W 2012 r. przedstawiciele Miasta Zabrze uczestniczyli w obchodach świąt miast partnerskich: Seclin, Równe, Trnawa i Lund.
- W kwietniu 2012 r. delegacja Miasta Zabrze miała okazję poznać sposoby zarządzania odpadami charakterystyczne dla północnej Francji. Podczas wizyty studyjnej przedstawiciele Zabrze poznali kompetencje Aglomeracji Lens-Lievin, zadania wydziału do spraw waloryzacji i zarządzania odpadami, zwiedzili sortownie śmieci oraz wzięli udział w praktycznej prezentacji zmechanizowanej kolekty odpadów. We wrześniu 2012 r. w ramach wizyty studyjnej w Essen przedstawiciele Miasta Zabrze spotkali się m.in. z przedstawicielami Esseńskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Miasta (Entsorgungsbetriebe Essen GmbH) i zapoznali się ze sposobami zarządzania odpadami w Niemczech.

Z A Ł A C Z N I K I

DODATEK A

TABELA. Wykonanie Budżetu Miasta Zabrze za lata 2008-2012.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie za 2008 r.	Wykonanie za 2009 r.	Wykonanie za 2010 r.	Wykonanie za 2011 r.	Wykonanie za 2012 r.
	DOCHODY OGÓŁEM	609 299 484,96	820 712 844,48	786 332 507,97	634 098 186,64	769 464 055,47
	WYDATKI OGÓŁEM	652 430 963,34	952 892 546,69	841 966 662,53	641 901 191,07	734 745 302,90
w tym:						
1	bieżące	463 146 637,16	498 612 930,00	523 864 821,84	545 245 267,86	586 239 613,05
2	majątkowe	189 284 326,18	454 279 616,69	318 101 840,69	96 655 923,21	148 505 689,85

Załącznik nr 1**WYKAZ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH NA TERENIE MIASTA ZABRZE**

Lp.	Jednostka organizacyjna	Adres	Telefon
1.	Przedszkole Nr 1	ul. Reymonta 52	271-27-34
2.	Przedszkole Nr 3	ul. Św. Jana 8	271-62-66
3.	Przedszkole Nr 6 im. Chatka Niedźwiadka	ul. Jordana 59	272-26-27
4.	Przedszkole Nr 7	ul. Wolności 215	271-11-78
5.	Przedszkole Nr 8	ul. Płaskowickiej 3	271-49-61
6.	Przedszkole Nr 9	ul. Matejki 64	271-17-10
7.	Przedszkole Nr 11	ul. Fredry 21	271-37-84
8.	Przedszkole Nr 12	ul. Św. Urbana 2b	271-07-27
9.	Przedszkole Nr 14 im. Promyczek	ul. Ściegiennego 1	276-15-79
10.	Przedszkole Nr 16	ul. Korczoka 96	275-30-47
11.	Przedszkole Nr 18	ul. Rolnika 33	271-15-06
12.	Przedszkole Nr 19	ul. Konopnickiej 1	271-21-65
13.	Przedszkole Nr 20	ul. 3-go Maja 91 A	271-75-89
14.	Przedszkole Nr 23	ul. Ślęcza 9	271-86-94
15.	Przedszkole Nr 24	ul. Strażacka 1	271-06-32
16.	Przedszkole Nr 25	ul. Cieszyńska 33	271-26-04
17.	Przedszkole Nr 27	ul. Wojciecha 4a	271-44-11
18.	Przedszkole Nr 28 im. Janoscha	ul. Niedziałkowskiego 35	271-18-66
19.	Przedszkole Nr 29	ul. Paderewskiego 53	275-03-72
20.	Przedszkole Nr 32	ul. Ogórka 9	271-07-61
21.	Przedszkole Nr 33 im. Majki Jeżowskiej	ul. Sobieskiego 3b	271-46-87
22.	Przedszkole Nr 34 z Oddziałami Integracyjnymi	ul. Brysza 4	271-27-81
23.	Przedszkole Nr 35	ul. Chopina 26	271-25-27
24.	Przedszkole Nr 36	ul. Heweliusza 36	273-45-40
25.	Przedszkole Nr 38	ul. Zamenhoffa 4a	272-25-40
26.	Przedszkole Nr 39	ul. Ks. H. Pobożnego 5	272-28-65
27.	Przedszkole Nr 41	ul. Nyska 21	272-28-73
28.	Przedszkole Nr 43	ul. Klonowa 2	271-62-69
29.	Przedszkole Nr 45	ul. Kopalniana 7	274-11-57
30.	Przedszkole Nr 46	ul. Pokoju 37	271-88-00
31.	Przedszkole Nr 47	ul. Kalinowa 9	271-53-87
32.	Przedszkole Nr 48 z Oddziałami Integracyjnymi	ul. Kotarbińskiego 16	275-21-59
33.	Przedszkole Nr 49	ul. Sportowa 42	271-02-55

Lp.	Nazwa szkoły	Adres	Telefon
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	ul. Sportowa 5	271-37-69
2.	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Króla Jana III Sobieskiego	ul. Królewska 4	271-29-81
3.	Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Marii Curie- Skłodowskiej	ul. Klonowa 23	271-27-65
4.	Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Stanisława Wyspiańskiego	ul. Pokoju 41	271-19-74
5.	Szkoła Podstawowa Nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka	ul. Londzina 2	271-43-96
6.	Szkoła Podstawowa Nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza	ul. Gdańska 10	271-61-80
7.	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Księdza Jana Dzierżona	ul. Czołgistów 1	271-27-30
8.	Szkoła Podstawowa Nr 16 im. Wincentego Pstrowskiego	ul. Lompy 78	271-27-69
9.	Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Bohaterów Westerplatte	ul. Korczoka 98	271-26-61
10.	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Powstańców Śląskich	ul. Karczewskiego 10	271-27-83
11.	Szkoła Podstawowa Nr 21 im. Jurija Gagarina	ul. Bytomska 26	271-46-14
12.	Szkoła Podstawowa Nr 22 im. Władysława Broniewskiego	ul. Bytomska 94	271-43-02
13.	Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Tadeusza Kościuszki	ul. Pestaloczego 16	276-15-32
14.	Szkoła Podstawowa Nr 24 im. Norberta Krocza	ul. Tarnopolska 85	271-16-35
15.	Szkoła Podstawowa Nr 25 im. Jana Pawła II	ul. Kotarbińskiego 18	275-25-12
16.	Szkoła Podstawowa Nr 26 im. "Rodła"	ul. Ogórka 9	271-50-53
17.	Szkoła Podstawowa Nr 28	ul. Kosmowskiej 43	272-24-65
18.	Szkoła Podstawowa Nr 30	ul. Wawrzyńskiej 11	272-29-94
19.	Szkoła Podstawowa Nr 31	ul. Jordana 7	272-21-09
20.	Szkoła Podstawowa Nr 36 im. Juliana Tuwima	Pl. Warszawski 6	271-59-89
21.	Szkoła Podstawowa Nr 43 im. Leona Kruczkowskiego	ul. Buchenwaldczyków 25	271-36-64

Lp.	Nazwa szkoły	Adres	Telefon
1.	Gimnazjum Nr 9 im. Wojciecha Korfanteo	ul. Olchowa 2	271-55-01
2.	Gimnazjum Nr 12	ul. Niemcewicza 1	271-19-34
3.	Gimnazjum Nr 16 im. Bohaterów Monte Cassino	ul. Szenwalda 2	271-38-28
4.	Gimnazjum Nr 20	ul. Kasprowicza 7	271-37-46
5.	Gimnazjum Nr 24 im. Henryka Jordana	ul. Zamenhofa 56	272-23-48
6.	Gimnazjum Nr 25	ul. Kotarbińskiego 18	273-28-61
7.	Gimnazjum Nr 29	ul. Budowlana 26	272-27-61

L.p.	Jednostka organizacyjna	Adres	Telefon
1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących - Gimnazjum Nr 1 -I Liceum Ogólnokształcące	ul. Wolności 323	271-27-84
2.	Centrum Edukacji - Gimnazjum Nr 11 -IX Liceum Ogólnokształcące -Technikum Nr 1 -Szkoła Policealna Nr 1 -I Liceum Profilowane -I Liceum Profilowane dla Dorosłych	ul. 1 Maja 12	271-04-87 271-05-53
3.	Zespół Szkół Nr 3 im. rtm. Witolda Pileckiego -Gimnazjum Nr 15 -XI Liceum Ogólnokształcące -Technikum Nr 3 -Szkoła Policealna Nr 3 -III Liceum Profilowane	ul. 3 Maja 118	271-29-15
4.	Zespół Szkół Nr 4 im. Komisji Edukacji Narodowej -Gimnazjum Nr 5 -V Liceum Ogólnokształcące -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 4 -II Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące	ul. Zamkowa 2	274-62-93
5.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 -Gimnazjum Nr 2 -II Liceum Ogólnokształcące	ul. Piłsudskiego 29	271-27-66
6.	Zespół Szkół Nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego -Gimnazjum Nr 10 -VII Liceum Ogólnokształcące -Technikum Nr 7 -Szkoła Policealna Nr 2 -Technikum Uzupełniające Nr 3 -VII Liceum Profilowane	ul. Chopina 26	271-11-77
7.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 11 -Gimnazjum Nr 3 z Oddziałami Dwujęzycznymi -III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi	ul. Sienkiewicza 33	271-59-80
8.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 12 -Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi Nr 4 -IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Reja	ul. Andersa 64	272-22-22

9.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 13 im. Marii Skłodowskiej-Curie -Gimnazjum Nr 13 -VI Liceum Ogólnokształcące	ul. Wajdy 7	271-49-32
10.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 14 -Gimnazjum Nr 17 -VIII Liceum Ogólnokształcące	ul. Korczoka 98	277-54-82
11.	Zespół Szkół Nr 17 -Technikum Nr 8 -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1 -Szkoła Policealna Nr 4 -I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące -VIII Liceum Profilowane	ul. Piłsudskiego 58	278-55-79
12.	Zespół Szkół Nr 18 -Szkoła Podstawowa Nr 35 -Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych -Liceum Plastyczne	ul. Sitki 55	275-03-13
13.	Zespół Szkół Nr 20 -Szkoła Podstawowa Nr 42 z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika - Gimnazjum Nr 21im. Noblistów Polskich	ul. Gagarina 2	273-48-29 273-58-00
14.	Zespół Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego -Szkoła Podstawowa Nr 19 -Szkoła Mistrzostwa Sportowego -Gimnazjum Nr 19 -Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego -X Liceum Profilowane -XII Liceum Ogólnokształcące	ul. Płaskowickiej 2	271-18-23
15.	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego -Gimnazjum Nr 6 -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 7 -Centrum Kształcenia Ustawicznego: -Technikum Uzupełniające Nr 4 dla Dorosłych -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1 dla Dorosłych	ul. Zwrotnicza 11	271-61-19
16.	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego im. prof. Sylwestra Kaliskiego -X Liceum Ogólnokształcące -Technikum Nr 6 -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 6 -VI Liceum Profilowane	ul. Piłsudskiego 58	271-27-67

17.	Zespół Szkół Mechaniczno Samochodowych -Technikum Nr 2 -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 8 -Technikum Uzupełniające Nr 2	ul. Franciszkańska 4	275-26-87
18.	Zespół Szkół Ekonomiczno Usługowych -Technikum Nr 4 -IV Liceum Profilowane -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 9 -Szkoła Policealna Nr 5 -Technikum Uzupełniające Nr 1	pl. Traugutta 1	271-48-23
19.	Zespół Szkół Spożywczych im. Bronisława Hagera -Technikum Nr 5 -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 5 -Szkoła Policealna Nr 6 -Technikum Uzupełniające Nr 2 dla Dorosłych	ul. Franciszkańska 13	271-52-37
20.	Zespół Szkolno- Przedszkolny Nr 6 - Przedszkole Nr 30 -Szkoła Podstawowa Nr 34	ul. Sikorskiego 74	275-14-87
21.	Zespół Szkolno- Przedszkolny Nr 7 - Przedszkole Nr 31 -Szkoła Podstawowa Nr 11 -Gimnazjum Nr 7	ul. Daleka 2	271-43-54
22.	Zespół Szkolno- Przedszkolny Nr 8 - Przedszkole Nr 40 -Szkoła Podstawowa Nr 32 im. Roberta Bednorza	ul. Badestinusa 30	273-80-32
23.	Zespół Szkolno- Przedszkolny Nr 9 - Przedszkole nr 22 -Szkoła Podstawowa nr 46	ul. Gwarecka 15	274-48-13
24.	Zespół Szkolno- Przedszkolny Nr 16 - Przedszkole Nr 2 im. Dziecięcego Uśmiechu -Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Brzechwy	ul. Cmentarna 7	271-28-66
25.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 38 -Szkoła Podstawowa Nr 38 Specjalna -Gimnazjum Nr 38 Specjalne	ul. Damrota 33	271-28-82
26.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 39 -Szkoła Podstawowa Nr 39 Specjalna -Gimnazjum Nr 39 Specjalne	ul. Wolskiego 10	271-24-93
27.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 40 -Szkoła Podstawowa Nr 40 Specjalna -Gimnazjum Nr 40 Specjalne	ul. Bytomska 24	271-47-32

28.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 41 -Szkoła Podstawowa Nr 41 Specjalna -Gimnazjum nr 41 Specjalne	ul. Konopnickiej 3	271-37-29
29.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 42 -Szkoła Podstawowa Nr 47 Specjalna dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących -Gimnazjum Specjalne Nr 42 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących -XIII Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących - I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Specjalne -Liceum Profilowane Specjalne dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących -Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy -Szkoła Policealna Nr 8 Specjalna	ul. Sienkiewicza 43	271-87-70

L.p.	Jednostka organizacyjna	Adres	Telefon
1.	Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1	ul. Tarnopolska 50	271-76-09
2.	Młodzieżowy Dom Kultury Nr 2	ul. 3 Maja 12	271-59-11
3.	Ognisko Pracy Pozaszkolnej Nr 3	ul. Opolska 29	271-54-45
4.	Ognisko Pracy Pozaszkolnej Nr 4 –„Centrum Edukacji Twórczej”	ul. Korczoka 98	277-54-81
5.	Miejska Bursa Szkolna	ul. Franciszkańska 13	271-49-93
6.	Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego -Centrum Kształcenia Praktycznego -Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego -Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 -Szkoła Policealna Nr 9 dla Dorosłych -Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2 dla Dorosłych -Technikum Uzupełniające Nr 5 dla Dorosłych -II Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych -Gimnazjum Nr 1 dla Dorosłych	ul. 3 Maja 95	370-15-99
7.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. 3 Maja 91	271-19-51

CENTRUM EDUKACJI I DOSKONALENIA ZAWODOWEGO
„PUNKT 21”

**RANKING
ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W ZABRZU
W 2012 ROKU**

**POWIATOWY RAPORT ROCZNY
II/P/2012
CZĘŚĆ 1 - DIAGNOSTYCZNA**

Zabrze 2013

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Zabrze w 2012 roku

Opracowanie dla Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrze

© *Andrzej Kasperek*

Centrum Edukacji i Doskonalenia Zawodowego „Punkt 21”

Opracowanie redakcyjne i skład komputerowy: Andrzej Kasperek

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych dozwolone wyłącznie z podaniem źródła

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	4
II. Analiza i diagnoza	7
1. Bezrobocie i oferty pracy według zawodów	7
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	12
3. Podsumowanie.....	15
Załączniki.....	17
Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w Zabrzu. Stan w końcu 2012 roku	
Załącznik nr 2. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w Zabrzu w 2012 roku	
Załącznik nr 3. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w Zabrzu w 2012 roku	
Załącznik nr 4. T-I/P-6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Zabrzu w 2012 roku	
Załącznik nr 5. T-I/P-8. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Zabrzu w 2012 roku	

WSTĘP

Polityka kształcenia wymaga m.in. prognozy przyszłego popytu gospodarki (ryunku pracy) na różne kwalifikacje zawodowe. Prognozy te muszą być oparte na analizowaniu i monitorowaniu rynku pracy oraz na informacjach z zakładów pracy o planowanym zapotrzebowaniu na kadry. Jedną z metod dostarczających koniecznych do tworzenia polityki kształcenia zawodowego informacji jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Powiatowy raport pn. „*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Zabrze w 2012 roku*” realizowany jest na podstawie zapisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które nakładają na samorządy powiatowe „opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia”¹ oraz na systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdanie MPiPS-01). W raporcie stosowana jest klasyfikacja zawodów i specjalności obowiązująca od 1 lipca 2010 r.²

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH³

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym m.in:

- **Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki),⁴**
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997)⁵.

Podstawowe definicje

- ***monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych***, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

¹ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 nr 69 poz. 415 z późniejszymi zmianami), Art. 9

² Od 1 lipca 2010 r. obowiązuje klasyfikacja zawodów i specjalności wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537).

³ Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędem pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

⁴ A.Kasperek „*Kształcenie a rynek pracy w Zabrze w latach 1994-97. Analiza i monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*”, Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic, Gliwice 1999

⁵ Szerzej: B.Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA ROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – II/P)

Źródłem informacji do opracowania części I RAPORTU – II/P/2012 są:

- wygenerowane przy pomocy komputerowego programu „Syriusz” dane z załącznika 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2012 rok” i załącznika 2 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w 2012 roku” do sprawozdania MPiPS-01. Powyższe dane zawarte są w tabelach załączonych do raportu.
- roczne powiatowe raporty zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Zabrzu od roku 2005.

Mierniki stosowane do monitoringu

- 1) **Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k** ($\bar{N}_I^k$)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

$\bar{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w 2012 roku,

$\bar{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2012 roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12} \quad (2) \quad \bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

- 2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

$\bar{O}_I^k, \bar{B}_I^k$ są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Ponadto:

- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy lub nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej ($\bar{N}_I^k$), tzn. dla:

$\bar{N}_I^k > 1$, zawód jest nadwyżkowy,

$\bar{N}_I^k < -1$, zawód jest deficytowy,

$-1 \leq \bar{N}_I^k \leq 1$, zawód jest zrównoważony

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\bar{O}_I^k=0$ i $\bar{B}_I^k=0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę,

3) Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (5)$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu na koniec 2012 roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu na koniec 2012 roku.

Zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej⁶ w rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (Tabele 8,9,10, 11) nie uwzględniono zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodów wynoszą 9 i 0.

Przyjęto, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę w szkole lub na uczelni wyższej, nie później niż 12 miesięcy temu.

⁶ Pismo DRP-VII-4002-1-5-AM/13 z 28.02.2013

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

W Zabrzu na koniec 2012 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 8321, z czego 57% stanowiły kobiety. W porównaniu z końcem 2011 roku, liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła o prawie 600 osób.

Tabela 1. Struktura bezrobocia w Zabrzu na koniec 2012 roku

	ogółem bezrobotnych	w tym				
		kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
			ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
liczba bezrobotnych	8321	4750	396	258	1957	1196
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	100%	57%	5%	3%	24%	14%
odsetek kobiet w danej grupie bezrobotnych	-	57%	-	65%	-	61%

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Dziesięć zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (przyjmując, że osoby bez zawodu tworzą na potrzeby statystyki grupę „bez zawodu”) generuje ponad 40% zarejestrowanych bezrobotnych. Równocześnie w tych zawodach zarejestrowanych jest prawie 40% osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy (patrz *Tabela 2*).

Tabela 2. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie bezrobotnych w Zabrzu na koniec 2012 roku

kod zawodu	nazwa zawodu	liczba bezrobotnych	ogółem bezrobotnych	w tym*				
				kobiety	absolwenci		osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy	
					ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
000000	Bez zawodu	1172	14,1%	16,3%	29,0%	26,4%	0,9%	0,9%
522301	Sprzedawca	875	10,5%	17,2%	8,6%	12,4%	13,3%	20,9%
931301	Robotnik budowlany	287	3,4%	-	1,0%	-	4,0%	0,0%
911207	Sprzątaczką biurową	276	3,3%	5,6%	0,5%	0,8%	5,9%	9,4%
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	195	2,3%	2,2%	0,8%	0,8%	3,4%	3,5%
722204	Ślusarz	176	2,1%	0,3%	0,3%	-	2,0%	0,3%
515303	Robotnik gospodarczy	167	2,0%	1,4%	0,5%	-	3,5%	2,7%
711202	Murarz	108	1,3%	-	0,3%	-	1,4%	-
541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	97	1,2%	0,5%	0,3%	-	1,4%	0,7%
811101	Górnika eksploatacji podziemnej	97	1,2%	-	-	-	1,6%	-
	Razem 10 zawodów	3450	41,5%	43,6%	41,2%	40,3%	37,4%	38,5%

* odsetek w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Podobnie jak w poprzednich latach zdecydowanie największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (ponad 14%). W pierwszej „10” zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych, aż pięć utrzymuje się w niej od roku 2005 (*sprzedawca, sprzątaczką biurową, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik budowlany, ślusarz*) oraz grupa osób bez zawodu (patrz Tabela 2).

Tabela 3. Struktura i ranking 12* zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, w Zabrzu na koniec 2012 roku

lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek**	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
1	522301	Sprzedawca	875	261	13,3%	30%
2	911207	Sprzątaczką biurową	276	116	5,9%	42%
3	931301	Robotnik budowlany	287	78	4,0%	27%
4	515303	Robotnik gospodarczy	167	69	3,5%	41%
5	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	195	67	3,4%	34%
6	722204	Ślusarz	176	39	2,0%	22%
7	962902	Dozorca	96	37	1,9%	39%
8	811101	Górnik eksploatacji podziemnej	97	31	1,6%	32%
9	711202	Murarz	108	27	1,4%	25%
10	541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	97	27	1,4%	28%
11	411004	Technik prac biurowych	91	27	1,4%	30%
12	523002	Kasjer handlowy	90	27	1,4%	30%

* w czterech zawodach liczba bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy była taka sama

** odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie, do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Tych dwanaście zawodów generuje ponad 40% wszystkich osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (patrz Tabela 3). W tej grupie zawodów, aż sześć (*sprzedawca, sprzątaczką biurową, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technik prac biurowych [pracownik biurowy], robotnik budowlany, ślusarz*) utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku. Spośród 867 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Zabrzu na koniec 2012 roku, dla 74 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100% (tzn. wszyscy bezrobotni byli zarejestrowani powyżej 12 miesięcy). Ale aż 90% z nich to zawody, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W pozostałych 10% zawodów, zarejestrowane były 2 lub 3 osoby bezrobotne (patrz Załącznik 4). W grupie zawodów, w których zarejestrowano, co najmniej 10 osób bezrobotnych, dla 4 z nich wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0% (tzn. brak było osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy). Duża liczba osób bezrobotnych bez zawodu, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, nie przełożyła się na wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia (patrz Tabela 4).

Tabela 4. Ranking zawodów* według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w Zabrzu na koniec 2012 roku (fragment)

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek**	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
1	431290	Pozostali pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	10	8	0,4%	80%
2	332302	Zaopatrzeniowiec	11	7	0,4%	64%
3	331301	Księgowy	38	21	1,1%	55%
4	711502	Cieśla szalunkowy	11	6	0,3%	55%
5	532201	Opiekunka domowa	15	8	0,4%	53%
6	962906	Woźny	12	6	0,3%	50%
118	000000	Bez zawodu	1172	17	0,9%	1%
119	234201	Nauczyciel przedszkola	10	0	0%	0%
120	422402	Technik hotelarstwa*	20	0	0%	0%
121	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	18	0	0%	0%
122	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	11	0	0%	0%

* w rankingu umieszczono zawody (122), w których zarejestrowano, co najmniej 10 osób bezrobotnych

** odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie, do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Tylko 5% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni (patrz Tabela 1). Pomimo, iż absolwenci zarejestrowani są w 145 zawodach, to tylko 9 z nich (6%) generuje prawie 50% bezrobotnych w tej grupie (patrz Załącznik 1 i Tabela 5).

Tabela 5. Struktura i ranking zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w Zabrzu na koniec 2012 roku (fragment)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek absolwentów w stosunku	
		ogółem	absolwentów	do ogółu bezrobotnych absolwentów	do ogółu bezrobotnych w zawodzie
000000	Bez zawodu*	1172	115	29,0%	10%
522301	Sprzedawca	875	34	8,6%	4%
514101	Fryzjer	69	10	2,5%	14%
351203	Technik informatyk	34	8	2,0%	24%
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	59	7	1,8%	12%
411004	Technik prac biurowych	91	5	1,3%	5%
818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	81	5	1,3%	6%
422402	Technik hotelarstwa	20	5	1,3%	25%
325402	Technik masażysta	9	5	1,3%	56%
Razem dla 9 zawodów				49%	

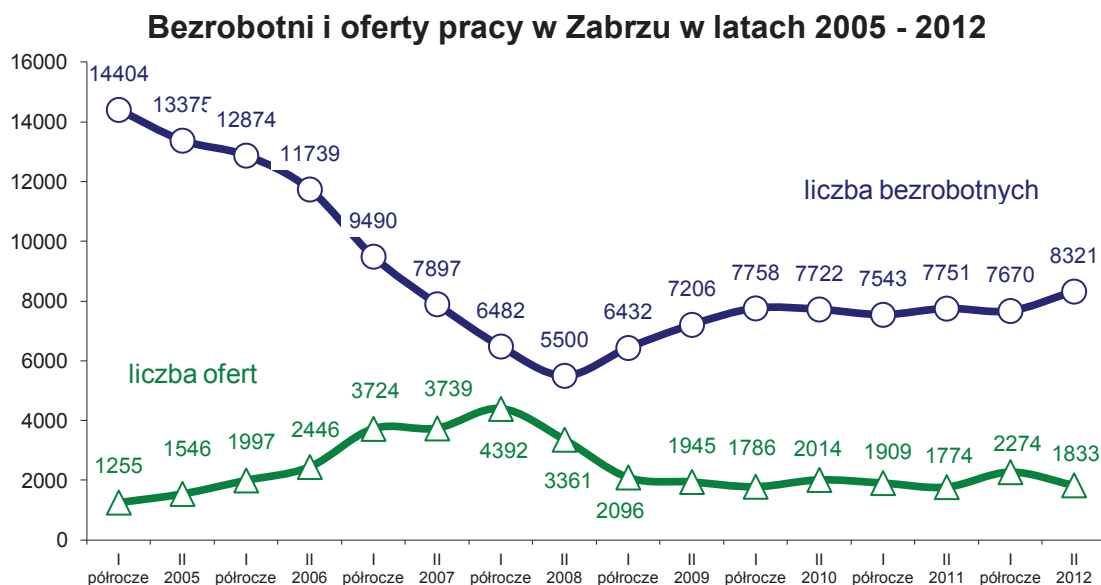
* głównie absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Po systematycznym – prawie trzykrotnym - spadku liczby bezrobotnych w latach 2005-2008 i równoczesnym wzroście ofert pracy w tym okresie (od 2801 w 2005 roku do 7753 w roku 2008),

w roku 2009 nastąpił gwałtowny wzrost liczby bezrobotnych (o prawie 2000 osób w porównaniu z końcem roku 2008) oraz prawie dwukrotny spadek ofert pracy. Po dwuletnim okresie względnej stabilizacji liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz ofert pracy, w 2012 roku nastąpił wyraźny wzrost liczby bezrobotnych (8321 osób), ale też lekki wzrost liczby ofert pracy (4107).

Wykres 1.

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Największe zapotrzebowanie (prawie 4% wszystkich ofert) dotyczyło *robotników budowlanych*. Poszukiwani byli również *robotnicy gospodarczy*, *opiekunowie osób starszych* oraz *górnicy eksploatacji podziemnej*. Spośród 10 zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku, aż dla trzech (*robotnik budowlany*, *technik prac biurowych [pracownik biurowy]*, *pracownik ochrony mienia i osób*) utrzymuje się ono niezmiennie wysokie od 2005 roku.

Tabela 6. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie ofert pracy w Zabrzu w 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w stosunku do ogółu ofert
931301	Robotnik budowlany	155	3,8%
515303	Robotnik gospodarczy	148	3,6%
341202	Opiekun osoby starszej	135	3,3%
811101	Górnik eksploatacji podziemnej	130	3,2%
911207	Sprzątaczkę biurową	122	3,0%
411004	Technik prac biurowych	118	2,9%
432103	Magazynier	112	2,7%
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	111	2,7%
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	105	2,6%
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	81	2,0%
Razem dla 10 zawodów			29,6%

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Analiza struktury osób bezrobotnych oraz ofert pracy w 2012 roku według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) pokazuje, że największa liczba osób bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji: *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (ponad 18% ogółu bezrobotnych), *Działalność niezidentyfikowana* (prawie 17%) oraz *Przetwórstwo przemysłowe* (ponad 12%) i *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (również ponad 12%). Największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło w sekcjach: *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (prawie 22% wszystkich ofert), *Budownictwo* (prawie 16%) oraz *Przetwórstwo przemysłowe* (ponad 13%) - patrz Tabela 7.

Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych oraz ofert pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w Zabrzu w 2012 roku

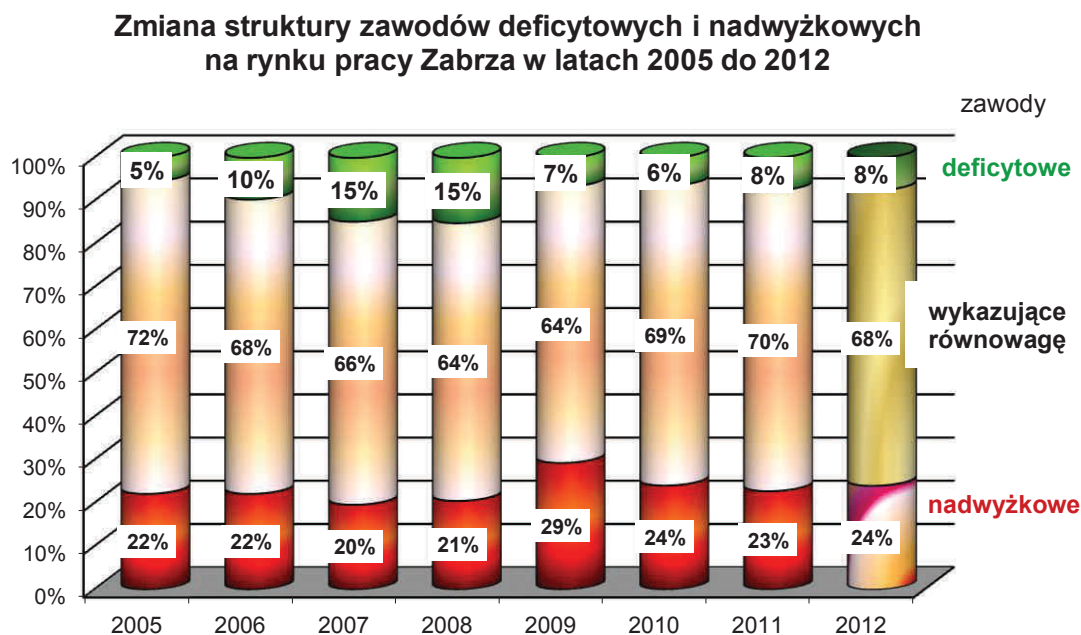
Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani w 2012r.	stan w końcu 2012r.	zgłoszone w 2012r.	stan w końcu 2012r.
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	119	71	113	0
Budownictwo	1159	777	646	64
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	94	91	29	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	127	94	106	32
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	112	122	58	1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	120	79	131	0
Działalność niezidentyfikowana	1823	987	0	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	328	164	146	6
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1319	764	931	190
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	303	207	97	4
Edukacja	257	163	233	1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1	1	0	0
Górnictwo i wydobywanie	226	160	110	1
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2012	1272	531	14
Informacja i komunikacja	64	37	47	10
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	342	240	203	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	17	8	0	0
Pozostała działalność usługowa	737	467	57	6
Przetwórstwo przemysłowe	1361	848	553	61
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17	17	2	0
Transport i gospodarka magazynowa	313	208	100	11
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	78	63	14	0

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

2. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane uzyskane z systemu „Syriusz”⁷ dla Zabrza, dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych (patrz *Załącznik 3 i 4*), zidentyfikowano w 2012 roku 336 elementarnych grup zawodowych oraz 985 zawodów/specjalności. W 86% (848) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 37% (367) zarejestrowano oferty pracy.

Wykres 2.

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę⁸. Zawody wykazujące równowagę stanowiły 68%⁹ ogólnej liczby zawodów. Nie wpływały one w zdecydowany sposób na zmiany na rynku pracy. Zawody deficytowe - czyli poszukiwane na rynku pracy - stanowiły 8% wszystkich zawodów. Zawody nadwyżkowe - tzn. takie, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie - stanowiły 24% wszystkich zawodów (patrz *Wykres 2*). Spośród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu (patrz *Tabela 8*). Wysoce nadwyżkowe były również zawody: *Kasjer handlowy*, *Technik ekonomista*, *Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych*, *Ekspedient pocztowy*.

⁷ Patrz: www.mz.praca.gov.pl/Puls2/

⁸ Patrz str. 6

⁹ Uwzględniono wszystkie zidentyfikowane zawody niebędące zawodami deficytowymi albo nadwyżkowymi.

Tabele 8 i 9 przedstawiają 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów¹⁰ w 2012 roku w Zabrzu. Wśród nich trzy są na poziomie wykształcenia wyższego (*Specjalista administracji publicznej, Politolog, Ekonomista*), a cztery na poziomie wykształcenia średniego – technicznego.

Tabela 8. Ranking¹⁰ zawodów nadwyżkowych w Zabrzu w 2012 roku - fragment (według wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodu równego zero)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	159,25	159,25	0
523002	Kasjer handlowy	0	11,92	11,92	0
331403	Technik ekonomista	0	10,00	10,00	0
932913	Sortowacz	0	5,67	5,67	0
931202	Kopacz	0	5,58	5,58	0
931101	Robotnik górniczy dołowy	0	4,42	4,42	0
931207	Robotnik torowy	0	4,42	4,42	0
524904	Hostessa	0	3,67	3,67	0
933301	Ładowacz	0	3,67	3,67	0
422402	Technik hotelarstwa	0	3,33	3,33	0
522201	Kierownik sali sprzedaży	0	2,92	2,92	0
933401	Pracownik rozkładający towar na półkach	0	2,58	2,58	0
242217	Specjalista administracji publicznej	0	2,33	2,33	0
751105	Rzeźnik - wędliniarz	0	2,25	2,25	0
263304	Politolog	0	2	2	0

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 9. Ranking¹⁰ zawodów nadwyżkowych w Zabrzu w 2012 roku- fragment (według wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodu różnego od zera)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
441201	Ekspedient pocztowy	0,08	4,33	4,25	0,0192
753105	Krawiec	0,17	7,17	7,00	0,0233
941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	0,08	2,25	2,17	0,037
263102	Ekonomista	0,08	1,92	1,83	0,0435
721102	Formierz odlewnik	0,08	1,92	1,83	0,0435
351203	Technik informatyk	0,25	5,67	5,42	0,0441
522301	Sprzedawca	4,83	104,17	99,33	0,0464
751201	Cukiernik	0,33	5,25	4,92	0,0635
832203	Kierowca samochodu osobowego	0,42	6,33	5,92	0,0658
311101	Laborant chemiczny	0,08	1,25	1,17	0,0667

¹⁰ Zgodnie z zaleceniem MPiPS (Pismo DRP-VII-4002-1-5-AM/13 z 28.02.2013) w rankingu zawodów nadwyżkowych nie uwzględniono zawodów (6) tzw. „pozostałych”, czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodów wynoszą 90. W Tabelach nie uwzględniono m.in. zawodu najbardziej nadwyżkowego: *Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych – 723190*, który posiadał najniższy wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu: 0,0172). Kolejne zawody to: *Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani – 524990*, *Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych – 723390*, *Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani – 818990*, *Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne – 911290*, *Pozostali monterzy elektroniki i serwisanci urządzeń elektronicznych – 742190*.

912102	Pracznia	0,08	1,25	1,17	0,0667
911202	Palacz pieców zwykłych	0,08	1,17	1,08	0,0714
751204	Piekarz	0,42	5,67	5,25	0,0735
514207	Technik usług kosmetycznych	0,08	1,08	1,00	0,0769
711502	Cieśla szalunkowy	0,17	2,17	2,00	0,0769

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabele 10 i 11 przedstawiają 30 najbardziej deficytowych zawodów¹¹. Wśród nich tylko dwa (*Specjalista do spraw szkoleń, Lektor języka angielskiego*) są na poziomie wykształcenia wyższego, a trzy są na poziomie wykształcenia średniego – technicznego.,

Tabela 10. Ranking zawodów deficytowych¹¹ w Zabrzu w 2012 roku - fragment
(przy zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
341202	Opiekun osoby starszej	11,25	0,42	-10,83	27
815702	Pracownik pralni chemicznej	1,33	0,08	-1,25	16
541309	Pracownik ochrony fizycznej II stopnia	1,00	0,08	-0,92	12
832205	Taksówkarz	1,00	0,08	-0,92	12
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	9,25	0,83	-8,42	11,1
711501	Cieśla	3,50	0,33	-3,17	10,5
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	2,42	0,25	-2,17	9,6667
332101	Agent ubezpieczeniowy	3,00	0,33	-2,67	9
712202	Głazurnik	1,50	0,17	-1,33	9
742203	Monter sieci telekomunikacyjnych	1,33	0,17	-1,17	8
722316	Wiertacz w metalu	0,58	0,08	-0,50	7
721204	Spawacz metodą MAG	5,83	0,92	-4,92	6,3636
722206	Ślusarz narzędziowy	1,00	0,17	-0,83	6
818303	Operator urządzeń pakujących	0,83	0,17	-0,67	5
242403	Specjalista do spraw szkoleń	0,42	0,08	-0,33	5
711903	Monter rusztowań	0,42	0,08	-0,33	5
811106	Operator ładowarki	0,42	0,08	-0,33	5
831204	Dyżurny ruchu kolejowego	0,42	0,08	-0,33	5
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	2,33	0,50	-1,83	4,6667
722402	Szlifierz ostrzarsz	0,75	0,17	-0,58	4,5
522302	Sprzedawca w branży mięsnej	1,08	0,25	-0,83	4,3333
522304	Sprzedawca w branży spożywczej	6,08	1,42	-4,67	4,2941
235301	Lektor języka angielskiego	0,33	0,08	-0,25	4
541901	Pracownik obsługi monitoringu	0,33	0,08	-0,25	4
741103	Elektryk	2,83	0,83	-2,00	3,4

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

¹¹ Zgodnie z zaleceniem MPiPS (Pismo DRP-VII-4002-1-5-AM/13 z 28.02.2013) w rankingu zawodów deficytowych nie uwzględniono zawodów (5) tzw. „pozostałych”, czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodów wynoszą 90. W Tabelach nie uwzględniono m.in. zawodów mieszczących się w statystycznej grupie zawodów *Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani* – 962990, który posiadał jeden z najwyższych wskaźników intensywności deficytu zawodu: 20). Kolejne zawody to: *Pozostali ślusarze i pokrewni* – 722290, *Pozostali kucharze* – 512090, *Pozostali opiekunowie dziecięcy* – 531190, *Pozostali pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni* – 331290.

Najbardziej deficytowymi zawodami w Zabrzu były: *Opiekun osoby starszej, Pracownik pralni chemicznej, Pracownicy ochrony fizycznej, Taksówkarz, Monter ociepleń budynków.*

*Tabela 11. Ranking zawodów deficytowych w Zabrzu w 2012 roku
(przy braku zarejestrowanych bezrobotnych)*

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	8,75	0	-8,75	MAX
712301	Monter ociepleń budynków	4,42	0	-4,42	MAX
722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	3,50	0	-3,50	MAX
721205	Spawacz metodą MIG	2,33	0	-2,33	MAX
833202	Kierowca ciągnika siodłowego	1,17	0	-1,17	MAX

źródło: dane PUP w Zabrzu (system komputerowy SYRIUSZ)

3. PODSUMOWANIE

- W Zabrzu na koniec 2012 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 8321 (o ponad 600 więcej niż na koniec 2011 roku).
- Kobiety stanowiły 57% ogółu bezrobotnych.
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w poprzednich latach - stanowiły osoby bez zawodu (ponad 16%).
- Dziesięć zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych generuje ponad 40% zarejestrowanych bezrobotnych.
- W pierwszej „10” zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych, aż pięć utrzymuje się w niej od roku 2005 (*sprzedawca, sprzątaczką biurową, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik budowlany, ślusarz*) oraz grupa osób bez zawodu.
- Tylko dwanaście zawodów generuje aż 40% wszystkich osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (patrz Tabela 3).
- W tej grupie zawodów, aż sześć (*sprzedawca, sprzątaczką biurową, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technik prac biurowych [pracownik biurowy], robotnik budowlany, ślusarz*) utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku.
- Tylko 5% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni.
- Tylko 9 zawodów generuje prawie 50% bezrobotnych absolwentów, mimo faktu, iż zarejestrowani są oni w 145 zawodach.
- Grupa absolwentów bez zawodu stanowi prawie 30% wszystkich absolwentów.
- W 2012 roku zarejestrowano w PUP w Zabrzu 4107 ofert pracy.

- Największe zapotrzebowanie (ponad 4% wszystkich ofert) dotyczyło *robotników budowlanych*. Poszukiwani byli również *robotnicy gospodarczy, opiekunowie osób starszych oraz górnicy eksploatacji podziemnej*.
- Spośród 10 zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku, aż dla trzech (*robotnik budowlany, technik prac biurowych [pracownik biurowy], pracownik ochrony mienia i osób*) utrzymuje się ono wysokie niezmiennie od 2005 roku.
- Największa liczba osób bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji *Handel hurtowy i detaliczny* – ponad 18%.
- Największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło w sekcji: *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (prawie 22% wszystkich ofert).
- Zawody deficytowe stanowiły 8% wszystkich zawodów.
- W grupie 30 najbardziej deficytowych zawodów tylko dwa (*Specjalista do spraw szkoleń, Lektor języka angielskiego*) są na poziomie wykształcenia wyższego, a trzy są na poziomie wykształcenia średniego – technicznego.
- Najbardziej deficytowymi zawodami w Zabrzu były: *Opiekun osoby starszej, Pracownik pralni chemicznej, Pracownicy ochrony fizycznej, Taksówkarz, Monter ociepleń budynków*
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 24% ogólnej liczby zawodów.
- Najbardziej nadwyżkową grupą jest grupa osób *Bez zawodu* oraz *Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych* – 723190 (wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu: 0,0172).
- Wysoce nadwyżkowe były również zawody: *Kasjer handlowy, Technik ekonomista, Ekspedient pocztowy*.
- W grupie 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów w 2012 roku w Zabrzu trzy są na poziomie wykształcenia wyższego (*Specjalista administracji publicznej, Politolog, Ekonomista*), a cztery na poziomie wykształcenia średniego – technicznego.
- Zawody wykazujące równowagę stanowią 68% wszystkich zawodów.

ORGANIZACJA I WSPÓŁORGANIZACJA CYKLICZNYCH IMPREZ KULTURALNYCH

TERMIN	NAZWA IMPREZY	O P I S
STYCZEŃ	KONCERT NOWOROCZNY	Koncert w wykonaniu solistów i Filharmonii Zabrzeńskiej
	WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY	W programie występy zespołów muzycznych i tanecznych, konkursy i aukcje.
	ZABRZAŃSKIE SPOTKANIA KOŁĘDOWE	Przeгляд chórów zabrzańskich z udziałem zaproszonych chórów spoza miasta
LUTY	„ZIMA W MIEŚCIE”	Zajęcia z dziećmi: gry, zabawy, zajęcia ruchowe, warsztaty artystyczne
	PRZEGLĄD CHÓRÓW SZKÓŁ MUZYCZNYCH I STOPNIA REGIONU ŚLĄSKIEGO	
MARZEC	OBCHODY URODZIN HORSTA JANOSCHA	Konkursy, projekcje, zabawy, inspirowane bajkami Horsta Eckerta - Janoscha
	ŚLĄSKI KONKURS PIANISTYCZNY	konkurs odbywa się co dwa lata
KWIECIEŃ	DNI PAPIESKIE	- rekolekcje poetyckie - koncert - maraton filmów papieskich
	ROCZNICE ZBRODNI KATYŃSKIEJ I KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	Uroczystość upamiętniająca Katyń oraz 96 ofiar katastrofy, smoleńskiej zorganizowana w Parku im. Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela
	TYDZIEŃ ZIEMI	Cykl imprez promujących ekologiczny tryb życia
OD 1.05. DO 30.09	KONCERTY LETNIE W OGRODZIE BOTANICZNYM	W pogodne, niedzielne popołudnia w sezonie letnim gra orkiestra dęta „Makoszowy” pod dyktando Henryka Mandrysa
MAJ	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA	- Msza św. w intencji Ojczyzny i piknik - złożenie kwiatów
	FESTIWAL KULTURY MŁODZIEŻY SZKOLNEJ IM. NORBERTA KROCZKA	Koncert Galowy Laureatów Festiwalu.
	MAJOWE GRANIE	Impreza plenerowa - występy gwiazd, heppening
	METROPOLITALNE ŚWIĘTO RODZINY	Koordynacja cyklu przygotowań do ponad 30. różnego rodzaju imprez – zasięg ponadregionalny
	JAZZ FESTIWAL	Cykl koncertów w wykonaniu czołowych gwiazd jazzu.
	ZABRZAŃSKI FESTIWAL ORKIESTR IM. E. CZERNEGO	W Festiwalu bierze udział ok. 10 orkiestr.
	NOC MUZEÓW	Oprócz zwiedzania obiektów muzealnych i zabytków organizatorzy przygotowują szereg imprez artystycznych.

CZERWIEC	MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL RYSOWANIA	Uczestnicy rysują postacie z modelu. Laureaci wystawiają swoje prace na wystawie pofestiwalowej w Zabrze i w Katowicach. Udział bierze ok. 1000 dzieci i młodzieży.
	FESTIWAL KWIATÓW	– spektakle dla dzieci - koncerty estradowe - tańczące fontanny - konkursy
	INDUSTRIADA ŚWIĘTO SZŁAKU ZABYTEKÓW TECHNIKI	Cykl imprez organizowanych w: ZKWK „Guido”, MM, MGW, Skansenie „Luiza” oraz przy Szybie Maciej
LIPIEC	LATO W TEATRZE	Impreza cykliczna organizowana od trzech lat w miesiącach wakacyjnych (lipiec). Nasz projekt jest atrakcyjną dla dzieci i młodzieży formą spędzania wakacji w sposób aktywny i twórczy, łączący elementy aktywnego wypoczynku z rozlicznymi działaniami, które mają służyć rozbudzaniu i pogłębianiu zainteresowań artystycznych, zdobywaniu wiedzy i konkretnych umiejętności z różnych dziedzin teatru, uczyć ekspresji twórczej, pracy zespołowej, a zarazem pogłębiać ich znajomość kultury regionu, historii i tradycji lokalnej. W warsztatach bierze udział około 60 dzieci. Pracują pod kierunkiem wykwalifikowanej kadry w kilku grupach: - aktorko-dramatycznej - lalkarskiej - wokalnno-tanecznej - kostiumowo-scenograficznej - promocyjno-dziennikarskiej Finałowym efektem pracy jest spektakl – prezentowany kilkakrotnie.
LIPIEC-SIERPIEŃ	MUZYCZNE LATO	W soboty letnie odbywają się koncerty plenerowe znanych gwiazd estrady, połączone z konkursem .
SIERPIEŃ	ROCZNICA POWSTAŃ ŚLĄSKICH	Uroczystość w Kończycach pod obeliskiem poświęconym poległym powstańcom śląskim, poprzedzona Mszą Św.
WRZESIEŃ	ZABRZAŃSKI FESTIWAL ORGANOWI IM. KS. ANTONIEGO CHLONDOWSKIEGO	Koncerty organowe w wykonaniu wspaniałych organistów z kraju i zza granicy. W różnych zabrzańskich kościołach. Dyr. Festiwalu: Waldemar Krawiec
	DOŻYNKI MIEJSKIE	Dożynki miejskie odbywają się w Dzielnicy Grzybowice. Wspaniała impreza plenerowa integrująca mieszkańców miasta.
	ŚWIĘTO MIASTA SKARBNIKOWE GODY	Impreza plenerowa - ponad 5.000 uczestników. Barwny przemarsz ulicami miasta dzieci, młodzieży, przedstawicieli firm, instytucji i klubów sportowych zakończony festynem rodzinnym w Parku Poległych Bohaterów.

	METROPOLITALNA NOC TEATRÓW	Cykliczna impreza (I edycja - 2010 rok), w której biorą udział największe teatry Metropolii, a także inne instytucje kultury – Gliwicki Teatr Muzyczny, Opera Śląska, Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, Śląski Teatr Tańca, Teatr Korez, Teatr Nowy , Teatr Rozrywki, Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego, Teatr Zagłębia, Centrum Scenografii Polskiej Oddział Muzeum Śląskiego. W tę niezwykłą noc widzowie mają okazję oglądać różnorodne spektakle teatralne, wystawiane w poszczególnych teatrach, a także brać udział w atrakcjach przygotowanych specjalnie na tę okazję: warsztatach - teatralnych, wokalnych, tanecznych, wystawach - dekoracji, rekwizytów teatralnych, plakatów, kostiumów, w pokazach charakteryzacji, nocnym zwiedzaniu teatrów, etc. Dzięki bezpłatnym „autobusom teatralnym” widzowie mogą przemieszczać się od Teatru do Teatru i korzystać w pełni z bogatej i różnorodnej oferty MNT. Inicjatorem i koordynatorem wydarzenia jest Metropolia „Silesia”, zapewnia także bezpłatną komunikację dla uczestników MNT.
1.10	ŚWIĘTO MIASTA MSZA ŚWIĘTA, KONCERT GALOWY	Koncert w wykonaniu solistów i Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzeńskiej. Zaproszone są delegacje wszystkich miast partnerskich.
PAŹDZIERNIK	ZABRZAŃSKIE DNI MUZYKI DAWNEJ – CYKL KONCERTÓW	Koncerty Zespołu Muzyki Dawnej „Allegro” oraz zaproszone zespoły uprawiające ten rodzaj muzyki
	MIĘDZYNARODOWA PARADA REGIONÓW	Koncerty i pokazy w wykonaniu zaproszonych zespołów folklorystycznych z różnych regionów Polski i zagranicy.
	OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL DRAMATURGII WSPÓŁCZESNEJ „RZECZYWISTOŚĆ PRZEDSTAWIONA”	Przegląd kilkunastu sztuk współczesnych z teatrów całego kraju. Imprezami towarzyszącymi jest czytanie dramatów, wydawanie gazetki festiwalowej, przegląd słuchowisk PR.
	MIĘDZYNARODOWE WARSZTATY ARTYSTYCZNE „BARWA I DŹWIĘK”	Warsztaty plastyczne i muzyczne z udziałem młodzieży zabrzeńskiej i z miast partnerskich, zakończone wystawą plastyczną i koncertem z udziałem Filharmonii Zabrzeńskiej.
LISTOPAD	NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI	- koncert orkiestry „Makoszowy” - Msza święta w kościele św. Anny - złożenie wieńców
	MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA Z CYKLU „KULTURA EUROPY ŚRODKOWEJ”	Dwudniowa konferencja z udziałem wybitnych naukowców z kraju i zagranicy specjalizujących się w aktualnej tematyce konferencji
	KONCERT „SERCE ZA SERCE”	Koncert galowy w wykonaniu znakomitych artystów poświęcony darczyńcom Fundacji połączony z wręczeniem statuetek Serca.
GRUDZIEŃ	OBCHODY ROCZNICY WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO	Msza święta w kościele św. Jadwigi, złożenie kwiatów pod krzyżem internowanych, spotkanie opłatkowe
	IDĄ ŚWIĘTA - PLAC Z FONTANNĄ	- kiermasz

	PRZY UL. 3 MAJA	- świąteczny program artystyczny - Betlejemskie Świećko Pokoju
	KONCERT ŚWIĄTECZNY	Orkiestra Symfoniczna Filharmonii z udziałem solistów
	SYLWESTER	Impreza plenerowa przed DMiT. Powitanie Nowego Roku z udziałem władz miejskich

Załącznik NR 4

Lp.	Nr zadania	Nazwa zadania	Nr umowy	Data podpisania umowy	kwota umowy	rodzaj	termin realizacji	zawieszenie %	Zapłacono w 2012	Wydano łącznie	Do zapłaty w 2013	Zakres	uwagi
1	WTW I/41/08	Budowa Trzech Domów dla wychowanków Centrum Wsparcia Kryzysowego dzieci i młodzieży	CRU/3920/2011	29.11.2011	565 305,38	roboty budowlane	09.2012	100%	565 305,38	583 509,38	0,00	Budowa nowego obiektu przy ul. Budowlanej.	Wybudowano obiekt i przekazano do eksploatacji
			CRU/3919/2011	29.11.2011	17 220,00	nadzór inwestorski	09.2012	100%	17 220,00		0,00		
			ZL/647/2012	09.09.2012	984,00	charakterystyka energetyczna	09.2012	100%	984,00		0,00		
3		Modernizacja obiektów szpitalnych przy ul. Zamkowej. Przełożenie zewnętrznych instalacji kolidujących z budową nowego pawilonu	CRU/386/2012	17.02.2012	367 206,88	roboty budowlane	06.2012	100%	367 206,88	378 272,65	0,00	Przełożenie zewnętrznych instalacji w tym KS, KD i CO kolidujących z budową nowego pawilonu	Przełożono instalację i przekazano do eksploatacji.
			CRU/477/2012	17.02.2012	11 065,77	nadzór inwestorski	06.2012	100%	11 065,77		0,00		

Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 1 w Zabrze ul Reymonta 1	CRU/324/2012	08.02.21	325 646,12	robota budowlana	07.2012	100%	325 646,12	335 486,12	Ocieplenie stropodachu, ocieplenie budynku oraz z elewacją oraz	Wykonano termomodernizację budynku i przekazano do
	CRU/325/2012	08.02.20	9 840,00	nadzór inwestorski	07.2012	100%	9 840,00	0,00		
Termomodernizacja budynku Szkoły podstawowej nr 17 w Zabrzu przy ul. Korczoka 98	CRU/783/2012	22.03.20	1 792 730,98	robota budowlana	10.2012	100%	1 730 046,33	1 779 246,33	Wymiana okien, ocieplenie budynku wraz z elewacją, ocieplenie dachu.	Wykonano termomodernizację budynku i przekazano do eksploatacji
		20.03.20		nadzór				0,00		
	CRU/760/2012	12	49 200,00	inwestorski	10.2012	100%	49 200,00	0,00		
Termomodernizacja Przedszkola nr 46 w Zabrzu przy ul Pokoju 37	CRU/1236/2012	15.05.20	524 740,63	robota budowlana	10.2012.	100%	524 740,63	557 809,26	Docieplenie dachu i ścian budynku wymiana C.O.	Wykonano termomodernizację budynku i przekazano do eksploatacji
	CRU/1237/2012	15.05.20	9 225,00	nadzór inwestorski	10.2012.	100%	9 225,00			
		03.10.20		robota						
	CRU/2734/2012	12	23 431,70	uzupełniając a	10.2012.	100%	23 431,70			
	ZL/766/2012	19.10.20	411,93	nadzór inwestorski	10.2012.	100%	411,93			
		18.12.20		robota						
	CRU/3571/2012	12	9 225,00	uzupełniając a	12.2012	100%	0,00			
Termomodernizacja Budynku ZCKOIZ przy ul. Piłsudskiego 58 I etap	CRU/1302/2012	29.05.20	1 491 994,71	robota budowlana	12.2012	100%	1 447 011,47	1 573 359,40	Docieplenie dachu, stropodachu, ścian oraz wymiana okien w sali gimnastycznej.	Wykonano termomodernizację budynku i przekazano do eksploatacji
	CRU/1343/2012	04.06.20	13 530,00	nadzór inwestorski	12.2012	100%	13 530,00			
		07.11.20		robota						
	CRU/3064/2012	12	75 541,00	dotatkowa	12.2012	100%	75 541,00			
		07.11.20		robota						
	CRU/3066/2012	12	37 276,93	uzupełniając a	11.2012	100%	37 276,93			
	ZL/910/2012	19.12.20	1 023,00	nadzór inwestorski	12.2012	100%	0,00			
Termomodernizacja Budynku ZCKOIZ przy ul. Piłsudskiego 58 II etap	CRU/1988/2012	27.08.20	1 018 714,34	robota budowlana	12.2012	100%	1 018 714,34	1 027 324,34	Budowa SWC instalacji C.W.U. i C.O.	Wykonano przebudowę instalacji i przekazano do eksploatacji
	CRU/1343/2012	04.08.20	8 610,00	nadzór inwestorski	12.2012	100%	8 610,00			
		24.12.20		robota						
	CRU/12/2013	12	39 887,66	uzupełniając a	12.2012	100%	0,00			
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno Przedszkolnego nr 6 w Zabrzu ul. Sikorskiego 34	CRU/2431/2012	24.09.20	360 547,53	robota budowlana	12.2012	100%	310 680,24	370 864,02	Docieplenie dachu i remont tarasu i oraz remont tarasu.	Wykonano docieplenie dachu i remont tarasu i przekazano do eksploatacji
	CRU/1525/2012		3 603,78	nadzór inwestorski	12.2012	10%	3 603,78			
	CRU/3517/2012	11.12.20	56 580,00	robota uzupełniając a	12.2012	100%	56 580,00			

5	WI/W I/10/0 4	Uzbrojenie budownictwa mieszkaniowego: Utworzenie ciągu pieszego- jezdniego wraz z budową odwodnienia i oświetlenia pomiędzy ul. Lenartowicza i l. Struga w Zabrze	CRU/109/2012	09.01.2012	86 141,93	robota budowlana	05.2012	100%	79 871,96	84 766,96	0,00	Utworzenie ciągu pieszego kostką betonową oraz wykonanie odwodnienia i oświetlenia ciągu pieszego	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/110/2012	09.01.2012	4 895,40	nadzór inwestorski	05.2012	100%	4 895,00		0,00		
6	WI/W I/24/1 0	Przebudowa i remont pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w budynku Przedszkola nr 48 w Zabrzu przy ul. Kotarbińskiego 16 I etap	CRU/1087/2012	17.04.2012	403 400,44	robota budowlana	09.2012	100%	403 400,44		0,00	Remont sanitariatów w tym wymiana instalacji wod-kan, instalacji elektrycznych, wymiana okładzin ściennych. Sale: wymiana podłóg i malowanie sal	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/2054/2012	16.04.2012	7 995,00	nadzór inwestorski	09.2012	100%	7 995,00	456 421,96	0,00		
			CRU/2398/2012	17.09.2012	44 151,49	roboty uzupełniające	09.2012	100%	44 151,49		0,00		
			ZL/719/2012	28.09.2012	875,03	nadzór inwestorski	09.2012	100%	875,03		0,00		
7	WI/W I/24/1 0	Przebudowa i remont sali gimnastycznej wraz z zapleczem sanitarnym socjalnym budynku Szkoły Podstawowej nr 25 w Zabrzu przy ul. Kotarbińskiego 18 I etap	CRU/1088/2012	17.04.2012	268 020,51	robota budowlana	09.2012	100%	245 119,60	250 654,60	0,00	Remont pomieszczeń socjalnych przy sali gimnastycznej. Wymiana instalacji wod-kan i elektrycznej, zmiana okładzin ściennych, podłogi, malowanie ścian	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/1053/2012	16.04.2012	5 535,00	nadzór inwestorski	09.2012	100%	5 535,00		0,00		
8	WI/W I/24/1 0	Remont dachu w SP25, przy ul. Kotarbińskiego II ETAP	CRU/3034/2012	07.11.2012	70 261,91	robota budowlana	12.2012	100%	62 109,10	63 560,50	0,00	Remont dachu nad pomieszczeniami socjalnymi przy sali gimnastycznej.	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/3217/2012	23.11.2012	1 451,40	nadzór inwestorski	12.2012	100%	1 451,40		0,00		
9	WI/W I/73/0 7	Budowa obiektów rekreacyjnych osiedlowo szkolnych. Budowa ogrodzenia terenu boisk sportowych wraz z piłkochwyłami na terenie osiedla Młodego Górnika w Zabrzu	CRU/939/2012	10.04.2012	65 590,81	robota budowlana	06.2012	100%	65 590,81	67 927,81	0,00	Ogrodzenie boiska i piłkochwyły	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/972/2012	18.04.2012	2 337,00	nadzór inwestorski	06.2012	100%	2 337,00		0,00		

10	W/W I/24/1 0	Przebudowa (modernizacja) zaplecza Sali gimnastycznej (pomieszczeń części socjalnej - szatnie, umywalnie, pomieszczenia sanitarne) w Szkole Podstawowej nr 42 w Zabrze przy ul. Gagarina 2 - II Etap	CRU/935/2012	30.03.2012	312 342,03	robota budowlana	07.2012	100%	304 129,33	336 016,23	0,00	Remont zaplecza sali gimnastycznej w tym wymiana instalacji elektrycznej oraz dostosowanie klatki schodowej do wymagań ppoż.	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/951/2012	05.04.2012	7 380,00	nadzór inwestorski	07.2012	100%	7 380,00		0,00		
			CRU/1818/2012	19.07.2012	23 941,22	robota uzupełniająca	08.2012	100%	23 941,22		0,00		
			ZL/565/2012	24.07.2012	565,68	nadzór inwestorski	07.2012	100%	565,68		0,00		
			CRU/1521/2012	28.06.2012	147 321,84	robota budowlana	09.2012	100%	117 845,99		29 475,85		
13	W/W I/24/1 0	Przebudowa i dostosowanie do przepisów ppoż. klatki schodowej w budynku Przedszkola nr 18 zlokalizowanego w Zabrzu przy ul. Rolnika 33	CRU/1817/2012	25.07.2012	3 468,60	nadzór inwestorski	09.2012	100%	3 468,60	152 410,90	0,00	Przebudowa klatki schodowej	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/2460/2012	25.09.2012	30 381,00	robota dodatkowa	09.2012	100%	30 381,00		0,00		
			ZL/720/2012	28.09.2012	715,31	nadzór inwestorski	09.2012	100%	715,31		0,00		
			CRU/1869/2012	16.07.2012	84 178,63	robota budowlana	08.2012	100%	84 178,63		0,00		
15	W/W I/20/0 5	Budowa sali gimnastycznej z zapleczem i łącznikiem - PRZEBUDOWA ZASILANIA wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ZSP Nr 6 w Zabrzu przy ul. Sikorskiego 74.	CRU/2582/2012	05.10.2012	13 423,62	robota budowlana	11.2012	100%	0,00	0,00	13 423,62	Przebudowa zasilania	Wykonano i przekazano do eksploatacji
16	W/W I/20/0 5	Budowa sali gimnastycznej z zapleczem i łącznikiem - PRZEBUDOWA ZASILANIA wraz z infrastrukturą towarzyszącą w SP Nr 21 w Zabrzu przy ul. Bytomska 2	CRU/2583/2012	05.10.2012	13 470,17	robota budowlana	11.2012	100%	13 470,17	13 470,17	0,00	Przebudowa zasilania	Wykonano i przekazano do eksploatacji

17		Budowa sali gimnastycznej z zapleczem i łącznikiem - zabudowa aparatu grzewczego w ZSP Nr 6 w Zabrze	CRU/1986/2012	28.08.2012	32 595,00	robota budowlana nadzór	09.2012	100%	32 595,00	34 440,00	0,00	Dodatkowa instalacja C.O.	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/1984/2012	28.08.2012	1 845,00	inwestorski	09.2012	100%	1 845,00		0,00		
18		Budowa sali gimnastycznej z zapleczem i łącznikiem zabudowa aparatu grzewczego w SP Nr 21 w Zabrzu	CRU/3260/2012	09.11.2012	43 050,00	robota budowlana nadzór	12.2012	100%	43 050,00	44 895,00	0,00	Dodatkowa instalacja C.O.	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/3081/2012	06.12.2012	1 845,00	inwestorski	12.2012	100%	1 845,00		0,00		
19	WI/WI/24/2010	Remont muru oporowego placu szkolnego Zespołu Szkół Sportowych przy ul. Płaskowickiej 2 w Zabrzu	CRU/1839/2012	16.07.2012	511 655,10	robota budowlana nadzór	12.2012	100%	505 922,36	515 762,36	0,00	Przebudowa muru oporowego wokół budynku	Wykonano i przekazano do eksploatacji
			CRU/1965/2012	24.08.2012	9 840,00	inwestorski	12.2012	100%	9 840,00		0,00		
20	WI/WI/10/04	Uzbrojenie Budownictwa Mieszkaniowego. Budowa wjazdów na teren posesji, Zjazdów z ul. Heweliusza i Zonna, dojazdów wewnętrznych, a także niezbędnej infrastruktury.	CRU/2109/2012	05.09.2012	1 522 161,99	robota budowlana	11.2012	100%	1 405 741,78	1 425 451,52	0,00	Dokończenie robót w zakresie wykonania nawierzchni z kostki betonowej i zagospodarowanie terenu	Wykonano
			CRU/3775/10	18.11.2010	19 709,74	nadzór inwestorski	11.2012	100%	19 709,74		0,00		
21	-	Budowa placów zabaw w ramach rządowego programu Radosna Szkoła	umowy realizowane przez szkoły	-	562 313,55	robota budowlana	11.2012	100%	562 313,55	562 313,55	0,00	Wybudowano i odebrano place zabaw realizowane w ramach programu Radosna Szkoła w n/w placówkach: Szkoła Podstawowej nr 35 ul. Sitki 55 (Kończyce) Szkoła Podstawowej nr 21 ul. Bytomska 26 (Biskupice) Zespół Szkół Specjalnych nr 38 ul. Damrota 33 (Centrum) Szkoła Podstawowej nr 5 ul. Królewska 4 (Centrum)	Wykonano i przekazano do eksploatacji
23		Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z budową siłowni zewnętrznej na terenie Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu Kończycach przy ul. Dorotki 3.	CRU/1897/2012	25.07.2012	52 139,70	robota budowlana	09.2012	100%	52 139,70	52 139,70	0,00	Budowa siłowni zewnętrznej na terenie Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu Kończycach przy ul. Dorotki 3 -	Wykonano i przekazano do eksploatacji

11 116 401,74

10 698 141,69

ZAŁĄCZNIK NR 5

REJESTR OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH - STAN W DNIU 01.01.2013 R.						
Lp	NAZWA POTOCZNA - NUMER NA RYSUNKU: „OBSZARY MIASTA ZABRZE OBJĘTE OBOWIĄZUJĄCYMI MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO” Pełna nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	1) numer i data uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP		Powierzchnia planu (w ha)	Procent powierzchni miasta objęty planem (%)	
		2) numer i data uchwały o przyjęciu MPZP				
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego, data publikacji, pozycja				
		4) data wejścia w życie				
1	DZIELNICA MACIEJÓW – 1 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrze	1)		211,02	2,62	
		2) XLI/467/97 z dnia 13.10.1997				
		3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 (poz. 17)				
		4) 21.02.1998 (30 dni)				
2	PARK PILECKIEGO - 3 (w 2011 zmiana nazwy parku) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku imienia generała Karola Świerczewskiego w Zabrze	1) XXX/345/96 z dnia 25.11.1996		91,54	1,14	
		2) IV/40/98 z dnia 14.12.1998				
		3) Dz. Urz. Al. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 (poz. 833)				
		4) 09.06.1998 (14 dni)				
3	KORFANTEGO - 7 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfante go z drogą nr 4 w Zabrze	1) XXX/342/96 z dnia 25.11.1996		Pow. przed zmianami - 30,63 ha częściowa zmiana: pkt. 19 19,36	0,38 0,24	
		2) IV/41/98 z dnia 14.12.1998				
		3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 (poz. 596)				
		4) 10.05.1999 (14 dni)				
4	PIŁSUDSKIEGO - PKP - 4	1)		14,15	0,18	
		2) XXVII/425/00 z dnia 18.12.2000				

	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 Poz. 78 4) 14.02.2001 (14 dni)		
5	DTŚ - 2 Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zaborzu Zaborzu	1)	Pow. przed zmianami - 396,93 ha częściowa zmiana: pkt. 11 pkt. 18 356,82	4,94 4,44
		2) XIV/119/03 z dnia 07.07.2003r.		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 (poz. 2297)		
		4) 15.09.2003r. (14 dni)		
6	KOPERNIKA - 8 Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zaborzu	1) XXXI/488/01 z dnia 09.04.2001	138,66	1,72
		2) XVIII/155/03 z dnia 10.11.2003r.		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 (poz. 519)		
		4) 19.03.2004r. (14 dni)		
7	CENTRUM C - 6 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze – obszar „C”	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000	119,44	1,49
		2) XXV/261/04 z dnia 27.04.2004r.		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 54 z dnia 29.06.2004 (poz. 1685)		
		4) 13.07.2004r. (14 dni)		
8	CENTRUM A - 5 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze – obszar „A”	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000	33,17	0,41
		2) XXVIII/289/04 z dnia 05.07.2004		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 (poz. 2452)		
		4) 22.09.2004 (14 dni)		

9	ZABRZE PÓŁNOC - 10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze	1) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003	600,00 częściowa zmiana pkt. 14 584,45	7,46
			2) XLIII/562/09 z dnia 14.09.2009		
			3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)		
			4) 04.01.2010 (30 dni)		
10	GRZYBOWICE PRZEMYSŁ - 9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice	1) XXIII/223/04 z dnia 08.03.2004	153,14	1,90
			2) XLIII/563/09 z dnia 14.09.2009		
			3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)		
			4) 04.01.2010 (30 dni)		
11	DTŚ – TEREN 17M - 11	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zaborzu Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M	1) XLIII/559/09 z dnia 14.09.2009	1,26	0,02
			2) LVIII/759/10 z dnia 13.09.2010		
			3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3554)		
			4) 09.12.2010 (30 dni)		
12	SŁONECZNA DOLINA - 12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zaborzu	1) XII/143/07 z dnia 02.08.2007	102,62	1,28
			2) LVIII/760/10 z dnia 13.09.2010		
			3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3555)		
			4) 09.12.2010 (30 dni)		
13	NOWE MIASTO PÓŁNOC - 13	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/275/08 z dnia 17.03.2008 2) LX/785/10 z dnia 08.11.2010	126,94	1,58	

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosza	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 (poz. 480) 4) 03.03.2011 (30 dni)		
14	ZABRZE PÓLNOC – TEREN B.31 - 14 Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG, PP, SM, UR	1) II/16/10 z dnia 13.12.2010	15,55	0,19
		2) XII/125/11 z dnia 04.07.2011		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 (poz. 3475)		
		4) 22.09.2011 (30 dni)		
15	ZWAŁ SOŚNICA - 15 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”	1) XXXIII/429/08 z dnia 15.12.2008	88,53	1,10
		2) XVI/193/11 z dnia 14.11.2011		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 (poz. 5679)		
		4) 21.01.2012 (30 dni)		
16	GRZYBOWICE OSIEDLE - 16 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice	1) XVII/150/03 z dnia 23.10.2003	275,67	3,43
		2) XV/160/11 z dnia 17.10.2011		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 56)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
17	NOWE MIASTO POŁUDNIE - 17 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Skłodową	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/274/08 z dnia 17.03.2008	246,79	3,07
		2) XVI/194/11 z dnia 14.11.2011		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 57)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
18	DTŚ – BIELSZOWICKA – 19	1) XLIII/560/09 z dnia 14 września 2009r.	38,85	0,48

		2) XXVIII/404/12 z dnia 17.09.2012		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4323)		
		4) 01.12.2012 (30 dni)		
19	KORFANTEGO – ZMIANA - 18	1) XXXII/410/08 z dnia 17 listopada 2008r.		
		2) XXVIII/405/12 z dnia 17.09.2012		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4324)	11,27	0,14
		4) 01.12.2012 (30 dni)		
RAZEM			2 629,23	32,7
POWIERZCHNIA MIASTA [HA]			8 040,00	

K.1.2. Uzbrajanie w infrastrukturę techniczną terenów inwestycyjnych

W ramach dofinansowania przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Miasto przeprowadza działania studyjno – koncepcyjne zmierzające do odpowiedniego przygotowania, a następnie udostępnienia potencjalnym inwestorom terenów inwestycyjnych Miasta. W ramach realizacji projektów w 2012 roku zostały opracowane wymienione poniżej dokumentacje:

1. Teren inwestycyjny znajdujący się przy ul. Handlowej oraz teren inwestycyjny znajdujący się na granicy z Bytomiem
 - ocena stanu infrastruktury technicznej;
 - analiza kosztowa uzbrojenia;
 - kompleksowe badania geotechniczne, w tym określenie warstw geologicznych, nośności gruntu, poziomu lustra wód gruntowych,
 - harmonogramy procesu inwestycyjnego,
 - analizy kosztowe makroniwelacji,
 - raport o oddziaływaniu na środowisko naturalne,
 - dokumentacja drogi dla terenu przy ul. Handlowej (projekt budowlany i wykonawczy z uzyskaniem pozwolenia na budowę oraz wykonanie dokumentacji środowiskowej).
2. Teren inwestycyjny zlokalizowany w północnej części miasta Zabrze na granicy dzielnic: Mikulczyce, Rokietnica i Biskupice (KSSE)
 - raport o oddziaływaniu na środowisko naturalne;
 - dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana w zakresie infrastruktury drogowej;
 - dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej;
 - dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla sieci wodociągowej wraz z hydrantami;
 - dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla sieci gazowej;
 - dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla sieci elektroenergetycznej;
 - dokumentacja techniczna i projektowo – budowlana dla przebudowy istniejącej sieci.

W ramach projektu „Budowa drogi dostępowej do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Zabrzu” powstała droga łącząca ulice: Ofiar Katynia i Ziemska.

K.1.3. Usprawnienie działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów

PR.1.3.1. Przygotowanie zbioru ofert inwestycyjnych

W 2012 r. przeprowadzona została kampania reklamowa terenów inwestycyjnych w Zabrzu w celu:

- zwiększenia liczby osób lub przedsiębiorstw zainteresowanych uruchomieniem nowych inwestycji na terenie miasta Zabrze;
- poinformowania grupy docelowej o istnieniu atrakcyjnych terenów inwestycyjnych w Zabrzu i zachęta do skorzystania z możliwości uruchomienia tam nowych inwestycji;
- upowszechnienia wizerunku Zabrze, jako miasta przyjaznego inwestorom.

W ramach kampanii reklamowej opracowano serwis internetowy www.portaldlainwestora.um.zabrze.pl. Stworzony portal w łatwy i prosty sposób udostępnia ofertę inwestycyjną miasta Zabrze. Przedstawia on zabrzańskie tereny inwestycyjne wraz z wizualizacjami oraz materiałem filmowym.

Ponadto w ramach promocji terenów inwestycyjnych Miasta Zabrze stworzono System Bannerów Internetowych umieszczanych na portalach branżowych oraz przeprowadzono kampanię reklamową Google „AdWords”.

Zadanie realizowane zostało w ramach projektu pn. „Zabrze – Kopalnia możliwości. Promocja terenów inwestycyjnych miasta” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Priorytetu I Badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość, Działanie 1 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, Podziałanie 2 Promocja inwestycyjna Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2007-2013.

PR.1.3.2. Udział w targach ofert inwestycyjnych

Miasto Zabrze brało udział w krajowych, a także zagranicznych targach inwestycyjnych w celu przeprowadzenia kampanii reklamowej terenów inwestycyjnych, jak i podniesienia wartości oferty Miasta dla potencjalnych inwestorów. Wśród promowanych terenów inwestycyjnych znalazły się:

- teren inwestycyjny - Handlowa
- teren inwestycyjny – Lompy
- tereny inwestycyjne położone przy DTŚ

- tereny inwestycyjne położone przy DK88
- teren inwestycyjny na granicy z Bytomiem
- teren inwestycyjny związany z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną
- teren inwestycyjny pod budowę Centrum Przesiadkowego
- teren inwestycyjny – Ziemska DK88

Przeprowadzone działania marketingowe miały na celu wykreowanie wizerunku Gminy Zabrze jako atrakcyjnego miejsca na mapie kraju i Europy dla lokowania inwestycji.

PR.2.2. Usprawnienie działań administracyjnych służących rozwojowi przedsiębiorczości

Urząd Miejski w Zabrzu daje możliwość korzystania z usług urzędu w postaci elektronicznej. System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej, w skrócie SEKAP, przeznaczony dla mieszkańców oraz przedsiębiorców, pozwala zaoszczędzić czas a także obniżyć koszty świadczenia usług publicznych.

C 3. Wzmocnienie profilu gospodarczego miasta

K.3.1. Tworzenie warunków ułatwiających przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe

Kontakty regionalne i międzynarodowe ułatwia funkcjonująca w Zabrzu instytucja doradcza, jaką jest Rada Gospodarcza. W skład Rady Gospodarczej wchodzi przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji gospodarczych oraz przedstawiciele nauki zajmujących się problematyką gospodarczą. Działalność ww. instytucji koncentruje się na strategii rozwoju miasta, stworzeniu przyjaznego klimatu dla inwestorów i mieszkańców oraz na aktywizacji gospodarczej miasta.

PR.3.1.1. Stworzenie platformy kontaktów gospodarczych

PR.3.1.2. Imprezy, targi i imprezy wystawiennicze

Miasto Zabrze brało udział w targach, forach a także innych imprezach o charakterze gospodarczym. Tematyka ww. wydarzeń dotyczyła najbardziej istotnych kwestii związanych

rozwojem gospodarczym oraz społecznym regionów Polski. Imprezy te to nie tylko ciekawe wydarzenia regionu, ale również szansa na wymianę doświadczeń i poglądów.

Miasto Zabrze aktywnie brało udział w targach inwestycyjnych nie tylko krajowych, ale również na arenie międzynarodowej. Wymagało to dużego przygotowania, nie tylko pod względem organizacyjnym, ale również promocyjnym. Obecność na targach i promocja miasta jest ważnym elementem rozwoju gospodarczego i kreowania wizerunku miasta. Dla organizacji promocji terenów inwestycyjnych Miasto korzystało z programów wsparcia finansowego, nie tylko regionalnego, ale również unijnego.

K.3.2. Integracja środowisk gospodarczych

Dla rozwoju gospodarczego Miasta duże znaczenie ma integracja środowisk gospodarczych poprzez przynależność do Zabrzeńskiej Izby Przemysłowo – Handlowej, Cech Rzemieślniczych Małej i Średniej Przedsiębiorczości oraz Pracodawców, czy też Zabrzeńskiego Stowarzyszenia Kupieckiego. Wymienione wyżej stowarzyszenia, organizacje reprezentują interesy gospodarcze zrzeszonych w niej podmiotów, prowadzą działalność szkoleniową, kształtują oraz upowszechniają zasady etyki działalności gospodarczej. Dla swoich członków, we współpracy z Miastem, pełnią również rolę opiniotwórczą, organizacyjną, a także promocyjną. Ponadto angażują się w działania na rzecz społeczno – kulturalnego rozwoju Zabrza.

PR.3.2.1. Uczestnictwo w inicjatywach klastrowych

Klasyry odgrywają ważną rolę w zakresie rozwoju gospodarczego oraz innowacyjności. Skupiają firmy, jednostki, organizacje, władze publiczne, które chcą ze sobą współpracować dla osiągnięcia wspólnego celu i korzyści.

Zabrzeński Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla jest członkiem Innowacyjnego Śląskiego Klastra Czystych Technologii Węglowych. Klaster ma formę przedsięwzięcia, którego celem jest wzmocnienie współpracy pomiędzy przemysłem węglowo-energetycznym, przedsiębiorcami, sektorem związanym z badaniami i rozwojem oraz władzami samorządowymi. Klaster dąży do przyspieszenia procesu przemian, rozwoju gospodarki oraz podniesienie konkurencyjności regionu na rynku krajowym i międzynarodowym w zakresie bezpiecznej i ekologicznej produkcji energii.

K.3.3.Wzbogacenie profilu gospodarczego miasta

Miasto Zabrze bierze udział w tworzeniu infrastruktury technicznej oraz przestrzeni publicznej. Wzmacnia współpracę naukowo-biznesową oraz wspiera przedsiębiorczość i innowacje. Ponadto Miasto Zabrze dąży do zwiększenia napływu kapitału zewnętrznego poprzez zlokalizowaną w Zabrzu Specjalną Strefę Ekonomiczną. Specjalna Strefa Ekonomiczna to szansa m.in. na zwiększenie aktywności gospodarczej i zmniejszenie wysokiego poziomu bezrobocia.

PR 3.3.1. Budowa Centrum Logistycznego